

**FUNDACIÓ CONSELL
DE LA INFORMACIÓ DE CATALUNYA**
Rambla Catalunya 10 pral. 2^a
08007 Barcelona

Tel. 93.317.19.20
93.317.81.34
Fax. 93.317.83.86

www.periodistes.org/fcic
cic@periodistes.org

SUMARI

▪ **10..... Informe de la presidència i de la secretaria general**

▪ **13..... Codi Deontològic de la professió periodística a Catalunya**

▪ **Acords adoptats pel CIC durant l'any 2005 (sobre expedients resoltos en l'esmentat any)**

- **16..... Resolts en reunió celebrada el dia 25 de gener de 2005**

Expedient núm. 11/2004: Escrit de queixa de Marcel Coderch i Codolà contra el periodista del diari AVUI Alfons Quintà, per considerar que ha vulnerat els criteris 2 i 3 en dos articles publicats al diari que fan referència a certes dades sobre enquestes realitzades a l'Iraq.

Expedient núm. 17/2004: Donar compte de la certificació enviada a les parts en relació amb l'escrit de queixa de Josep-Oriol Font, de la 'Plataforma ciutadana de Castellar contra el feixisme' per considerar que la notícia publicada pel diari "20 Minutos" (titulada "Vecinos de Castellar del Vallès crean patrullas contra los skins") no s'ajusta a la realitat per imputar una actuació que no practiquen com és el tema de les patrulles urbanes.

El citat demandant va presentar una reclamació posterior (17.12.04) per no estar conforme amb la resolució del CIC, aportant més informació a l'expedient i sol·licitant que es revisi.

Expedient núm. 18/2004: Donar compte de la certificació enviada a les parts en relació a l'escrit traslladat per la Junta de la Demarcació de Girona del Col·legi de Periodistes de Catalunya en data 20 de juliol sobre l'informe tramés per l'Àrea de Benestar Social de l'Ajuntament de Palafrugell i per la Conselleria de Benestar Social del Consell Comarcal del Baix Empordà.

Dit informe es refereix a una notícia originada en una denúncia que va realitzar la mare d'una menor al Jutjat i que ha aparegut en el diari gironí "El Punt" (10/06/04), sobre la qual manifesten el seu desacord basant-se en els principis de confidencialitat i protecció dels menors.

Expedient núm. 20/2004: Escrit traslladat pel degà del Col·legi de Periodistes de Catalunya en relació a la queixa del periodista Manuel Campo Vidal sobre una presumpta vulneració de l'off the record (criteri 5 del Codi Deontològic) en una informació publicada a "La Vanguardia" per Xavier Mas de Xaxàs el dia 10 de setembre de 2004. Aquesta informació fa referència a una reunió de caràcter privat convocada pel senyor Campo Vidal en la qual es demanà el seu parer a una trentena de persones sobre el Fòrum Universal de les Cultures.

Expedient núm. 22/2004: Donar compte de l'informe de la ponència sobre l'escrit de queixa de David Chumillas en relació a un article i una fotografia publicada en portada pel diari "El Vallenc" en data 30 de juliol de 2004 per considerar que es vulnera el criteri 2, 4, 6 i 9 del Codi Deontològic pel greu perjudici causat a la seva família.

- 26..... Resolts en reunió celebrada el dia 25 de maig de 2005

Expedient núm. 17/2004: Expedient reobert relacionat amb l'escrit de queixa de Josep-Oriol Font, de la 'Plataforma ciutadana de Castellar contra el feixisme' per considerar que la notícia publicada pel diari "20 Minutos" (titulada "Vecinos de Castellar del Vallès crean patrullas contra los skins") no s'ajusta a la realitat per imputar una actuació que no practiquen com és el tema de les patrulles urbanes.

El citat demandant va presentar una reclamació posterior (17.12.04) per no estar conforme amb la resolució del CIC, aportant més informació a l'expedient i sol·licitant que es revisi.

Expedient núm. 2/2005: Escrit de queixa de SOS Racisme per un article publicat el dia 23 de desembre de 2004 al diari El Mundo pel periodista Martín Prieto i titulat "El imam" per considerar que es dona una visió pèssima de l'Islam i que s'utilitzen expressions incorrectes i vexatòries pel col·lectiu musulmà.

Expedient núm. 11/2005: Escrit de queixa de SOS Racisme contra el diari METRO per un breu publicat en data 7 de març de 2005 i titulat "Detenidos por pegar a la policia" per entendre que es poden haver vulnerat els criteris 10 i 12 del Codi Deontològic.

**- 31.....Resolts en reunió celebrada el dia 20 de setembre de 2005
(hi ha assumptes que entren fora de l'ordre del dia)**

Expedient núm. 26/2004: Escrit de queixa del periodista Xavier Tudela contra diversos articles i una editorial que fan referència a la seva persona i a les seves activitats professionals publicats al "Diari de Girona" per considerar que tenen la voluntat de desprestigiar-lo i que podrien vulnerar els criteris 1, 2 i 3 del Codi Deontològic. Donar compte de l'escrit del senyor Tudela en el qual demana al CIC la seva intervenció per realitzar un reunió amb el diari i gestions fetes pel president i el secretari general.

Expedient núm. 8/2005: Escrit de queixa de SOS Racisme contra el diari gratuït Qué! per un article publicat el dia 7 de març de 2005 el qual consideren que té un contingut discriminatori i que barreja conceptes. Estimen, per tant, que dit article vulnera els criteris 2 i 12 del Codi Deontològic.

Expedient núm. 17/2005: Escrit de queixa del senyor Esteban Amills contra la revista Bon Art per un article publicat en el número 95 i titulat "Borredà censura cultural, o els límits de l'espai públic" ja que considera que s'han publicat dades que no són certes sobre la seva persona.

Expedient núm. 21/2005: Escrit de queixa de SOS Racisme contra el Diari de Tarragona i el diari Qué! per unes informacions que poden haver vulnerat els criteris 10 i 12 del Codi Deontològic donat que inclouen la nacionalitat d'uns detinguts com un fet rellevant a la notícia i jutja als autors sense tenir en compte que encara són "presumptes".

- 36..... Resolts en reunió celebrada el dia 4 d'octubre de 2005

Expedient núm. 24/2005: Escrit de queixa del senyor Esteban Amills contra el diari "Regió 7" perquè no ha inserit els seus escrits de rèplica sobre una afirmació errònia que van publicar relacionada amb un pressupost per a la renovació d'un pista de tennis al poble de Borredà.

Expedient núm. 25/2005: Escrit de queixa del senyor Antoni Fernández Laborda contra el diari Alba per una notícia titulada "El 'divorcio exprés' disparará las rupturas" (publicada la setmana del 10 al 16 de juny de 2005) per considerar que pot haver vulnerat els criteris 1 i 2 del Codi Deontològic.

Expedient núm. 26/2005: Escrit de queixa del senyor Jose Luis Castillo contra el periodista Pere Bonin per un article d'opinió publicat en data 18 de juliol al diari METRO, perquè considera que aquesta informació fomenta la homofòbia.

Expedient núm. 28/2005: Escrit de queixa de SOS Racisme contra el diari Qué!, 20 Minutos i METRO per unes informacions que poden haver vulnerat el criteri 12 del Codi Deontològic al incloure la nacionalitat dels detinguts com un fet rellevant i el criteri 10 (excepte 20 Minutos) per tractar com a culpables persones que de moment havien estat detingudes.

Expedient núm. 29/2005: Escrit de queixa de SOS Racisme contra el diari "La Mañana" per un article publicat el dia 29 de juny al incorporar la nacionalitat dels protagonistes de la informació en un assumpte delictiu quan no és un fet rellevant en la notícia, entenent que poden haver vulnerat el criteri 12 del Codi Deontològic.

Expedient núm. 30/2005: Escrit de queixa de SOS Racisme contra el diari 20 Minutos per incloure en una informació publicada el dia 7 de juliol una fotografia d'un menor que és trepitjat per un adult, la publicació de la qual pot vulnerar els criteris 11 i 12 del Codi Deontològic.

Expedient núm. 31/2005: Escrit de queixa de SOS Racisme contra el diari Qué! per una notícia publicada el dia 5 de juliol de 2005 amb el títol "Aumenta un 50% la llegada de menores inmigrantes" i una fotografia en la qual es poden relacionar fets i persones i que pot generar discriminació, fet que podria vulnerar el criteri 12 del Codi Deontològic.

Expedient núm. 32/2005: Escrit de queixa de SOS Racisme contra els diaris 20 Minutos, Qué! i METRO Directe per unes notícies que poden transgredir el criteri 12 del Codi Deontològic per citar la nacionalitat dels individus aportant connotacions negatives o conflictives al fet que siguin estrangers.

Expedient núm. 33/2005: Escrit de queixa de SOS Racisme contra els diaris Qué!, METRO i contra el programa de Telecinco "Aquí hay tomate" per considerar que poden haver vulnerat els criteris 1, 2 i 12 del Codi Deontològic al incloure l'origen dels implicats de la informació quan no es tracta d'un fet rellevant per a la notícia.

- 40..... Acordats en reunió en data 13 de desembre de 2005:

Expedient núm. 35/2005: Escrit de queixa de SOS Racisme contra un article i una fotografia publicades el dia 11 de juliol pel diari Qué! (pàgina 4) per considerar que es pot haver vulnerat el criteri 1, 2, 7, 10 i 12 del Codi Deontològic pel tractament informatiu que dona dels menors immigrants.

Expedient núm. 40/2005: Donar compte de la resolució de la presidència sobre l'escrit de queixa de SOS Racisme contra el diari Qué! per una informació publicada el dia 16 de setembre de 2005 on es considera que la informació donada es presenta de manera poc rigorosa i parcial vinculant un grup i parcial un grup nacional amb una especialitat delictiva, fet que pot vulnerar el criteri 12 del Codi Deontològic.

▪ Resolucions de la presidència adoptades durant 2005

43..... Resolucions aprovades en data 25 de gener de 2005

Expedient núm. 13/2004: Donar compte de la resolució de la presidència en relació amb l'escrit de queixa de José de Mirandes Grabolosa contra el diari "La Vanguardia" per un article aparegut en data 23 d'abril de 2004, per considerar que les afirmacions i el contingut de l'article són falsos i constitueixen una greu calúnia, una greu injúria i que atempta contra l'honor, el prestigi, la intimitat i la imatge del reclamant.

Expedient núm. 23/2004: Donar compte de la resolució de la presidència sobre l'escrit de queixa de SOS Racisme en contra de la revista "National Geographic" per un article publicat en el seu número de maig, donat que van utilitzar la expressió 'immigración ilegal' i 'immigrante ilegal' en un context en el que es barregen els conceptes de seguretat, contraban i tràfic de drogues amb immigració, fet pel qual consideren que es poden haver vulnerat els criteris deontològics 2 i 12 del Codi Deontològic.

Expedient núm. 24/2004: Donar compte de la resolució de la presidència arxivant l'escrit de queixa del senyor Ramon Saball contra el setmanari comarcal "La Veu de la Segarra" per unes cartes al director publicades suposadament en reiterades ocasions i signades pel portaveu de PxC a l'Ajuntament de Cervera, el qual fa qualificacions injurioses i acusacions sobre els veïns de la Paeria de Cervera.

Expedient núm. 25/2004: Donar compte de l'escrit de queixa de la Coordinadora d'Osona contra la Tortura per uns articles del senyor Salvador Sostres apareguts a la seva columna del diari Avui i al diari electrònic "E-notícies", donat que creuen que ofenen repetidament a les dones, els palestins i els presos catalans.

46..... Resolucions aprovades en data 25 de maig de 2005

Expedient núm. 4/2005: Donar compte de la resolució de la presidència sobre l'escrit de queixa de SOS Racisme contra els diaris 'ABC', 'El Mundo', 'La Razón' i el 'Canal 3/24' perquè utilitzen en les seves informacions l'expressió 'immigrant il·legal' o 'il·legal' les quals vulnera el Codi Deontològic.

Expedient núm. 6/2005: Escrit de queixa del senyor Antoni Valls contra El Periodico per haver publicat una carta al director en data 17 de març de 2005 signada per ell i de la qual considera n'han modificat el contingut, fet que qualifica com a censura.

Expedient núm. 7/2005: Donar compte de la resolució de la presidència sobre l'escrit de queixa d'Antoni Fernández per un article publicat en portada i pàgines interiors pel diari METRO on s'utilitza l'expressió "immigrant il·legal" i "il·legals", l'ús de les quals transgredeix el criteri 12 del Codi Deontològic. El diari METRO, per la seva banda, també fa unes consideracions en relació a aquest assumpte.

Expedient núm. 9/2005: Escrits de queixa de la Coordinadora d'Osona kontra la Tortura i l'explotació laboral contra el senyor Salvador Sostres per uns articles d'opinió publicats pel diari AVUI que poden resultar ofensius per a diferents col·lectius.

Expedient núm. 12/2005: Donar compte de la resolució de la presidència sobre l'escrit de queixa de SOS Racisme contra els diaris METRO i Qué! per incloure a una informació de dates 23 de març i 13 d'abril respectivament la expressió "immigrant il·legal" o "il·legal"; i contra l'emissora Catalunya Informació per utilitzar la mateixa expressió en el seu informatiu de data 18 d'abril de 2005.

48..... Resolucions aprovades en data 20 de setembre de 2005

Expedient núm. 9/2005: Escrits de queixa de la Coordinadora d'Osona kontra la Tortura i l'explotació laboral contra el senyor Salvador Sostres per uns articles d'opinió publicats pel diari AVUI que poden resultar ofensius per a diferents col·lectius.

Expedient núm. 10/2005: Escrit de queixa de SOS Racisme contra el diari "20 Minutos" per un breu publicat el dia 31 de març amb el títol "Más paro porque hay más inmigración", per considerar que vulnera el criteri 12 del Codi Deontològic en el tractament periodístic que realitza.

Expedient núm. 15/2005: Petició al CIC per part de l'Assemblea AVE Pel Litoral per que posi en estudi la manca d'informació als mitjans de comunicació que hi ha sobre aquesta entitat en relació a fets que consideren noticiables i que comuniquen a través de notes de premsa.

Expedient núm. 16/2005: Donar compte de l'escrit de queixa de SOS Racisme contra diversos mitjans de comunicació per l'ús de l'expressió "immigrant il·legal".

Expedient núm. 18/2005: Donar compte de la no admissió a tràmit de l'escrit de queixa presentat pel senyor Alex Jover com a portaveu familiar per considerar que una part important de mitjans de comunicació no han difós una sentència condemnatòria contra el Dr. Garcia Valdecasas, fet que qualifica com a censura.

Expedient núm. 19/2005: Escrit de queixa del senyor Marc González demanant la intervenció del CIC contra les actuacions habituals d'algunes televisions locals com Mola TV que dins de les seves programacions anuncien suposats xats enganyosos

Expedient núm. 20/2005: Escrit de queixa traslladat pel Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya enviat per la senyora Montserrat Pujades indicant que la revista "Páginas Naranjas" inclou fotografies amb un alt contingut pornogràfic i que els menors hi tenen un accés fàcil a la mateixa perquè la seva distribució és gratuïta.

Expedient núm. 22/2005: Donar compte de l'escrit de queixa de SOS Racisme contra Yahoo Notícies (redactat per Europa Press), el diari Qué! i els diaris digitals Siglo XXI i Libertad Digital per incloure a les seves informacions la expressió "immigrant il·legal".

50.....Resolucions aprovades en data 4 d'octubre de 2005

Expedient núm. 27/2005: Donar compte de la resolució de la presidència en relació a l'escrit de queixa de SOS Racisme contra el diari Qué! per unes informacions publicades el dia 11 de juliol de 2005 que poden vulnerar els criteris 1, 2, 7, 10 i 12 del Codi Deontològic.

50.....Resolucions aprovades en data 13 de desembre de 2005

Expedient núm. 13/2005: Escrit de queixa de SOS Racisme contra el programa de City TV, Arucitys, per considerar que en l'emissió del dia 16 de novembre de 2004 es va parlar d'immigració, i més concretament de determinats col·lectius, d'una manera negativa i xenòfoba i que van adreçar una carta al director del mitjà sobre la qual no han rebut resposta.

Expedient núm. 23/2005: Escrit de queixa traslladat pel Col·legi de Periodistes de Catalunya i enviat per la Sindica de Greuges de Barcelona relacionada amb el malestar de diverses entitats que treballen en el camp de la prostitució per la Defensa dels Drets del col·lectiu de treballadores sexuals per unes imatges incloses a l'informatiu de TV3 i Canal 3/24 que sense autorització mostren a persones que exerceixen aquesta professió.

Expedient núm. 34/2005: Escrit de queixa de la senyora Anna Maria Coll contra un reportatge emès per la cadena de televisió BTV titulat "Nablus, la ciutat fantasma" el dia 27 d'agost pel tractament informatiu parcial que dona sobre els palestins i l'exercit israelià.

Expedient núm. 36/2005: Escrit de queixa del senyor J.M. Pascual contra el programa Crónicas Marcianas de Telecinco i el programa "Zapping de Zapping" de City TV (3 i 4.9.05) per l'aparició d'una fotografia del seu germà que va utilitzar el primer programa sense el seu consentiment i falsejant la seva identitat, fet que afecta el seu honor i el de la seva família.

Expedient núm. 39/2005: Escrit de queixa de SOS Racisme contra els diaris "Metro Directe" i "20 Minutos" per utilitzar en les seves informacions paraules com "avalancha", "llegada masiva" o "oleada" referint-se als immigrants, conceptes que consideren poc adequats per a referir-se a persones i que poden vulnerar el criteri 12 del Codi Deontològic.

Expedient núm. 41/2005: Donar compte de la resolució de la presidència sobre l'escrit de queixa de SOS Racisme contra el diari "20 Minutos" per una notícia publicada el dia 14 de setembre de 2005 la qual inclou dades imprecises i no

contrastades referides als immigrants que hi ha a Girona i que pot vulnerar el criteri 12 del Codi Deontològic.

Expedient núm. 42/2005: Donar compte de la resolució de la presidència sobre l'escrit de queixa de SOS Racisme contra el diari Metro Directe per una notícia publicada el dia 9 de setembre de 2005 on s'inclou la nacionalitat d'uns individus quan no és un fet rellevant en la informació i que al tractar-se de fets delictius comporten una alta càrrega de negativitat.

Expedient núm. 44/2005: Escrit de queixa del periodista Julià Castelló per la concessió d'un dels premis Ondas 2005 al senyor Pepe Domingo Castaño atès que considera que el que s'ha premiat va contra el Codi Deontològic (barreja de publicitat en la informació a ràdio segons ell).

Expedient núm. 45/2005: Escrit de queixa de SOS Racisme contra els diaris gratuïts Què!, Metro Directe i 20 Minutos per uns titular apareguts el dia 20 de setembre en els quals es parla de la "mafia bulgara" quan també hi havia implicats espanyols, per la qual cosa consideren que es podria haver vulnerat el criteri 12 del Codi Deontològic.

Expedient núm. 46/2005: Donar compte de la resolució de la presidència sobre l'escrit de queixa de SOS Racisme contra els diaris Metro Directe i 20 Minutos per incloure la nacionalitat en les seves notícies de dates 7 i 14 d'octubre (en el cas de Metro) i 22 de setembre (en el cas de 20 Minutos), quan no es tracta d'un fet rellevant en la informació i, que estant relacionat amb actes delictius, comporten una alta càrrega de negativitat.

▪ **56..... Acord adoptat pel CIC en reunió extraordinària de data 4 d'octubre de 2005**

Lectura de la proposta de reformulació del criteri 1 del Codi Deontològic de la professió periodística a Catalunya i aprovació de la mateixa si s'escau.

▪ **63..... Comunicats als mitjans de comunicació**

INFORMACIONS INCOMPLETES EN ELS ARXIVS DELS MITJANS INFORMATIUS

RESPECTAR L'OFF THE RECORD

SENTIT I LÍMITS DE LA CONDICIÓN DE L'OFF THE RECORD

ÚS INCORRECTE DEL TERME ILLEGAL PER A REFERIR-SE ALS IMMIGRANTS

- **67..... Acords adoptats pel Patronat de la FCIC**
- **85..... Ressenyes dels acords del CIC adoptats l'any 2004**
- **91..... Selecció de consultes diverses fetes a la FCIC**

INFORME DE LA PRESIDÈNCIA I DE LA SECRETARIA GENERAL

Davant del desè aniversari del Consell de la Informació de Catalunya

Aquesta és la vuitena memòria que edita el Consell de la Informació de Catalunya. Correspon a l'any 2005 i es difon amb retard en relació amb les anteriors, ja que surt en el tercer quadrimestre de 2006, perquè s'ha volgut que serveixi tant com a preceptiu resum de les activitats realitzades al llarg d'aquell any com per a recordatori als mitjans informatius i a la societat catalana que en 2007 s'entra en el desè aniversari de la seva formal constitució per a vetllar pel compliment dels principis del Codi Deontològic del periodisme a Catalunya.

El camí que portem fet arrenca de lluny. La gènesi del Consell (CIC) ve del 22 d'octubre de 1992, quan la Junta de Govern del Col·legi de Periodistes de Catalunya (CPC) va aprovar el Codi Deontològic (CD), declaració de principis i criteris d'ètica professional periodística a Catalunya. Proclamat en el plenari del II Congrés de Periodistes de Catalunya el 1er de novembre d'aquell mateix any, encara que responia a una aspiració plenament sentida, foren necessàries diversitat de converses i gestions per a que aquella declaració de principis fos entesa com la millor contribució conjunta, lliure i solidària dels periodistes i de les empreses de la informació a la bona marxa de la societat catalana a la qual entre tots servim. Finalment, en el III Congrés de Periodistes de Catalunya, celebrat els dies 29 i 30 de novembre i l'1 de desembre de 1996 fou aprovada la seva creació per que fos un organisme arbitral, representatiu, plural i independent dels poders públics, que vetllés per l'acompliment i vigència del CD. L'aprovació fou solemne, ja que en el marc del plenari d'aquell III Congrés, CPC, mitjans de comunicació social, facultats de Ciències de la Informació i Sindicat de Periodistes de Catalunya van signar per mitjà dels seus representants degudament acreditats un protocol en el qual donaven suport al CD i a la constitució del CIC. En total foren 30 els mitjans individuals entre diaris escrits, ràdios i televisions; sis associacions de mitjans de comunicació i tres facultats universitàries

El CIC es va constituir formalment, presidit per Llorenç Gomis, ara malauradament mort, en reunió plenària del 12 de març de 1997 i al cap de dos anys i mig d'activitats es va veure que per a la seva consolidació seria convenient que disposés de personalitat jurídica. Feta la proposta a la Junta de Govern del CPC, entitat fundadora a la qual li eren reconeguts els seus drets, en Assemblea Extraordinària dels membres del CPC celebrada el 25 de març de l'any 1999 es van aprovar la constitució de l'esmentada Fundació, els seus estatuts i la constitució del preceptiu Patronat. Formalitzada la pertinent escriptura pública i presentada al Registre de Fundacions de la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, la Fundació quedà inscrita amb el número 1317 i data de 21 de setembre de 1999. A la presentació de la memòria de 2004, aquests i altres punts són degudament detallats, però aquí s'ha volgut fer un resum per a que davant del desè aniversari del nostre Consell de la Informació de Catalunya, del qual és successora i continuadora la Fundació, sigui recordat el procés seguit.

Actualment són 52 els mitjans lliurement adherits a la Fundació Consell de la Informació de Catalunya. Tots ells contribueixen amb les aportacions econòmiques, proporcionals respecte a les respectives difusions, junt amb la que fa el Col·legi de Periodistes de Catalunya – les quantitats són reflectides en l'estat de comptes que figura en la pàgina 66 i següents de la present memòria- a les imprescindibles necessitats administratives de la Fundació. Patrons i consellers, des de el President i el Secretari General fins als vocals, compleixen plenament amb les seves funcions de manera gratuïta i no hi han pressupostades despeses de transport ni de representació. Tampoc s'ha demanat cap subvenció als organismes públics i quan la Generalitat de Catalunya decidí incloure l'adhesió al CIC com a criteri de valoració en les subvencions a emissores de ràdio i televisió i a empreses periodístiques editores de premsa en català i aranès i continguts digitals, el Patronat i el Consell valoraren i agraïren que es tingués en compte la labor del Consell de la Informació de Catalunya, però demanaren que l'adhesió al CIC fos un mèrit i no un requisit a l'hora d'atribuir les al·ludides subvencions. És criteri unànime que l'adhesió a la FCIC ha d'ésser voluntària i plenament lliure per part dels mitjans informatius, que així acrediten la seva voluntat de complir amb les normes del CD i reforcen la tasca del Consell.

Des d'aquesta voluntat, la Fundació mira amb esperança cap al desè aniversari de la constitució del CIC i prepara uns actes commemoratius que permetin avançar cap al futur en quant a la major eficàcia en la seva actuació com garant moral de l'aplicació del CD del periodisme a Catalunya. La voluntat àmpliament majoritària dels professionals de la informació i dels mitjans per als que treballen és servir amb la veritat i el respecte a les lleis i a les normes de conducta establerta, però la mateixa fluïdesa de la vida i les urgències pròpies de la informació, fan que es produeixin errors que cal advertir, reparar i evitar en el futur. La FCIC no disposa de capacitat sancionadora ni vol tenir-la, doncs considera com única missió seva la de vetllar per a que periodistes i mitjans informatius compleixin amb les normes que ells mateixos s'han donat i existeixi la millor entesa amb els ciutadans.

Pel que fa a la memòria de 2005 que ara es presenta, d'ella es desprén que el Patronat de la Fundació celebrà dues reunions i que foren cinc les del Consell. Els expedients dictaminats per aquest arribaren a 23 i les resolucions de la presidència, refrendades pel Consell, arribaren a 30. En total es resolgueren 53 casos, degudament informats i raonats. També el Consell envià als mitjans de comunicació tres notes, recollides a les pàgines 64 a la 66 de la present memòria. Una fou sobre la necessitat de que els arxius dels mitjans informatius siguin el màxim de complets possible respecte a fets que després s'ha de contextualitzar, la segona tractà sobre el sentit i límits de l'off the record, i la tercera advertí sobre l'ús incorrecte del terme "il.legal" per a referir-se als immigrants. Aquesta qüestió, ben assumida per la majoria de periodistes, és recurrent i crea un innecessari malestar entre els afectats i les entitats que vetllen pels seus drets.

El CIC també celebrà una reunió extraordinària el dia 4 d'octubre, després de l'ordinària, per acordar una proposta de reformulació del criteri 1 del Codi Deontològic de la professió periodística a Catalunya. La reflexió, feta per la ponència creada a l'efecte, és de gran contingut i figura en aquesta memòria des de la pàgina 57 a la 63.

Finalment, si a la memòria de 2004 s'obriera una nova secció per a recollir les consultes fetes a la Fundació en persona, via telefònica, carta o e-mail, amb una selecció de 23 en el darrer trimestre, en aquest, corresponent a l'any 2005 en

recollim un total de 38 a les pàgines 91 fins a la 95. No es tracta, ni de bon tros, de totes les consultes rebudes i ateses, sinó d'una selecció feta amb l'ànim de posar de relleu la varietat d'interessos i dubtes existents en els camps de la informació i els seus afins.

Barcelona, setembre de 2006

Josep Pernau i Riu
President

Josep Maria Cadena Catalán
Secretari General

CODI DEONTOLÒGIC

Declaració de principis de la professió periodística a Catalunya

CRITERIS

- 1.** Observar sempre una clara distinció entre els fets i opinions o interpretacions, evitant tota confusió o distorsió deliberada d'ambdues coses, així com la difusió de conjectures i rumors com si es tractés de fets.
- 2.** Difondre únicament informacions fonamentades, evitant en tot cas afirmacions o dades imprecises i sense base suficient que puguin lesionar o menysprear la dignitat de les persones i provocar dany o descrèdit injustificat a institucions i entitats públiques i privades, així com la utilització d'expressions o qualificatius injuriosos.
- 3.** Rectificar amb diligència i amb tractament adequat a la circumstància, les informacions -i les opinions que se'n derivin- que s'hagin demostrat falses i que, per tal motiu, resultin perjudicials per als drets o interessos legítims de les persones i/o organismes afectats, sense eludir, si calgués, la disculpa, amb independència d'allò que les lleis disposin al respecte.
- 4.** Utilitzar mètodes dignes per a obtenir informació o imatges, sense recórrer a procediments il·lícits.
- 5.** Respectar l'off the record quan aquest hagi estat expressament invocat, d'acord amb la pràctica usual d'aquesta norma en una societat lliure.
- 6.** Reconèixer a les persones individuals i/o jurídiques el seu dret a no proporcionar informació ni respondre preguntes, sense perjudici del deure dels periodistes a atendre el dret dels ciutadans a la informació. Aquest dret protegeix molt especialment l'estricta confidencialitat sobre la salut o la malaltia d'una persona com a nucli de la seva privacitat, malgrat la curiositat que pugui haver-hi en el cas de personatges coneguts públicament, fins i tot més enllà de la seva mort. Pel que fa a assumptes relacionats amb les administracions públiques, el dret fonamental a la informació ha de prevaler sempre per damunt de qualsevol restricció que vulneri injustificadament el principi de la transparència informativa a la que estan obligades.
- 7.** No acceptar mai retribucions o gratificacions de tercers per promoure, orientar, influir o haver publicat informacions o opinions. En tot cas, no s'ha de simultaniejar l'exercici de l'activitat periodística amb altres activitats professionals incompatibles amb la deontologia de la informació, com la publicitat, les relacions públiques i les assessories d'imatge, ja sigui en l'àmbit de les institucions o organismes públics, com en entitats privades.

8. No utilitzar mai en profit propi informacions privilegiades obtingudes de forma confidencial com a periodistes en exercici de la seva funció informativa.

9. Respectar el dret de les persones a la seva pròpia intimitat i imatge, especialment en situacions de vulnerabilitat i malaltia i en casos o esdeveniments que generin situacions d'aflicció o dolor, evitant la intromissió gratuïta i les especulacions innecessàries sobre els seus sentiments i circumstàncies, especialment quan les persones afectades ho explicitin.

10. Observar escrupolosament el principi de presumpció d'innocència en les informacions i opinions relatives a causes o procediments penals en curs.

11. Tractar amb especial cura tota informació que afecti a menors, evitant difondre la seva identificació quan apareixen com a víctimes (excepte en supòsit d'homicidi), testimonis o inculpats en causes criminals, sobretot en assumptes d'especial transcendència social, com és el cas dels delictes sexuals. També s'evitarà identificar contra la seva voluntat les persones pròximes o parents innocents d'acusats o convictes en procediments penals.

12. Actuar amb especial responsabilitat i rigor en el cas d'informacions o opinions amb continguts que puguin suscitar discriminacions per raons de sexe, raça, creences, extracció social i cultural i malaltia, així com incitar a l'ús de la violència, evitant expressions o testimonis vexatoris o lesius per a la condició personal dels individus i la seva integritat física i moral.

ANNEX 1: SOBRE MANIPULACIÓ D'IMATGES

En fotoperiodisme no estan permeses manipulacions que suposin alteració de la informació visual enregistrada originàriament per l'objectiu de la càmera i que recull el suport, és a dir, afegir, eliminar, desplaçar o modificar qualsevol element de la imatge original.

(La inclusió d'aquest annex va ser proposada pel IVart. Congrés de Periodistes de Catalunya)

ANNEX 2: RECOMANACIÓ SOBRE FOTOIL·LUSTRACIÓ

Recomanació que es doni prioritat a la regulació d'aquesta activitat, a fi de poder-ne fer esment en el Codi Deontològic.

(Aquesta recomanació va ser feta pel IVart. Congrés de Periodistes de Catalunya).

ANNEX 3: RECOMANACIÓ SOBRE INTERNET

Que es determini l'acceptació per part dels mitjans de comunicació de l'arbitratge del CIC en documents Web signats per periodistes i difosos a través d'Internet.

Que s'iniciï un debat per veure si es pot aconseguir un consens sobre els diversos problemes que es poden presentar en la redacció d'un Codi Ètic d'Internet, entre

els quals hi figuren els aspectes relacionats amb la publicitat, els links hipertextuals, el comerç electrònic, la manipulació d'imatges, el copyright i la privacitat quan puguin afectar la imparcialitat, l'exactitud i la credibilitat de les notícies a través de la xarxa.

(Aquesta recomanació va ser feta pel IV Congrés de Periodistes de Catalunya).

ANNEX 4: RECOMANACIÓ SOBRE EL CRITERI 7è. DEL CODI DEONTOLÒGIC

L'exercici de la professió periodística és, per principi, èticament incompatible amb el desenvolupament simultani d'activitats o serveis retribuïts en l'àmbit de la publicitat o la propaganda comercial i en qualsevol de les seves manifestacions i suports. Aquest principi és extensible a la prestació de serveis d'imatge, consultoria o assessoria, entitats o organismes privats i públics, excepte en casos justificats d'assumpes de la pròpia funció periodística quan no hi hagi ànim de lucre ni es faci en canvi de la percepció de retribucions.

No obstant, queda admesa la participació dels periodistes en activitats i campanyes divulgatives o informatives en institucions i organitzacions socials sense finalitats lucratives.

Les noves fórmules de patrocini d'espais informatius, especialment en l'àmbit d'informació de serveis, des del punt de vista de l'ètica periodística no constitueixen per elles mateixes una pràctica recusable.

En qualsevol cas, no es poden presentar subrepticiament les diferents modalitats de patrocini i d'informació comercial (publireportatge), com si fossin materials informatius de les redaccions ni es poden encobrir sense que puguin ser clarament diferenciades pels lectors i les audiències.

La percepció de retribucions o gratificacions de tercers és èticament reprovable quan està relacionada amb l'exercici de l'activitat periodística en els mitjans informatius, especialment en casos verificables d'influència i/o relació entre la remuneració o gratificació percebuda i l'acte informatiu vinculat a l'interessat, ja sigui com actor o inductor.

La pràctica d'acceptar obsequis i regals és a criteri dels mitjans i dels propis professionals, establint les condicions i circumstàncies en que es puguin ultrapassar els límits d'una cortesia raonable, convertint-se en un factor de mediatització o distorsió del treball professional.

La participació retribuïda dels periodistes en iniciatives o actes promoguts per particulars, entitats o organismes públics i privats (seminaris, conferències, presentacions, debats, etc.) aliens als mitjans en què treballen, pot contravenir els principis de l'ètica professional quan derivi en l'àmbit de la propaganda, la promoció o publicitat d'interessos de tercers, ja sigui de forma manifesta o subreptícia, o quan s'infringeixin normes exigibles de lleialtat professional i laboral.

(Aquesta recomanació va ser feta pel IVart Congrés de Periodistes de Catalunya).

▪ ACORDS ADOPTATS PEL CIC L'ANY 2005

ACORDS RESOLTS EN REUNIÓ CELEBRADA EL DIA 25 DE GENER DE 2005

Expedient 11/2004

ASSUMPTE: Escrit de queixa de Marcel Coderch contra el periodista del diari AVUI Alfons Quintà, per considerar que ha vulnerat els criteris 2 i 3 en dos articles publicats al diari que fan referència a certes dades sobre enquestes realitzades a l'Iraq.

ANTECEDENTS

1.- L'objecte de la queixa del senyor Marcel Coderch són dos articles publicats al diari AVUI signats pel periodista senyor Alfons Quintà, els dies 17 de març de 2004 (a la secció d'opinió, anomenada "Encenall"), titulat: "Excel·lents dades d'Iraq" i el 8 de maig de 2004 (a la secció món, anomenada "Planetàrium"), titulat, "Iraq, estratègies i tàctiques", en els que expressa la seva opinió sobre la situació en aquest país, en el marc de la política internacional del moment.

2.- El motiu de la queixa es fonamenta en què les dades emprades per l'esmentat periodista són parcials i s'interpreten de forma tendenciosa, deixant de banda d'altres dades que no encaixen amb l'opinió que vol expressar el periodista. Per posar de manifest aquesta incoherència i tergiversació al·legada per l'autor de l'escrit de queixa, el senyor Coderch i Collell aporta un molt detallat dossier el qual conté enquestes sobre l'opinió dels ciutadans iraquians envers la intervenció militar dels Estats Units publicades a la premsa internacional i espanyola, a saber: NATIONAL SURVEY OF IRAK, USA TODAY, EL PAIS I ABC.

3.- L'autor de l'escrit de queixa considera que amb aquests escrits el periodista i el diari AVUI han mostrat una manca d'honestat informativa i que el Sr. Quintà ha vulnerat el criteri 2, "al difondre dades que no responen a la veritat dels fets a que fa referència, i ocultant altres dades que contradiuen les seves informacions, tot i haver-li fet arribar les dades correctes". Així mateix, el Sr. Coderch i Collell manifesta que el diari AVUI ha vulnerat el principi 3 al no fer cap rectificació d'aquests dades errònies tot i que he tramés al seu director les informacions que ara poso en el seu coneixement".

PONÈNCIA

No havent-se formulat al·legacions la ponència fa les següents consideracions:

I.- El primer motiu de queixa invoca el criteri 2, relatiu a '*Difondre únicament informacions fonamentades*'.

Tanmateix, dels fets que han donat lloc a aquest expedient, cal precisar de bell antuvi, que l'objecte de la queixa són opinions emeses en el diari AVUI per un periodista, el Sr. Quintà. No es tracta d'una informació emesa pel diari a través d'un redactor, en la que com a tal informació descriu un fet i els fonaments amb fonts determinades, sinó que l'autor de l'article valora una sèrie de dades, com ha cregut més oportú, tot traient unes conclusions que exposa àmpliament sobre el paper dels Estats Units a la guerra d'Iraq i l'opinió de la població d'aquest país sobre aquest que li afecta.

Certament, i com no podia ser d'una altra manera, aquesta opinió ha trobat aixopluc en les pàgines de l'esmentat diari, i que l'opinió del Sr. Quintà va trufada d'elements fàctics per a fonamentar la seva particular visió de la intervenció militar

dels Estats Units a l'Iraq i les reaccions de la població. Visió que el senyor Coderch i Collell qüestiona amb un lloable esforç i diligència documental. Però, no hi ha dubte que la queixa s'adreça a l'opinió emesa per un periodista en seccions del diari dedicades a valorar l'actualitat, i no a una informació difosa per la redacció del diari, per la qual cosa no es pot invocar en aquest cas la vulneració del criteri 2 del Codi Deontològic.

II.- El segon motiu de la queixa invoca el criteri 3, relatiu a *rectificar amb diligència*.

D'acord amb la legislació vigent, el dret de rectificació únicament pot invocar-se sobre fets que afectin a l'interessat, que siguin inexactes i que la divulgació el pugui causar perjudici (article de la Llei Orgànica 2/1984, de 26 de març, reguladora del Dret de Rectificació).

En la mesura que l'objecte de la queixa versa sobre opinions i no sobre fets, la rectificació no s'escau. Les opinions, a diferència de les informacions, no estan sotmeses al cànon de veracitat.

Qüestió diferent és la possibilitat que el diari AVUI hagués pogut permetre exercir el dret a la replica al seu lector, respecte de les opinions emeses pel periodista, per bé que, l'ordenament jurídic no li obligava a fer-ho.

Com a conclusió, aquest ponent estima que no han estat lesionats els criteris 2 i 3 del Codi Deontològic, per bé que el diari AVUI hauria pogut admetre la rèplica del lector, senyor Marcel Coderch i Collell respecte de les opinions emeses pel periodista Sr. Alfons Quintà.

Vista la documentació aportada a l'expedient i d'acord amb la proposta de la ponència, el Ple del CIC adopta el següent

A C O R D:

Que en els articles publicats pel diari AVUI no s'han vulnerat els criteris 2 i 3 del Codi Deontològic, per bé que el diari AVUI hauria pogut admetre la rèplica del lector, senyor Marcel Coderch i Collell respecte de les opinions emeses pel periodista Sr. Alfons Quintà.”

Expedient 17/2004

ASSUMPTE: Escrit de queixa de Josep-Oriol Font, de la 'Plataforma ciutadana de Castellar contra el feixisme' per considerar que la notícia publicada pel diari "20 Minutos" (titulada "Vecinos de Castellar del Vallès crean patrullas contra los 'skins'") no s'ajusta a la realitat en imputar una actuació que no practiquen com és el tema de les patrulles urbanes.

ANTECEDENTS

El fonament de la queixa es basa en què la informació publicada al diari "20 Minutos", on es parla sobre l'èxit aconseguit a través d'unes patrulles ciutadanes, no s'ajusta a la realitat ja que la 'Plataforma ciutadana Castellar contra el feixisme' que, segons el demandant, mai s'ha dit anti-skin, "des de el principi s'ha manifestat en contra de la formació d'aquestes patrulles perquè creiem que això no faria més que arrossegar-nos cap a una espiral de violència de més difícil solució".

Segons el demandant, "d'un fet puntual de fa uns mesos on es van fer servir walki-talkies per complementar un servei de seguretat (...) s'ha extrapolat i s'ha conduït cap al sensacionalisme pur i dur fent creure que ens dediquem a patricular amb aquests estris com si fóssim els homes de Harrelson".

Així mateix, assenyala que ha decidit adreçar la queixa a la Fundació al no rebre resposta a la demanda de rectificació per part del redactor de l'article.

AL.LEGACIONS

El director del diari "20 Minutos" a Barcelona, Enric Sierra, formula les següents al·legacions, presentades en temps i forma:

I. Que "en el moment d'elaborar aquesta informació publicada el 12 de juliol de 2004, l'anomenada 'Plataforma ciutadana de Castellar contra el feixisme' no està registrada legalment com a tal. A més, en l'exhaustiva entrevista que el nostre redactor E. Narváez va mantenir el dia 8 de juliol de 2004 amb membres de l'esmentada Plataforma, entre els quals es trobava J.O. Font, al domicili de Castellar de Vallès d'una ciutadana anomenada Maria i que també deia pertànyer a l'esmentada Plataforma, es va crear la curiosa situació que cap de les persones entrevistades sabien com s'havia de dir la Plataforma i només s'hi referien a ella com "la Plataforma". Després de pensar-s'ho van sortir alguns noms com "Plataforma Castellar contra el Feixisme" ó "Plataforma Castellar anti-skin". Uns deien un nom i d'altres el completaven sense estar gaire segurs, per aquest motiu el redactor va fer servir l'últim nom esmentat".

II. En relació al que assenyala el demandant de que és falsa la creació de patrulles "urbanes" o "ciutadanes" que apareix en la informació publicada, manifesta el director que l'article "fa esment al terme patrulles sense cap afegitó més, per tant, ni urbanes ni ciutadanes". Assenyala també que quan el redactor va entrevistar-se amb les citades persones "els va aclarir d'entrada l'interès del diari per parlar de la situació que es viu a Castellar del Vallès envers els skins i de la postura de la Plataforma. Van mostrar-se molt interessats en què sortís la informació i li van donar al redactor tota la informació que va demanar. Van parlar del tema de les patrulles i dels walkies-talkies que es van posar en marxa després de que en un concert del grup Brams un centenar d'skins van llençar pedres. Aleshores, per motius de seguretat es van formar grups de veïns que es coordinaven amb walkies, però no només aquell dia, com afirma ara J.O. Font, sinó que també van informar al nostre redactor que aquesta pràctica també es feia servir 'quan es produïa un esdeveniment important o quan calgués fer-ho.'" A més, "el redactor va comunicar la orientació de l'article abans de publicar-lo. Concretament, el dia 9 de juliol de 2004, Maria, l'esmentada membre de la Plataforma, va donar el seu telèfon personal per quedar amb el fotògraf de "20 Minutos" per aquell diumenge 11 de juliol amb l'objectiu de realitzar una foto del grup amb els walki-talkies. Queda clar que els esmentats representants coneixien per part del redactor i posteriorment pel fotògraf, quin tractament tindria la informació que seria publicada i no es va rebre cap indicació en contra fins dimarts dia 13 de juliol, es a dir, ni tan sols el dia que va sortir publicada la notícia sinó a l'endemà.

III. Que el reclamat menteix quan afirma que s'ha vist obligat a presentar la queixa a la FCIC 'al no rebre resposta a la demanda de rectificació per part del periodista que va escriure l'article'. I precisa que "el nostre redactor Emilio Narváez ha respost a tots els emails que li han enviat des de l'esmentada plataforma".

IV. Que "queden fora de lloc i en cap moment "20 Minutos" ha utilitzat les expressions 'homes de Harrelson' que J.O. Font fa servir en l'escrit de queixa".

V. Que respecte a la remissió per part de la FCIC de una nota d'aclariment firmada per EA3RCC Ràdioclub Castellar indica que "entenem que aquesta entitat es dona per al·ludida en la informació publicada el dia 12 de juliol de 2004, quan en cap moment la notícia feia esment a aquesta respectable associació".

PONÈNCIA

Tenint en compte els antecedents i les al·legacions, aquesta ponència considera que:

“a) En referència al nom de “Plataforma Ciutadana Castellar Anti-skin” que s'utilitza en la informació apareguda a “20 Minutos”, la situació és la següent: mentre que el Sr. Josep-Oriol Font al·lega que s'ha canviat el nom de la Plataforma, el director del diari al·lega que en el moment d'elaborar la informació, la Plataforma no estava registrada legalment i que en l'entrevista els diferents components de la mateixa s'hi referien utilitzant diferents noms entre els que hi havia “Plataforma Castellar contra el Feixisme” o “Plataforma Castellar anti-skin”. Suposant que sigui verificable que la Plataforma no estava legalment registrada en la data de l'entrevista i que, conseqüentment, no hi havia encara nom oficial, això no obstant, només tenim el testimoni del redactor del diari en referència a la utilització de diferents noms, entre els quals hi figurava el de la “Plataforma anti-skin”. Per tant, i pressuposant que el denunciador Sr. Josep-Oriol Font no està d'acord amb l'apreciació del redactor Sr. E. Narváez –ja que, altrament, no hi hauria base per a la queixa sobre el canvi de nom de la Plataforma- estem en una situació de la paraula d'un contra de la de l'altre. En tot cas, aquesta ponència considera que, sobre la base anterior, hauria existit, malgrat tot, una falta de cura per part del diari, en tant que es dona el nom de la Plataforma amb majúscules i com a nom consolidat i no pas com a nom provisional per aclarir conceptes al lector.

b) En referència a la utilització de *walki-talkies* per part de la Plataforma “com si fóssim homes de Harrelson”, la situació és força similar. En primer lloc, cal aclarir que l'expressió “homes de Harrelson” apareix en forma de comparació dins l'escrit de la queixa i per tant, resulta irrellevant el punt de la defensa per part del director de “20 Minutos”, Sr. Enric Sierra, qui afirma que en cap moment s'ha utilitzat aquesta expressió en el diari en qüestió. Fet aquest aclariment, sembla que la qüestió es redueix a si la utilització dels *walki-talkies* és un fet puntual o una manera de funcionar habitual. També aquí estem en una situació de la paraula d'un contra la de l'altre. Malgrat això, volem deixar constància que es parla de la intenció de fer una fotografia d'alguns membres de la Plataforma amb els *walki-talkies*, cosa que, si fos veritat, decantaria clarament el veredicta a favor de la versió del redactor del diari. Per tant, l'existència d'aquesta fotografia podria constituir fins a cert punt una prova a favor de la tesi de la defensa.

Per tant, i tenint en compte els punts anteriors, aquesta ponència considera que no hi ha proves suficients per considerar que hagi existit cap vulneració del Codi Deontològic, malgrat que, tal i com hem apuntat, sembla que ha existit una falta de cura per part del diari en donar com a establert un nom, “Plataforma Ciutadana Anti-Skin”, que no estava consolidat i que, per altra banda, té unes connotacions socialment compromeses.”

Vistos els antecedents i les al·legacions formulades pel diari “20 Minutos”, els membres del CIC per unanimitat aproven l'adopció del següent

A C O R D:

Que no hi ha proves suficients per considerar que s'hagi vulnerat el criteri 2 del Codi Deontològic que diu que “s'han de difondre únicament informacions fonamentades, evitant en tot cas afirmacions o dades imprecises (...) que puguin provocar dany o descrèdit injustificat a institucions i entitats públiques o privades”. No obstant, ha existit una falta de cura per part del diari en donar com a establert el nom de l'entitat, que no estava consolidat i que, per altra banda, té unes connotacions socialment compromeses.

Expedient núm. 18/2004

ASSUMPTE: Escrit traslladat per la Junta de la Demarcació de Girona del Col·legi de Periodistes de Catalunya en data 20 de juliol en relació a l'informe tramès per l'Àrea de Benestar Social de l'Ajuntament de Palafrugell i l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal del Baix Empordà.

Dit informe es refereix a una notícia originada en una denúncia que va presentar la mare d'una menor al Jutjat i que va aparèixer en el diari gironí "El Punt" (10/06/04), sobre la qual manifesten el seu desacord invocant els principis de confidencialitat i protecció dels menors.

ANTECEDENTS

La senyora Carme Ferrer, Regidora de Benestar Social de l'Ajuntament de Palafrugell, i el senyor Josep López, conseller de Benestar Social del Consell Comarcal del Baix Empordà, van adreçar un informe amb data 2 de juliol de 2004 en el que manifesten:

I. Que totes les intervencions realitzades per les institucions que representen van tenir origen en la denúncia de la mare de la menor al jutjat i que sempre s'ha donat la informació per petició judicial.

II. Que quan des dels equips professionals que valoren i treballen cada cas es fa l'informe d'un menor derivat a un jutjat, es fa amb la seguretat que es vetllarà pels drets del menor, tant per part del jutjat com de les persones que intervenen en tot el procediment.

III. Que els fets denunciats hagin succeït en una població relativament petita com Palafrugell fa que encara que no s'hagi publicat el nom de la menor a l'article del diari, molta gent sàpiga de qui es tracta i essent un tema tan delicat com són els abusos sexuals, la conclusió és que s'han vulnerat aquests drets.

IV. Que a l'article del diari consta que "Els serveis socials de Palafrugell, que han seguit de prop el cas del pare que grapejava la filla mentre la banyava...", quan als informes que s'han elaborat des de les dues institucions no diu en cap moment això i que mai no s'ha afirmat que el pare de la nena fes aquests tocaments.

V. Que les institucions i els serveis que tenen les competències i vetllen per la protecció dels menors haurien d'elaborar uns codis ètics per tal que les informacions que apareixen als mitjans de comunicació i que tenen a veure amb infants, i especialment en situacions de maltractes i abusos sexuals, tinguin un tractament especial donada la gravetat dels fets, de les conseqüències que han tingut i de les que se'n poden derivar. I que la protecció de la seva intimitat no està només en no escriure el seu nom, sinó en com es tracta públicament una informació tècnica, que a priori està elaborada per preservar el benestar del menor i que, amb fets com aquests, poden tenir el efecte contrari.

VI. L'informe invoca la Llei 8/1995, de 27 de juliol, d'atenció i protecció dels infants i dels adolescents (capítol I, article 9) pel que fa al dret a la protecció de l'honor, de la intimitat i de la pròpia imatge. La esmentada Llei estableix que la Generalitat ha de vetllar pels drets dels infants i dels adolescents, especialment dels que hagin estat objecte d'agressions sexuals, maltractaments o qualsevol altra experiència traumàtica.

AL·LEGACIONS

El diari "El Punt" ha renunciat a formular les al·legacions pertinents al seu dret.

PONÈNCIA

La ponència fa les següents consideracions:

I. Atès que l'informe aportat pels representants de les àrees de Benestar Social està suficientment fonamentat i que el diari "El Punt" no ha enviat cap escrit d'al·legacions.

II. Atès que la informació publicada al diari es presenta en una peça titulada a quatre columnes que engloba un altre cas: "Jutgen un pare de Palafrugell i un altre de Girona acusats de grapejar les seves filles, de dos i tres anys", amb un to de truculència cridanera augmentada pel subtítol: "Segons el fiscal, un n'abusava mentre la banyava i l'altre quan la nena orinava".

III. Atès que hi ha un espedaçament al mateix apartat amb el títol "Fornicar amb un meló" on es fa un esment dels serveis socials de Palafrugell amb el sentit que ha motivat una de les queixes de l'informe (informació no contrastada) i que no ha estat aclarida pels responsables del diari.

IV. Atès que s'observa que s'ha vulnerat l'article 11 del Codi Deontològic del Col·legi de Periodistes de Catalunya, que diu: "Tractar amb especial cura tota informació que afecti a menors, evitant difondre la seva identificació quan apareixen com a víctimes (...) testimonis o inculpats en causes criminals, sobretot en assumptes d'especial transcendència social, com és el cas dels delictes sexuals..." També, es considera que s'ha vulnerat la *Llei d'atenció i protecció de la infància i l'adolescència*, invocada pels representants de Benestar Social, i que a l'article 35 precisa: "Els mitjans de comunicació social que emetin o tinguin difusió al territori de Catalunya han de tractar amb especial cura tota informació que afecti als menors, evitant difondre la seva imatge o dades que permetin la seva identificació quan apareixen com a víctimes".

V. Atès que els fets motiu de la denúncia van ocórrer l'any 2000 i que les presumptes víctimes, que tenen ara sis i set anys, tenen més capacitat intel·lectual per adonar-se'n de la situació.

VI. Atès, en fi, que el diari ha presentat els fets d'una manera sensacionalista, sense cura i oblidant el deure de protegir els menors quan la informació els pot danyar moralment i deformar la seva evolució psíquica, i que en cap cas és ètic tot allò que és contrari a les bones costums, a la salut moral de les persones, com ara la morbositat, l'escàndol i la vulgaritat expressiva."

En conclusió, la ponència considera que el diari "El Punt" en l'article titulat 'Jutgen un pare de Palafrugell i un altre de Girona acusats de grapejar les seves filles, de dos i tres anys' ha vulnerat els criteris 2 i 11 del Codi Deontològic.

Vistos els antecedents i el contingut de la ponència, es proposa als membres del CIC l'adopció del següent

A C O R D:

Que el diari "El Punt", en la informació publicada el passat dia 10 de juny, ha vulnerat el criteri 2 del Codi Deontològic que diu que "s'han de difondre únicament informacions fonamentades, evitant en tot cas afirmacions o dades imprecises i sense base suficient, que puguin lesionar o menysprear la dignitat de les persones (...). Tanmateix, també s'ha vulnerat el criteri 11 que diu: "Tractar amb especial cura tota informació que afecti a menors, evitant difondre la seva identificació quan apareixen com a víctimes (...) sobretot en assumptes d'especial transcendència social, com és el cas de delictes sexuals".

Expedient núm. 20/2004

ASSUMPTE: Escrit traslladat pel degà del Col·legi de Periodistes de Catalunya (CPC) en relació a la queixa del periodista Manuel Campo Vidal sobre una presumpta vulneració de l'off the record (criteri 5 del Codi Deontològic) en una

informació publicada a “La Vanguardia” per Xavier Mas de Xaxàs el dia 10 de setembre de 2004. Aquesta fa referència a una reunió privada convocada pel senyor Campo Vidal en la qual es va demanar el seu parer a una trentena de persones sobre el Fòrum Universal de les Cultures.

ANTECEDENTS

El propassat 9 de setembre de 2004 va tenir lloc al Col·legi de Periodistes de Catalunya una trobada de reflexió a porta tancada entre una trentena de personalitats de diversos àmbits que pretenien reflexionar al voltant del Fòrum Universal de les Cultures.

L'equip responsable d'aquest debat, dirigit pel periodista Manuel Campo Vidal, va tenir clar des d'un primer moment que la reunió tindria caràcter privat, i així es va fer saber a tots els participants, inclosos els representants dels mitjans de comunicació que van ser convidats a participar-hi.

Malgrat el compromís de respectar l'off the record i de què en el moment de tancar la reunió –que va durar més de dues hores–, Manuel Campo Vidal insistís en la confidencialitat dels acords presos, el diari “La Vanguardia” va publicar a l'edició del dia següent una àmplia crònica de la reunió, sota el títol ‘Primera sensación de fracaso’. Es dóna el cas que el signant d'aquesta informació, Xavier Mas de Xaxàs –que també havia intervingut en el debat–, en acabar el debat li havia preguntat a Campo Vidal, en presència de la vice-degana del CPC, Elisenda Roca, si es podia escriure sobre la reunió. Campo Vidal va contestar que tots els diaris s'havien compromès a no fer-ho i va afegir que no descartava que en un futur algun d'ells escrivís un article amb firma que fes referència a la trobada.

Aquest pacte va ser respectat pels altres mitjans de comunicació presents (el Periódico, Avui, El Mundo i BTV).

El dia 10 de setembre, un grup de participants en la reunió que van poder ser localitzats van subscriure una nota en la que es relataven aquest fets i manifestaven el seu rebuig “pel trencament de la confidencialitat de la reunió i el contingut de la crònica”, reacció compartida per altres assistents.

Amb data 22 de setembre de 2004, el degà del Col·legi de Periodistes de Catalunya, Joan Brunet i Mauri, va adreçar al president de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya un escrit on comunicava que en la seva reunió del dia 16, la Junta de Govern del CPC va decidir elevar una queixa al CIC per si aquest considerava adient obrir expedient informatiu.

AL·LEGACIONS

Sol·licitades en temps i forma les oportunes al·legacions al director de “La Vanguardia”, aquest ha renunciat al seu dret a formular-les

PONÈNCIA

El ponent en el seu informe conclou que és del tot evident que amb la publicació de la crònica ‘Primera sensación de fracaso’, el diari “La Vanguardia” ha vulnerat el criteri 5 del Codi Deontològic dels periodistes catalans que diu textualment: «Respectar l'off the record quan aquest hagi estat expressament invocat, d'acord amb la pràctica usual d'aquesta norma en una societat lliure».

El Consell de la Informació de Catalunya, d'altra banda, lamenta que la direcció de l'esmentat diari no hagi atès la sol·licitud que en el seu moment se li va fer de presentar les al·legacions que considerés oportunes i insta una vegada més als mitjans a respectar l'off the record com una de les normes més elementals de la pràctica periodística.

Vistos els antecedents i les conclusions de la ponència el Ple del CIC va adoptar el següent

A C O R D:

Que el diari "La Vanguardia" ha vulnerat el criteri 5 del Codi Deontològic dels periodistes catalans que diu textualment: «Respectar l'off the record quan aquest hagi estat expressament invocat, d'acord amb la pràctica usual d'aquesta norma en una societat lliure».

El Consell de la Informació de Catalunya, d'altra banda, lamenta que la direcció de l'esmentat diari no hagi atès la sol·licitud que en el seu moment se li va fer de presentar les al·legacions que considerés oportunes i insta una vegada més als mitjans a respectar l'off the record com una de les normes més elementals de la pràctica periodística.

Expedient 22/2004

ASSUMPTE: Escrit de queixa de David Chumillas en relació a un article i una fotografia publicada en portada pel diari "El Vallenc" en data 30 de juliol de 2004 per considerar que es vulneren els criteris 2, 4, 6 i 9 del Codi Deontològic pel greu perjudici causat a la seva família.

ANTECEDENTS

El senyor David Chumillas va elevar una queixa al CIC per la publicació per part del setmanari comarcal de Valls "El Vallenc" d'una notícia relacionada amb la seva germana que va posar fi a la seva vida i en la qual es difonen comentaris íntims familiars i de la seva persona i dues fotografies: una de la víctima morta i al costat una imatge seva en vida on se la podia reconèixer perfectament, facilitada segons el demandant, per un amic de la seva germana.

El senyor Chumillas afirma que aquesta foto va sortir a tot color en la portada del diari el dia després que trobessin a la seva germana, fotografia que no va ser autoritzada per part de la família. Considera a més que no es va respectar la explicitació de la família al silenci traient unes declaracions dites pel seu pare hores després de conèixer la fatal notícia, en una situació de commoció total. El periodista, segons manifesta al seu escrit, va trucar en diverses ocasions i des de l'interfon de casa va fer preguntes al seu pare, publicant fets personals de la seva mare i de la família.

Així mateix, fa esment del tracte posterior del director del diari quan es van demanar explicacions i sobre aspecte assenyala que "no desmenteixen el que van dir, simplement sí era el que van dir, però no ho volien dir d'aquella manera". Per tots aquests fets exposats, el reclamant considera que s'han vulnerat els criteris 2, 4, 6 i 9 del Codi Deontològic.

AL·LEGACIONS

En data 2 de novembre de 2004, Francesc Fàbregas, director del setmanari comarcal va entregar el plec d'al·legacions on fa entre d'altres les següents consideracions:

I. Pel que fa al tractament de la notícia manifesta que van rebre una trucada a la redacció per part de diversos veïns notificant el fet objecte de la notícia. "Evidentment, enviem un redactor i un fotògraf. (...) Acte seguit, i com entenem és la nostra feina, intentem esbrinar la seva identitat, cosa que aconseguim saber al voltant del migdia. (...) El dret a informar fa que truquem per telèfon al seu pare, persona que nosaltres entenem que és la indicada. (...) Amb la responsabilitat de

fer la feina ben feta i atasant-nos al tancament del diari, deixem passar unes hores i el truquem per telèfon per tal d'explicar la notícia correctament. No és cert el que diu el senyor Chumillas que el vam entrevistar per l'interfon, ho vàrem fer per telèfon i vàrem posar les mínimes declaracions del pare, ja que l'únic que nosaltres preteníem en l'escrit era explicar la trajectòria de la víctima”.

II. En relació a les fotografies, el director de “El Vallenc” assenyala que una és seva i l'altra la va deixar, no un amic com diu el reclamant, sinó la persona que vivia amb ella, la seva parella sentimental. “Nosaltres, no hem pretés en cap moment fer una informació irresponsable, vam parlar amb el pare i amb la persona que vivia amb ella, no hem utilitzat cap informació que no se'ns hagi donat.”

III. El senyor Fàbregas exposa, així mateix, que en relació amb el tracte posterior que va tenir el reclamant amb ell, “tothom que va voler parlar amb mi ho va poder fer. Jo vaig contestar a totes les trucades. Si algú va venir a la redacció (...) el vaig atendre per intentar comprendre el que estava passant la família. Vaig publicar totes les cartes que se'ns van adreçar la setmana següent, en total van ser tres. He demanat perdó, per activa i per passiva, he aguantat coses que no tenia perquè aguantar-les (...)”.

“La setmana següent vam demanar perdó des de l'editorial, vam intentar treure la informació del lloc d'on la creiem més adient, el seu pare i la seva parella sentimental (...) Nosaltres a partir del dia que vàrem publicar la notícia, l'únic que hem fet és demanar disculpes i publicar les tres cartes que anaven en contra nostra i, pel que fa al fet en qüestió, no l'hem tractat més.”

IV. Per últim, el setmanari, segons conclou a les al·legacions el seu director, reitera les seves disculpes un cop més ja que la seva intenció no ha estat mai la de molestar a ningú.

CONSIDERACIONS

Vist l'escrit de queixa presentat pel senyor Chumillas i d'acord amb les al·legacions formulades pel director del setmanari “El Vallenc” el CIC, tenint en compte els antecedents obrants en la Fundació fa les següents consideracions:

Atès que segons el demandant el mitjà ha vulnerat els criteris 2, 4, 6 i 9 del Codi Deontològic en la informació i en la fotografia publicada en data 30 de juliol de 2004.

Atès que el setmanari en reiterades ocasions ha demanat disculpes a la família a través del seu director i d'una editorial que es va publicar la setmana següent de que sortís la notícia i que un cop més ho fa a través del seu escrit d'al·legacions. Que, a més, va publicar vàries cartes al director que sobre aquest assumpte anaven en contra del mitjà.

El Ple del CIC fa seu un dictamen recollit en l'acta de l'any 1997, i més concretament en l'acord del Ple celebrat el 20 d'octubre, ja que ha trobat similituds amb els dos casos en quant a que es tracta de la publicació d'una fotografia sobre la mort d'una dona.

L'acord diu textualment:

“El Ple adopta el següent acord: Que les fotografies difoses per l'Agència EFE i publicades pels diaris “La Mañana” i “segre” sobre la mort d'una dona a causa dels enderrocs d'una façana a Barcelona, vulneren el criteri 9 del Codi Deontològic de la professió periodística a Catalunya que obliga a ‘respectar el

dret de les persones a la seva pròpia intimitat i imatge, especialment en casos o esdeveniment que generin situacions d'aflicció o dolor'.

El Consell reconeix i accepta l'assumpció de responsabilitat i les excuses presentades en la carta del director de l'Agència EFE i valora positivament les seves reflexions per que es respectin les normes del Codi Deontològic”.

Segons aquestes consideracions i l'exposició fets tant pel reclamant com pel director del mitjà, el Ple del CIC adopta el següent

A C O R D:

I. Que la fotografia difosa pel setmanari “El Vallenc” on apareix una dona morta i al costat la imatge de la víctima en vida (que permet identificar de la persona que es tracta) vulnera el criteri 9 del Codi Deontològic de la professió periodística de Catalunya que obliga a “respectar el dret de les persones a la seva pròpia intimitat i imatge, especialment en casos o esdeveniments que generin situacions d'aflicció o dolor”.

II. Pel que fa a la informació publicada, es considera que vulnera el criteri 2 del Codi Deontològic quan diu que “s’han de difondre únicament informacions fonamentades, evitant en tot cas afirmacions o dades imprecises i sense base suficient que puguin lesionar o menysprear la dignitat de les persones (...)”.

Així mateix, es vulneren el criteri 4 que expressa que “s’han d'utilitzar mètodes dignes per a obtenir informació o imatges, sense recórrer a procediments il·lícits” i el criteri 6 en l'apartat que diu que “s’ha de reconèixer a les persones individuals i/o jurídiques el seu dret a no proporcionar informació ni respondre preguntes (...) Aquest dret protegeix molt especialment l'estricta confidencialitat sobre la salut o la malaltia d'una persona com a nucli de la seva privacitat, malgrat la curiositat que pugui haver-hi en el cas de personatges coneguts públicament, fins i tot més enllà de la seva mort”.

III. El CIC reconeix, però, i accepta l'assumpció de responsabilitat i les excuses presentades en la carta del director de la publicació, sobretot en la publicació de l'editorial una setmana més tard de l'aparició de la notícia objecte de la queixa.

* * * * *

ACORDS ADOPTATS EN REUNIÓ CELEBRADA EL DIA 25 DE MAIG DE 2005

Expedient núm. 17/2004

ASSUMPTE: Expedient reobert relacionat amb l'escrit de queixa de Josep-Oriol Font, membre de la 'Plataforma ciutadana de Castellar contra el feixisme' per considerar que la notícia publicada pel diari "20 Minutos" (titulada "Vecinos de Castellar del Vallès crean patrullas contra los skins") no s'ajusta a la realitat per imputar una actuació que no practiquen com és el tema de les patrulles urbanes. El citat demandant va presentar una reclamació posterior (17.12.04) per no estar conforme amb la resolució del CIC, aportant més informació a l'expedient i sol·licitant que es revisi l'acord adoptat pel Ple en data 25 d'octubre de 2004.

CONSIDERACIONS

Arran de l'acord pres pel Ple del CIC en reunió de data 25 d'octubre sobre l'assumpte de referència, el senyor Josep-Oriol Font va presentar en data 13 de desembre un escrit on demana a aquest Consell una rectificació de la ponència anterior en base a les següents puntualitzacions que ell mateix fa com a resposta a les al·legacions fetes en el seu dia pel senyor Enric Sierra, director del diari "20 minutos":

1- Respecte al punt primer, que fa referència a la consolidació del nom "Plataforma Castellar contra el Feixisme", el senyor Josep-Oriol Font aporta dos articles, suposadament anteriors a la data del 8 de juliol, per demostrar que el nom en qüestió estava perfectament consolidat. De fet, el segon article porta data del 5 d'octubre del 2004, i per tant l'aportació documental queda reduïda a un sol article del 22 de març aparegut al diari "El Punt".

2- Respecte al segon punt, el senyor Josep-Oriol Font addueix que no es pot parlar de "patrulleros", ja que no van existir mai patrulles sinó que en un cas es tractava únicament de quatre o cinc persones que "individualment" estaven estratègicament col·locades per si es produïen aldarulls provocats pels neonazis, i en un altre, es tractava del servei de seguretat d'una manifestació.

Per altra banda, el senyor Josep-Oriol Font nega que el redactor els informés prèviament de l'orientació de l'article i també nega haver enviat unes fotos on apareixen membres de la mencionada plataforma amb *walki-talkies* (aporta una còpia d'unues fotos enviades que no inclouen *walki-talkies*).

3 – En el punt tres, el senyor Josep-Oriol Font diu que no ha rebut cap resposta a la seva demanda de rectificació i que l'únic que existeix són unes converses entre el redactor i ell mateix, via *e-mail*, on pot constatar-se l'actitud d'enfrontament entre el redactor i el seu cap superior en relació al contingut i la prioritització de determinats aspectes de la notícia (aporta còpies dels *e-mails*). En aquests documents, el redactor Emilio Narváez, escriu "a mi tampoc m'ha agradat la notícia, perquè no volia parlar d'això ni molt menys i fins i tot vaig mantenir una dura conversa amb el meu cap de secció per parlar d'una altra cosa que no fos els *walkies*, però finalment vam donar aquesta notícia". I en un altre correu electrònic escriu "Volia fer un article sobre la situació actual que viu Castellar, però l'article que vaig presentar me'l van canviar quasi per complet, fins i tot al titular i al text parlava de la pinya que va fer amb el noi que van agredir a

l'institut" i continua "Al meu cap de secció li va agradar l'anècdota dels walkies... El cap de secció va voler centrar-ho en això i només això".

4 – El punt quatre és d'acceptació dels criteris de la ponència anterior en referència a la denominació "homes de Harrelson".

5 – En el punt cinquè, el senyor Josep-Oriol Font, argumenta que és natural que l'entitat EA3RCC es doni per al·ludida encara que no s'especifiqui el nom de l'entitat, ja que es parla d'una central de radioaficionats i, a Castellar, només existeix una sola associació d'aquest tipus.

A continuació, el senyor Josep-Oriol Font s'estén en unes consideracions sobre la intenció que, segons ell, s'ha volgut donar a l'article i argumenta que la sensació que li queda al lector després de llegir-lo és que a Castellar es fan servir patrulles per vigilar els *skins* i protegir el poble, actitud que la seva plataforma rebutja inequívocament.

PONÈNCIA

D'acord amb les anteriors consideracions, el ponent exposa el següent:

"- Respecte al punt primer: és cert que hi ha una evidència suplementària –el titular de l'article del diari "El Punt"– que demostra que el nom "Plataforma Castellar contra el Feixisme" s'havia utilitzat amb anterioritat. No obstant:

a) Sembla ser un fet acceptat per ambdues parts que el nom en qüestió no estava enregistrat.

b) No tenim constància que sigui fals que alguns dels membres de la "Plataforma" s'hi referissin com a "Plataforma Castellar anti-skin"

c) No tenim constància que el nom "Plataforma Castellar anti-skin" no s'hagués utilitzat anteriorment en algun mitjà escrit.

- Respecte al punt segon, considerem que no s'aporta cap evidència suplementària que ens permeti canviar els criteris de la ponència anterior.

- Respecte al punt tercer, creiem que en el suposat de poder utilitzar com a evidència els mencionats correus electrònics entre el senyor Josep-Oriol Font i el redactor, senyor Emilio Narváez, aquests posarien de manifest que havia existit una clara intenció de tergiversar els fets a favor d'una major espectacularitat de la notícia i en detriment del rigor informatiu. El problema és que considerem que aquest correu no és utilitzable tant pel seu caràcter particular com pel fet que constitueix un material fàcilment manipulable.

- Respecte al punt quart, no hi ha res a dir.

- Respecte al punt cinquè, creiem que el fet explica per quina raó la mencionada entitat es va donar per al·ludida.

És cert que, un cop analitzades les puntualitzacions del senyor Josep-Oriol Font, ens quedem amb la impressió general que molt possiblement va existir una voluntat distorsionadora de la notícia. Però, tenint en compte que per elaborar la nostra ponència només ens podem basar en els fets contrastables i en les evidències lícites, creiem que no hi ha cap element suplementari prou substancial per modificar la resolució anterior ja adoptada pel Ple del CIC".

De conformitat amb el contingut de la ponència, el Ple del CIC adopta el següent

A C O R D:

1. Que no hi ha cap element suplementari prou substancial per modificar la resolució adoptada pel Ple del CIC en data 25 d'octubre de 2004.

2. Que de conformitat amb l'esmentat acord del CIC, no hi ha proves suficients per considerar que el diari "20 Minutos" en el seu article publicat el dia 12 de juliol

de 2004 hagi vulnerat el criteri 2 del Codi Deontològic el qual diu que “s’han de difondre únicament informacions fonamentades, evitant en tot cas afirmacions o dades imprecises (...) que puguin provocar dany o descrèdit injustificat a institucions i entitats públiques i privades”. No obstant, ha existit una falta de cura per part del diari en donar com a establert el nom de l’entitat, que no estava consolidat i que, per altra banda, té unes connotacions socialment compromeses.”

Expedient núm. 2/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa de SOS Racisme contra un article publicat el dia 23 de desembre de 2004 al diari “El Mundo” pel periodista Martín Prieto i titulat ‘El imam’, per considerar que es dona una visió pèssima de l’Islam i que s’utilitzen expressions incorrectes i vexatòries pel col·lectiu musulmà les quals vulneren els criteris 2 i 12 del Codi Deontològic.

ANTECEDENTS

Amb data 4 de febrer el Consell de la Informació de Catalunya va rebre un escrit de queixa adreçat per Carina Díaz López en nom de SOS RACISME. L’escrit feia referència al comentari titulat “El imam” que es va publicar el 23 de desembre de 2004 a la secció “Bajo el volcán” del diari “El Mundo”, amb la signatura del periodista Martín Prieto. A propòsit del cas de Mohamed Kamal Mustafá, imam de Fuengirola –condemnat per l’Audiència de Barcelona per apologia dels mals tractaments a la dona en el seu llibre “La mujer en el Islam” i posteriorment deixat en llibertat–, Martín Prieto fa una dura crítica de l’Islam i dels musulmans en general.

A l’escrit de queixa de SOS RACISME es diu, entre d’altres coses, que en l’esmentat article objecte de la protesta “se da una visión pésima del Islam y del colectivo musulmán”. També hi podem llegir: “Consideramos que el citado artículo fomenta la islamofobia ya que adjudica las ideas de este imán en particular a todos los musulmanes, idea totalmente errónea, así como dificulta el conocimiento y la convivencia entre las distintas culturas, dando una visión negativa de esta religión incluso comparándola con el nazismo: En esta nueva Al-Andalus que estamos forjando divulgamos el Corán como libro revelado y acabaremos propiciando el Mein Kampf de Adolf Hitler que también satisficiera por su antisemitismo a nuestros hermanos musulmanes”.

SOS RACISME demana que el CIC es pronunciï sobre si el contingut d’aquest article vulnera els criteris números 2 i 12 del Codi Deontològic del Col·legi de Periodistes de Catalunya.

AL·LEGACIONS

En data 10 de febrer es va traslladar l’escrit de queixa de SOS Racisme al director del diari El Mundo a Catalunya per que formulés les al·legacions pertinents, sense que fins a la data s’hagi rebut resposta.

PONÈNCIA

La ponència en relació amb aquest assumpte fa les següents consideracions: “La lectura de l’article en qüestió justifica la queixa exposada per SOS RACISME. Efectivament, l’extensió a tot l’Islam i al col·lectiu de musulmans de la crítica a l’imam de Fuengirola constitueix una generalització injusta que pot enquadrar-se perfectament dins del concepte de “islamofobia”. Així, a l’article hi podem llegir també afirmacions textuais com ara aquestes: “El Coran chorrea sangre, es el mayor compendio conocido de misoginia y se erige en ley civil, ley penal y es la única Constitución de los fieles”. “Con el Islam cabe la cooperación la buena vecindad y el respeto recíproco, pero los judeocristianos no podemos aliarnos con

ellos ni para tomar el te". "Si yo odiara a la infancia impartiría a estos niños –es refereix a la propera iniciació de classes públiques d'islamisme- un tríptico de Mahoma, derechos humanos y Constitución, con lo que les quedarían las meninges como si las hubiera atropellado un tren, y no sabrían cómo comportarse ni en sociedad ni en la intimidad".

En resum, l'article publicat a "El Mundo" ens sembla un clar exemple de xenofòbia. Comentaris com aquest no ajuden precisament a fomentar l'imprescindible ambient de convivència entre les diverses cultures i religions, ambient que reclama molt en especial el fenomen de la immigració i que només serà possible a partir de la col·laboració de tothom, inclosa, per descomptat, la dels mitjans de comunicació.

Segons aquest ponent, l'article "El imam", publicat el 23 de desembre de 2004 al diari "El Mundo", vulnera, efectivament, el criteri 12 del Codi Deontològic, en concret el punt on diu que cal "Actuar amb especial responsabilitat i rigor en el cas d'informacions o opinions amb continguts que puguin suscitar discriminacions per raons de gènere, raça, creences, extracció social i cultural". També vulnera el criteri 2 que fa referència a l'exigència d'evitar "afirmacions o dades imprecises que lesionin la dignitat de les persones o provoquin descrèdit".

De conformitat amb la proposta de la ponència, el Ple del CIC adopta el següent

A C O R D:

Que el diari "El Mundo" en la publicació de l'article signat per Martín Prieto el dia 23 de desembre de 2004, ha vulnerat el criteri 2 que fa referència a l'exigència d'evitar "afirmacions o dades imprecises que lesionin la dignitat de les persones o provoquin descrèdit". Així mateix, també es considera que ha vulnerat el criteri 12 del Codi Deontològic ja que es pot considerar un exemple de xenofòbia que no ajuda a fomentar l'imprescindible ambient de convivència entre les diverses cultures i religions.

Expedient núm. 11/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa de SOS Racisme contra el diari METRO per una notícia breu publicada a la pàgina 2 el dia 7 de març de 2005, amb el títol "Detenidos por pegar a la policia", la qual vulnera presumptament els criteris 10 i 12 del Codi Deontològic.

ANTECEDENTS

En data 7 de març de 2005, el senyor Xavier González, en representació de l'entitat SOS Racisme, va adreçar un escrit de queixa al Consell de la Informació de Catalunya contra el diari Metro. El contingut de la informació era el següent: "Detenidos por pegar a la policia. Soria. La policia detuvo ayer a un marroquí y a un búlgaro acusados de agredir a dos guardias civiles en la localidad soriana de Langa de Duero. Los detenidos atacaron a los agentes en un bar".

Segons SOS Racisme aquesta informació vulnera el criteri 12 del Codi Deontològic, en tant que la nacionalitat dels presumptes agressors no és un fet rellevant en aquesta notícia i no s'entén per quina raó s'inclou. "De la lectura de la notícia no es desprèn cap mena de d'explicació sobre la motivació del delictes (...). Sí que pot suscitar rebuig cap el col·lectiu d'immigrants que resideix al nostre país".

Pel que fa al criteri 10 del Codi Deontològic, consideren que el diari ja ha jutjat i "no es troba enlloc la frase desitjable en casos com aquest 'presumptes autors

dels fets”. Assenyalen també entre d’altres aspectes que el periodista només dona la versió d’una part (la policial).

AL·LEGACIONS

Al no haver resposta del diari Metro fins a la data, s’entén que aquest mitjà ha renunciat a formular les seves al·legacions.

PONÈNCIA

Vist l’escrit de queixa i la informació corresponent al diari, es pot dir que efectivament s’inclou una referència innecessària i supèrflua als països de procedència dels dos detinguts.

Vista la observació que els demandants fan al “Manual d’estil periodístic relatiu a minories ètniques” cal tenir en compte que la nacionalitat dels presumptes agressors no és un fet rellevant en la notícia.

A més, es pot considerar que hi manca cap referència a la presumpció d’innocència i hi ha, en canvi, expressions que no admeten dubtes sobre la culpabilitat dels acusats.

De conformitat amb la proposta de la ponència, el Ple del CIC adopta el següent:

A C O R D:

- 1) Que el diari Metro, al incorporar innecessàriament les nacionalitats dels dos detinguts, vulnera l’article 12 del Codi Deontològic, ja que pot suscitar discriminació per raons ètniques i incorpora expressions que poden ser lesives per a la condició personal dels individus i la seva integritat física i moral.
- 2) Que, tot i entendre que efectivament s’han vulnerat els criteris del “Manual d’estil periodístic relatiu a minories ètniques” (www.audiovisualscat.net), no li pertoca jutjar res que faci referència a cap altre codi que no sigui el Codi Deontològic.
- 3) Que en la frase “...acusados de agredir a dos guardias civiles...” no es vulnera el principi de presumpció d’innocència, però sí que es vulnera aquest principi en l’afirmació “Los detenidos atacaron a los agentes en un bar”, ja que això no es podria afirmar amb rotunditat fins al moment en què un jutge hagués valorat les proves i condemnat els acusats.”

* * * *

ACORDS RESOLTS EN REUNIÓ CELEBRADA EL DIA 20 DE SETEMBRE DE 2005

Expedient núm. 26/2004

ASSUMpte: Escrit de queixa del senyor Xavier Tudela contra diverses informacions (aparegudes en dates 28, 29 i 30 de novembre; 1, 17, 20 i 21 de desembre de 2004, 19 i 23 de gener, 11 de febrer i 14 de març de 2005) que fan referència a la seva persona i a les seves activitats professionals, en tant que promotor de la Capitalitat de la Cultura Catalana, publicats en el "Diari de Girona", per considerar que aquests tenen la voluntat de desprestigiar-lo i que podrien vulnerar els criteris 1, 2 i 3 del Codi Deontològic de la professió periodística.

ANTECEDENTS

Al seu primer escrit, de data 12 de desembre del 2004, el senyor Tudela hi adjunta un document amb el contingut de totes les informacions publicades fins llavors (corresponents als dies 28, 29 i 30 de novembre, i 1 i 12 de desembre) i que critiquen el profit que fa com a promotor privat de la Capital Cultural cobert d'una manta institucional i oficial gràcies al suport de les autoritats del Govern de la Generalitat.

En successives comunicacions, el senyor Tudela aporta noves informacions sobre el mateix tema aparegudes al esmentat diari. En concret, en data 20 de desembre adjunta noves informacions (publicades el 17 i 20 de desembre) les quals indica que han causat indignació a l'Ajuntament de Banyoles i que el seu titular està tret de context. En data 21 de desembre acompanya un editorial apareguda el mateix dia on es parla de la iniciativa que està desenvolupant.

Durant els mesos de gener, febrer i el 14 de març, el diari continua publicant articles referits a aquest assumpte, que qualifica el reclamant com a campanya de manipulació periodística.

Des de el punt de vista del senyor Tudela, les esmentades peces periodístiques corresponen exclusivament a la voluntat de desprestigiar-lo sense atinar sobre els motius que mouen a la esmentada publicació a actuar d'aquesta manera.

Així mateix, observa que en els treballs publicats, tant als signats per un redactor com als editorials i a un escrit del director del diari no hi ha fonts, que les informacions no han estat contrastades i que tampoc no hi ha cap declaració seva.

Afegeix que durant els dies en els quals el Diari de Girona va publicar les informacions ell estava de viatge a Amèrica i que s'ho va trobar tot publicat una vegada va retornar. Després de llegir-ho es va adreçar al advocat col·laborador del Col·legi de Periodistes de Catalunya, senyor Campà, qui li va indicar que les informacions aparegudes al Diari de Girona podrien vulnerar els articles primer, segon i tercer del Codi Deontològic. En base a tot això, el senyor Tudela demana la intervenció del CIC.

AL·LEGACIONS

En data 8 de febrer del 2005, el director del "Diari de Girona", Jordi Xargayó i Teixidor, va remetre al Consell de la Informació de Catalunya l'escrit d'al·legacions formulades pel mitjà que conté en síntesi els següents punts:

1.- Que no és cert que el diari no hagi tractat de contrastar les informacions amb el senyor Tudela, atès que el 26 de novembre al matí (dos dies abans de publicar el primer reportatge sobre el tema), la redacció es va posar en contacte amb el seu despatx, on els van comunicar que estava de viatge i se'ls va demanar que passessin les preguntes a plantejar per correu electrònic. El director adjunta còpia

del correu electrònic enviat pel redactor i de la resposta del despatx del senyor Tudela.

2.- Atès que amb els moderns serveis de telecomunicacions es pot respondre des de molts indrets amb gran facilitat a través de correu electrònic o bé de telèfon mòbil, el Diari de Girona va donar veu a una de les parts de la notícia, i palesa que ni quan estava de viatge ni quan va tornar, el senyor Tudela no va respondre a les preguntes plantejades ni es va posar mai en contacte amb cap representant del diari.

3.- Així mateix, el primer dia que el Diari de Girona va tenir coneixement de que el senyor Tudela assistiria a un acte públic a les comarques gironines hi va enviar un periodista (concretament, a Banyoles el dia 20 de desembre del 2004), però tampoc va aprofitar la oportunitat que li oferia el diari per poder donar les seves explicacions. Per últim, el senyor Xargayó, informa d'altres contactes amb institucions públiques i privades i mitjans de comunicació amb la finalitat de contrastar les informacions referents al tema.

PONÈNCIA

La ponència fa les següents consideracions:

« Atès que ens trobem davant de dues posicions confrontades i que semblen inamovibles, tant pel que fa al senyor Tudela com al Diari de Girona.

Atès que sembla acreditat que el Diari de Girona va oferir al senyor Tudela la possibilitat de respondre a un qüestionari i, posteriorment, fer-ho directament a unes preguntes sense cap resultat.

Atès que hi ha fonts imprecises en el tractament del motiu de la queixa.

En conclusió, es considera que pot haver-hi un excés periodístic amb la reiteració en que ha estat tractar el tema pel Diari de Girona i que pot suggerir una certa persecució mediàtica, però que no es pot arribar a la conclusió de què s'han vulnerat els criteris 1 i 2 del Codi Deontològic.

La ponència, però, excepcionalment, suggereix una mediació del CIC vers el Diari de Girona a fi de que es presti a publicar el punt de vista del senyor Tudela en forma de carta al director o a una altra secció.»

De conformitat amb la proposta de la ponència, el Ple del CIC adopta el següent

A C O R D:

Que en les informacions publicades pel Diari de Girona no s'han vulnerat els criteris 1 i 2 del Codi Deontològic.

No obstant, es considera que el CIC pot exercir el seu arbitratge per a fer d'intermediari entre les parts a fi de que es presti a publicar el punt de vista del senyor Xavier Tudela en forma de carta al director o en una altra secció.

Expedient núm. 8/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa de la senyora Dannielle Reeve, en nom de SOS Racisme, contra el diari gratuït QUE!, per un article publicat el dia 7 de març de 2005, sota el títol: "La apertura de fronteras facilita que las grandes mafias actuen en España", article que presumptament vulnera els criteris 2 i 12 de Codi Deontològic.

ANTECEDENTS

En data 7 de març de 2005 la senyora Dannielle Reeve en representació de l'entitat SOS Racisme ha adreçat un escrit de queixa al Consell de la Informació

de Catalunya contra el diari QUÉ! de distribució gratuïta. La capçalera de l'article era "Para combatirlas, "La apertura de fronteras facilita que las grandes redes actuen en España".

Segons manifesta SOS Racisme, aquest article té un contingut discriminatori, barrejant els conceptes de seguretat, contraban, màfies, tràfic de drogues i persones... amb immigració, donant per fet que la immigració és problemàtica per ella mateixa.

Segons SOS Racisme, aquesta informació vulnera l'article 2 de Codi Deontològic ja que fa judicis sense fonament, com per exemple, "els russos són especialistes en blanqueig de diners", o els nigerians "controlan el Noreste de España desde el País Vasco a Barcelona".

També consideren que vulnera el criteri 12 del Codi Deontològic perquè no s'actua amb responsabilitat ni rigor informatiu, suscitant que el lector associï delinqüència amb immigrants.

AL.LEGACIONS

Respecte a les al·legacions sol·licitades al mitjà, un representant del diari es va posar en contacte telefònic per saber a què es referia l'escrit que se li havia adreçat i se li va aclarir i indicar la conveniència d'adreçar un escrit justificant aquest article o be excusant-se. Fins a la data d'avui no s'ha rebut cap resposta.

PONÈNCIA

Vist l'escrit de queixa de SOS Racisme, i l'article publicat al diari QUÉ!, es pot dir que efectivament vulnera el Codi Deontològic en el seu criteri 2, ja que la informació no té profundització i llegida per al gran públic a qui s'adreça aquest mitjà de distribució gratuïta, lesiona a grans col·lectius d'emigrants dels països esmentats i pot suscitar un gran rebuig cap el col·lectiu d'immigrants d'aquests països que resideixen al nostre país, i tot això els hi provoca un dany i un injustificat descrèdit, que va en contra de la pau i la cohesió social com a valor a preservar.

I pel que fa al criteri 12 del Codi Deontològic, opinem que també el vulnera, ja pot suscitar discriminació per raons ètniques, incitant a conductes violentes posant en perill la integritat física o moral.

De conformitat amb la ponència, el Ple del CIC adopta el següent

A C O R D:

1. Que el diari QUÉ! vulnera el criteri 2 del Codi Deontològic, fent afirmacions generals no fonamentades i imprecises, provocant un descrèdit de diversos col·lectius menyspreant la dignitat de les persones.
2. Que el diari QUÉ! vulnera el criteri 12, ja que al equiparar emigrant a delinqüent, suscita discriminacions i es greu ofensa a la dignitat dels emigrants residents a la nostra comunitat.
3. Es considera que el CIC podria exercir el seu arbitratge per a fer d'intermediari entre el diari QUE! i l'entitat SOS Racisme, a fi que l'esmentat diari es presti a publicar una carta de rectificació o un article compensatori.

Expedient núm. 17/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa del senyor Esteban Amills contra la revista "Bon Art" per un article publicat en el seu número 95 titulat "Borredà censura cultural, o

els límits de l'espai públic" ja que considera que s'han publicat dades que no són certes sobre la seva persona.

Tenint en compte els fets denunciats i la versió del director del mitjà, s'estima que la revista Bon Art ha actuat de manera correcta i que no procedeix considerar que hi hagi hagut una vulneració del Codi Deontològic, en tant que l'esmentada revista va donar veu a les dues parts implicades en la informació i posteriorment va publicar la disconformitat del senyor Esteban Amills en un espai del número de juliol. Es resol, així mateix, que es doni compte a les dues parts mitjançant carta certificada d'aquest acord.

Expedient núm. 21/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa del senyor Antoni Fernández contra el Diari de Tarragona i el diari Qué! per unes informacions publicades per aquest mitjà que poden vulnerar els criteris 10 i 12 del Codi Deontològic.

ANTECEDENTS

En l'escrit de referència es manifesta que el Diari de Tarragona en la seva edició del dia 17 de maig va publicar la notícia "Ingresa en prisión un rumano por obligar a una mujer a prostituirse".

Així mateix, el diari Qué! en la seva edició de 20 de maig va publicar la notícia titulada: "Detienen en Madrid a cuatro personas colombianas especializadas en secuestros"

Segons el reclamant, la nacionalitat dels detinguts no és un fet rellevant en aquestes notícies, per tant, no s'entén per quina raó s'inclou. "És evident que els fets dels quals es parla, en ser delictius, comporten una alta càrrega de negativitat i esmentar la nacionalitat dels implicats, especialment els detinguts, contribueix a la formació d'imatges negatives de la immigració".

A més, assenyalen que la nacionalitat dels presumptes autors s'inclou al títol de la notícia.

És per aquest motiu que consideren que ambdós diaris han vulnerat en les seves informacions el criteri 12 del Codi Deontològic.

Pel que fa al criteri 10 del Codi Deontològic, consideren que no s'ha respectat la presumpció d'innocència en tant que "és segur que hi deu haver procediments penals en curs si els policies han detingut aquestes persones 'a punt de donar un cop". Així mateix, consideren que, en el cas del diari Qué!, aquest ja ha jutjat pel fet que denomina als detinguts com a "delincuentes". També "el periodista del Diari de Tarragona dona per certs determinats actes que constitueixen només la declaració de les presumptes víctimes".

AL·LEGACIONS

Tant el diari Qué! com el Diari de Tarragona han renunciat al seu dret a presentar al·legacions donat que no s'ha rebut resposta fins el dia de la data a la petició del CIC de data 28 de juny de 2005.

CONSIDERACIONS

Tenint en compte que el motiu de l'escrit de queixa manté unes característiques similars a un altre expedient obert pel Consell de la Informació de Catalunya l'any 1997, el CIC ha considerat oportú fer ús dels antecedents obrants a la Fundació per tal de resoldre aquest assumpte en relació a la possible vulneració del criteri 12 del Codi Deontològic.

Donat que tant la utilització de "rumano" com de "colombianos" per a designar persones que han comès presumptament un acte delictiu suposa no solament

una confusió respecte a la resta de ciutadans peruans, sinó un tractament discriminatori i racista.

Respecte a la possible vulneració del criteri 10 del Codi Deontològic, es considera que els mitjans no han “observat escrupulosament el principi de presumpció d’innocència en les informacions i opinions relatives a causes o procediments penals en curs”. En el cas del diari “Qué!” en utilitzar la paraula “delincuentes” quan encara no han estat jutjats; i en el “Diari de Tarragona” per donar com a vàlides les declaracions de les víctimes, fent un judici previ.

De conformitat amb l’acord adoptat pel Ple del CIC en data 20 d’octubre de 1997, s’adopta el següent

A C O R D:

1. Que la utilització per part dels dos mitjans de comunicació de la paraula “rumano” i “colombianos” per designar en titulars o notícies a un individu o banda d’individus que han comès actes delictius és discriminatòria i racista.
2. Que quan el tractament que donen els mitjans de comunicació a les informacions entra dins d’un context discriminatori i racista a fi de cridar l’atenció del lector, el que es provoca, com en aquest cas, és que els ciutadans tinguin una actitud negativa respecte al fet migratori i als immigrants.
3. Que ambdues informacions han vulnerat el criteri 12 del Codi Deontològic, així com el criteri 10 en tant que no s’ha respectat “el principi de presumpció d’innocència en les informacions i opinions relatives a causes o procediments penals en curs”.
4. El CIC recomana als mitjans de comunicació que actuïn “amb especial responsabilitat i rigor en el cas d’informacions o opinions amb continguts que puguin suscitar discriminacions per raons de sexe, raça, creences o extracció social o cultural”, es a dir, evitant-se en qualsevol cas les generalitzacions i l’etiquetatge de les persones per trets diferencials, ja siguin ètnics, religiosos, econòmics o socials.

* * * *

ACORDS RESOLTS EN REUNIÓ CELEBRADA EL DIA 4 D'OCTUBRE DE 2005

Expedient núm. 24/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa del senyor Esteban Amills contra el diari Regió 7 per no haver inserit els seus escrits de rèplica sobre una afirmació que van publicar relacionada amb un pressupost per a la renovació d'una pista de tennis al poble de Borredà, fet que considera pot vulnerar el Codi Deontològic.

“El CIC es dóna per informat de l'escrit d'al·legacions del diari Regió 7 i de les gestions fetes pel mitjà i considera que aquestes han estat suficients, sense que es detecti una vulneració del Codi Deontològic. S'acorda, doncs, notificar-ho a les parts i tancar l'expedient”.

Segons les citades al·legacions del mitjà l'assumpte en qüestió es fonamenta en el conflicte que manté aquest veí de Borredà amb l'alcalde del poble i quan va començar el conflicte, Regió 7 sí que va recollir les crítiques del senyor Amills i va prendre en consideració algunes de les seves cartes. Assenyala a més que posteriorment les cartes del senyor Amills s'han intensificat i conclou que “aquest diari no pot ser vehicle de campanyes individuals ni pot convertir la seva secció de cartes en el feu personal d'un lector. D'acord amb això, la direcció exerceix el seu dret a decidir els continguts de la publicació.

Expedient núm. 25/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa del senyor Antoni Fernández Laborda contra el diari Alba per una notícia titulada “El ‘divorcio exprés’ disparara las rupturas” (publicada la setmana del 10 al 16 de juny de 2005) per considerar que pot vulnerar els criteris 1 i 2 del Codi Deontològic.

“Examinada la informació publicada pel diari Alba, i sense haver rebut resposta del mitjà objecte de la queixa, el CIC considera que el contingut de la informació és un resum de la opinió del senyor Eduardo Hertfelder i que no hi ha prou elements significatius com per considerar que s'hagi vulnerat el Codi Deontològic. No obstant, en el cas del titular sí que s'hauria d'haver tingut en compte que es tractava d'una opinió i no d'un fet contrastat donat que el titular fa un resum del pensament del senyor Hertfelder i pot portar a confusió al lector. “

Expedient núm. 26/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa del senyor Jose Luis Castillo contra el periodista Pere Bonnin per un article d'opinió publicat en data 18 de juliol al diari METRO, perquè considera que aquesta informació fomenta la homofòbia.

“De l'estudi de l'article del periodista Pere Bonnin i tenint en compte la resposta del senyor Bonnin es pot concloure que l'article publicat al diari METRO no vulnera els criteris del Codi Deontològic ja que no és de caire informatiu sinó una opinió inserida en la respectiva secció “La columna” i ja en el començament s'expressen les degudes reserves sobre el contingut del que apareix publicat quan diu “Aviso a mis lectores: este artículo es políticamente incorrecto, como se

dice ahora. Me mueve a escribirlo no una presunta homofobia ni una supuesta aversión a la tortilla sin huevos, sino mi imprudente sentido de la justicia".
El CIC acorda certificar aquesta resolució a les parts implicades i procedir al tancament de l'expedient".

Expedient núm. 28/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa de SOS Racisme contra el diari Qué!, 20 Minutos i METRO Directe per unes informacions que poden haver vulnerat el criteri 12 del Codi Deontològic al incloure la nacionalitat d'uns detinguts com un fet rellevant en la notícia i el criteri 10 (excepte el cas de 20 Minutos) per tractar com a culpables persones que de moment havien estat detingudes.

"El Ple del CIC, un cop analitzat el motiu de la queixa, i de conformitat amb els antecedents obrants a la Fundació relacionats amb el mateix tema, considera d'aplicació l'acord de l'expedient núm. 21/2005 basat també en el que ja es va prendre en data 20 d'octubre de 1997 i adopta el següent

A C O R D:

1. Que la utilització per part dels mitjans sobre els que es formula la queixa de paraules com "subsaharianos", "chino", "rumano" o conceptes relacionats per designar en titulars o notícies a un individu o banda d'individus que han comès actes delictius és discriminatòria.
2. Que quan el tractament que donen els mitjans de comunicació a les informacions entra dins d'un context discriminatori a fi de cridar l'atenció del lector, el que es provoca, com en aquest cas, és que els ciutadans tinguin una actitud negativa respecte al fet migratori i als immigrants.
3. Que els diaris "Qué!", "20 Minutos" i "Metro Directe" han vulnerat el criteri 12 del Codi Deontològic, així com el criteri 10 en el cas de "Qué!" i "Metro" en tant que no s'ha respectat "el principi de presumpció d'innocència en les informacions i opinions relatives a causes o procediments penals en curs".
4. El CIC recomana als mitjans de comunicació que actuïn "amb especial responsabilitat i rigor en el cas d'informacions o opinions amb continguts que puguin suscitar discriminacions per raons de gènere, raça, creences o extracció social o cultural", es a dir, evitant-se en tot cas les generalitzacions i l'etiquetatge de les persones per trets diferencials, ja siguin ètnics, religiosos, econòmics o socials".

Expedient núm. 29/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa de SOS Racisme contra el diari "La Mañana" per un article publicat el dia 29 de juny al incorporar la nacionalitat dels protagonistes de la informació en un assumpte delictiu quan no és un fet rellevant en la notícia, entenent que pot haver vulnerat el criteri 12 del Codi Deontològic.

"El Ple del CIC, un cop analitzat el motiu de la queixa, i de conformitat amb els antecedents obrants a la Fundació relacionats amb el mateix tema, considera d'aplicació l'acord de l'expedient núm. 21/2005 basat també en el que ja es va prendre en data 20 d'octubre de 1997 i adopta el següent

A C O R D:

1. Que la utilització per part del diari “La Mañana” de paraules com “hombre de ètnia gitana” o “magrebí” per designar en titulars o notícies a un individu o banda d’individus que han comès actes delictius és discriminatòria.
2. Que quan el tractament que donen els mitjans de comunicació a les informacions entra dins d’un context discriminatori a fi de cridar l’atenció del lector, el que es provoca, com en aquest cas, és que els ciutadans tinguin una actitud negativa respecte al fet migratori i als immigrants.
3. Que el diari “La Mañana” ha vulnerat el criteri 12 del Codi Deontològic.
4. El CIC recomana als mitjans de comunicació que actuïn “amb especial responsabilitat i rigor en el cas d’informacions o opinions amb continguts que puguin suscitar discriminacions per raons de gènere, raça, creences o extracció social o cultural”, es a dir, evitant-se en tot cas les generalitzacions i l’etiquetatge de les persones per trets diferencials, ja siguin ètnics, religiosos, econòmics o socials”.

Expedient núm. 30/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa de SOS Racisme contra el diari 20 Minutos per incloure en una informació publicada el dia 7 de juliol una fotografia d’un menor que és trepitjat per un adult, la publicació de la qual pot vulnerar els criteris 11 i 12 del Codi Deontològic.

“Examinada per part dels membres del CIC la fotografia publicada pel diari objecte de la queixa, el Ple manifesta que no es pot considerar que la mateixa vulneri els criteris 11 i 12 del Codi Deontològic, donada la finalitat allisonadora i de rebuig moral que es pot despendre del text que figura al peu de l’esmentada fotografia.

Es creu, però, que cal fer una recomanació al diari “20 Minutos” respecte a que en casos similars en què apareguin menors quedin dissimulades les faccions del nen que rep vexacions o un tracte discriminatori.

S’acorda que es doni compte de l’esmentada resolució a les parts implicades mitjançant certificació de la presidència i la secretaria general.”

Expedient núm. 31/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa de SOS Racisme contra el diari Qué! per una notícia publicada el dia 5 de juliol de 2005 amb el títol “Aumenta un 50% la llegada de menors immigrants” i una fotografia en la qual es poden relacionar fets i persones i que pot generar discriminació, pel qual es podria vulnerar el criteri 12 del Codi Deontològic.

”Un cop analitzat el contingut i la fotografia objecte de la queixa, el Ple del CIC acorda fer al mitjà una recomanació donat que es considera que no s’hauria de crear alarma social sobre casos com aquest on es combina una fotografia sobre l’aglomeració d’un centre de menors amb informacions referents a l’augment de l’arribada de menors immigrants. Aquesta fotografia no es pot considerar representativa del contingut de la notícia.

En quant al text, aquest inclou diferents qüestions que dins de la brevetat de la informació pot originar confusions i que vulnera el criteri 12 del Codi Deontològic.

El Ple acorda notificar mitjançant certificació aquesta resolució a les parts implicades”.

Expedient núm. 32/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa de SOS Racisme contra els diaris 20 Minutos, Qué! i METRO Directe per unes notícies que poden transgredir el criteri 12 del Codi Deontològic per citar la nacionalitat dels individus aportant connotacions negatives o conflictives al fet que siguin estrangers.

“El Ple del CIC, un cop analitzat el motiu de la queixa i sense haver rebut resposta a les al·legacions demanades als mitjans objectes de la queixa, considera que els titulars i informacions aparegudes en aquests diaris gratuïts estrictament no incompleixen el Codi Deontològic encara que d’una ràpida lectura es puguin treure conclusions poc precises. Aquesta imprecisió es deu sovint a la rapidesa amb la que es fa la informació causada també per la immediatesa amb la que els mitjans de comunicació han d’actuar i a la manca d’espai que fa que molts cops les notícies es transformin en breus, com passa sovint en els diaris gratuïts.

No obstant, és important fer l’observació als diaris de que cal «actuar amb especial responsabilitat i rigor en el cas d’informacions o opinions amb continguts que puguin suscitar discriminacions per raons de sexe, raça, creences, extracció social i cultural i malaltia (...)».

Expedient núm. 33/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa de SOS Racisme contra el diari Qué!, Metro Directe i el programa de televisió “Aquí hay Tomate” de Telecinco per considerar que pot vulnerar els criteris 1, 2 i 12 del Codi Deontològic al incloure l’origen dels implicats de la informació quan no es tracta d’un fet rellevant per a la notícia.

“El Ple del CIC, un cop analitzat el motiu de la queixa, i de conformitat amb els antecedents obrants a la Fundació relacionats amb el mateix tema, considera d’aplicació l’acord de l’expedient núm. 21/2005 basat també en el que ja es va prendre en data 20 d’octubre de 1997 i adopta el següent

A C O R D:

1. Que la utilització per part dels mitjans sobre els que es formula la queixa de paraules com “gitanos” o conceptes relacionats per designar en titulars o notícies a un individu o banda d’individus que han comès actes delictius és discriminatòria.
2. Que quan el tractament que donen els mitjans de comunicació a les informacions entra dins d’un context discriminatori a fi de cridar l’atenció del lector, el que es provoca, com en aquest cas, és que els ciutadans tinguin una actitud negativa respecte al fet migratori i als immigrants.
3. Que els diaris “Qué!”, “Metro Directe” i el programa “Aquí hay Tomate” han vulnerat el criteri 12 del Codi Deontològic.

El CIC recomana als mitjans de comunicació que actuïn “amb especial responsabilitat i rigor en el cas d’informacions o opinions amb continguts que puguin suscitar discriminacions per raons de gènere, raça, creences o extracció social o cultural”, es a dir, evitant-se en tot cas les generalitzacions i l’etiquetatge de les persones per trets diferencials, ja siguin ètnics, religiosos, econòmics o socials”.

* * * *

ACORDS RESOLTS EN REUNIÓ CELEBRADA EL DIA 13 DE DESEMBRE DE 2005

Expedient núm. 35/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa del senyor Xavier González Ramos, Coordinador de la Oficina d'Informació i Denúncies de SOS Racisme contra diverses informacions aparegudes en el diari Qué! a la seva edició del dia 11 de juliol de 2005 que podien transgredir els criteris 10, 7 i 12 del Codi Deontològic.

ANTECEDENTS

El senyor Xavier González, Coordinador de la Oficina d'Informació i Denúncies de l'Associació SOS Racisme va elevar una queixa al CIC per la publicació per part del setmanari Qué! d'una fotografia central i el peu de text "dos niñas rumanas, una de ellas embarazada, piden limosna en el centro de Barcelona". La fotografia mostra dues dones o joves, suposadament romaneses, que demanen pel carrer.

El senyor González ens diu que avui en dia demanar caritat no està penalitzat pel Codi Penal; per tant, no estan delinquent i la fotografia apareix en un reportatge que parla de delinqüència de menors. A més, tractant-se de menors, si és que el que diu el periodista és cert, potser no caldria mostrar una fotografia on apareguessin les noies que no han comès cap delictes.

Per tant, ell s'interroga si això no és una transgressió dels criteris 10, 7 i 12 del Codi Deontològic.

AL·LEGACIONS

Fins avui no s'han rebut de moment al·legacions però des del diari Qué! s'han posat en contacte amb el CIC per informar que totes les queixes contra el diari s'estan passant al servei jurídic del mitjà que es troba a Madrid i que, això originaria un retard donat que han de fer les traduccions al castellà.

PONÈNCIA

La ponència creu que el senyor Xavier González s'ha equivocat en enumerar els criteris i en comptes de posar el criteri 11 ha posat el 7 que no té res a veure amb la seva queixa.

En canvi considera que el diari Qué! vulnera el criteri 11 "que fa referència a tractar amb especial cura tota informació que afecti a menors". En aquest cas les dues menors romaneses en la situació en que la fotografia està posada i el títol de la informació creu que són víctimes de les màfies, per tant s'hauria d'evitar la seva identificació. S'ha de protegir la situació del menor abans que la de immigrant.

La ponència té clar que la mendicitat no és un acte penal, sinó que està prohibit per ordenança municipal, per tant, és un acte administratiu.

De conformitat amb la proposta de la ponència, el Ple del CIC adopta el següent

A C O R D:

1. Transmetre al diari Qué! que en la seva edició de data 11 de juliol de 2005 ha vulnerat el Codi Deontològic en el seu apartat 11 en la fotografia central de la pàgina nº4 on mostra a dues dones o joves suposadament romaneses que demanen pel carrer ja que aquest criteri ens diu "tractar amb especial cura tota informació que afecti a menors, evitant la seva identificació" i sobretot en assumptes d'especial transcendència social.

2. Enviar una carta al senyor Xavier González Coordinador de la Oficina d'Informació i Denúncies de l'Associació SOS Racisme donant compte de la seva equivocació en l'apartat 7 del Codi Deontològic.

3. En quan al criteri 10 no creu que l'afecti perquè no les penalitza a elles sinó a les màfies.”

Expedient núm. 40/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa de SOS Racisme contra el diari “Qué!” per una informació publicada el dia 16 de setembre de 2005 per presentar una informació de manera poc rigorosa i parcial vinculant un grup nacional amb una especialitat delictiva, fet que pot vulnerar el Codi Deontològic.

ANTECEDENTS

En data 16 de setembre de 2005 el diari “Qué!” ha publicat a la pàgina núm .9 un Apartat que diu literalment: “CADA GRUPO TIENE SUS ESPECIALIDADES. Los criminales españoles blanquean capitales. Además trafican con todo tipo de drogas y practican el robo con violencia. El tráfico de hachis lo preferido por muchos. A esto se dedican bandas delictivas de franceses, marroquíes y británicos. La cocaína y heroína son de las bandas colombianas y alemanas. Inmigración ilegal con fines de explotación. Las redes marroquíes, rusas y chinas optan por estos tipos de delitos, entre otros. Falsificación de documentos y estafas. Fuente de ingresos añadida para los grupos criminales organizados de nacionalidades francesas, marroquíes, británicas, nigerianas y colombianas”

Exposa el comunicant que aquesta manera de presentar la informació és parcial i poc rigorosa i fomenta estereotips que no s'ajusten al cent per cent de la realitat. No és cert que cada grup nacional tingui la seva especialitat.

Tot seguit el comunicant s'estén en una sèrie d'opinions que tenen relació tangencial amb la publicació origen de la queixa.

I acaba dient que aquest tractament de la informació, sota el nostre punt de vista, transgredeix en criteri numero 12 del Codi Deontològic i per tot això demana que el Consell de la Informació de Catalunya es pronunciï sobre si l'article publicat vulnera o no el dit criteri.

AL.LEGACIONS

No s'han rebut al·legacions fins el dia de la data en resposta a la petició feta al diari.

PONÈNCIA

Vista l'exposició dels fets, el ponent opina que sembla que ens trobem davant d'un exemple de periodisme mal fet. No es tracta d'un article, sinó d'unes informacions aïllades i no fonamentades.

D'acord amb l'ètica informativa quan un periodista fa afirmacions d'aquesta mena ha d'aclarir al lector si es tracta del fruit d'una investigació personal o bé de dades facilitades per autoritats competents. En el primer cas, hauria d'explicar quin mètode d'investigació ha fet servir per arribar a les conclusions que es denuncien. Si es tracta de dades policiaques hauria de dir qui i en quin moment les ha facilitades.

Per tot això sembla que els textos publicats no estan d'acord amb el criteri número 2 del Codi quan diu textualment: “Difondre únicament informacions fonamentades, evitant en tot cas afirmacions o dades imprecises i sense base suficient...” I, per extensió, sembla que el que diu el diari “Qué!” també es veuria afectat pel que demana el criteri número 12 del Codi, tal i com opina el

demandant, sempre i quan, donar la nacionalitat del delinqüent no signifiqués un element bàsic per completar la informació.

De conformitat amb la proposta de la ponència, el Ple del CIC adopta el següent

A C O R D:

Que en la informació publicada pel diari Qué! s'han vulnerat els criteris 2 i 12 del Codi Deontològic.

* * * *

RESOLUCIONS DE LA PRESIDÈNCIA ADOPTADES DURANT L'ANY 2005 (escrits no admesos a tràmit, traslladats o adoptats per la presidència)

En data 25 de gener de 2005

Expedient núm. 13/2004

ASSUMPTE: Donar compte de la resolució de la presidència en relació amb l'escrit de queixa de José de Mirandes Grabolosa contra el diari "La Vanguardia" per un article aparegut en data 23 d'abril de 2004, per considerar que les afirmacions i el contingut de l'article són falsos i constitueixen una greu calúmia, una greu injúria i que atempta contra l'honor, el prestigi, la intimitat i la imatge del reclamant.

Vista la documentació aportada a l'expedient en data 7 de juny on s'inclou la rectificació del diari "La Vanguardia" publicada el dia 28 de maig en relació amb l'assumpte de referència.

Donat que en data 23 de novembre el demandant va fer entrega d'un altre escrit acompanyant la sentència judicial on es condemnava a "La Vanguardia" a publicar íntegrament l'escrit de rectificació i que, segons el mateix, encara continua amb tràmits judicials aquest assumpte, documentació de la qual no en tenia coneixement fins a la data el CIC.

Donat que la petició del senyor Mirandes és que el CIC faci tot el possible per que els arxius dels mitjans de comunicació tinguin en compte la informació completa sobre el seu cas i no només la que es va demostrar que era injuriosa, i que demana una tasca de prevenció per a futures situacions com la donada pel citat diari.

Aquesta presidència resol:

- I. Que segons el punt 4 del Reglament de règim interior de la FCIC en el seu apartat de 'Tramitació de les queixes', en cas de que l'assumpte motiu de la demanda estigui pendent d'una resolució judicial, el CIC s'abstindrà d'intervenir per respecte als Tribunals de Justícia.
- II. Que d'acord amb la petició formulada pel reclamant, es faci una crida als mitjans de comunicació per que tinguin especial cura amb la informació recollida en els seus arxius, evitant en tot cas que puguin estar incompletes, especialment en el cas que ocupa.
- III. Manifestar la satisfacció del CIC per la rectificació feta per "La Vanguardia" en tant que la informació objecte de la queixa vulnerava els criteris 2 i 9 del Codi Deontològic
- IV. Donar-ne compte d'aquesta resolució en la propera reunió del Ple del CIC i notificar-la a les parts per al seu coneixement.

Expedient núm. 23/2004

ASSUMPTE: Escrit de queixa de SOS Racisme contra la revista "National Geographic" per considerar que es vulneren els criteris deontològics 2 i 12 en un article publicat en el número de maig donat que utilitzen la expressió 'immigració

ilegal' i 'immigrante ilegal' en un context en el que es barregen els conceptes de seguretat, contraban i tràfic de drogues amb immigració.

Donar compte de la resolució de la presidència sobre l'escrit de queixa de SOS Racisme en contra de la revista "National Geographic" per un article publicat en el seu número de maig, donat que van utilitzar la expressió 'immigración ilegal' i 'immigrante ilegal' en un context en el que es barregen els conceptes de seguretat, contraban i tràfic de drogues amb immigració, fet pel qual consideren que es poden haver vulnerat els criteris deontològics 2 i 12 del Codi Deontològic.

Rebuda la resposta del director de la revista "National Geographic" a la petició d'al·legacions, el qual fa la següent consideració:

"Si l'ús dels conceptes "immigración ilegal" i "immigrante ilegal" en l'article 'La nueva apuesta de Europa' – com a sinònim de "irregular", "sense papers" o "sense regularitzar"- ha pogut ofendre algun lector o lectora, demanem les nostres més sinceres disculpes. Res més lluny de la nostra voluntat que fomentar actituds racistes, xenòfobes o discriminatòries davant cap tipus de situació, i encara menys davant la problemàtica que l'article exposa. Tampoc no ha existit un desig d'associar el fenomen de la immigració amb cap actuació de tipus delictiu. En qualsevol cas prenem nota de les seves consideracions per a futures publicacions".

Donat que segons les al·legacions es tindran en compte les consideracions fetes per SOS Racisme.

Atès que en una actuació d'ofici, el Consell de la Informació de Catalunya va acordar en data 11 d'abril de 2000 que el terme il·legal, aplicat a immigrants és incorrecte i vulnera el Codi Deontològic.

Atès que les persones mai poden ser il·legals perquè això suposaria negar a un ser humà la categoria de subjecte de dret pel fet que l'aplicació inadequada d'aquest qualificatiu implica menyspreu en la dignitat i la pròpia imatge i que l'ús d'aquesta paraula per a designar de forma exclusiva i continuada el col·lectiu de treballadors que emigren significa un tracte discriminatori i afavoreix a estereotips que criminalitzen la imatge d'aquestes persones en la consciència col·lectiva.

Atès que en reiterades ocasions el ple del CIC ha acordat que l'ús de l'expressió immigrant il·legal o el terme il·legal aplicats a les persones és incorrecte i vulnera el criteri 12 del Codi Deontològic que disposa "actuar amb especial responsabilitat i rigor en cas d'informacions o opinions amb continguts que puguin suscitar discriminacions per raons de sexe, raça, creences, extracció social i cultural, evitant expressions o testimonis vexatoris o lesius per a la condició personal dels individus i de la seva integritat física i moral".

Aquesta presidència resol:

I. Que malgrat que el mitjà ha incorporat expressions que poden ser lesives per a les persones i que vulneren el Codi Deontològic, cal valorar molt positivament la resposta del seu director, en tant que pren nota de les consideracions expressades en l'escrit de queixa per a propers números i demana disculpes als lectors que s'hagin pogut ofendre.

II. Notificar a SOS Racisme i a la publicació d'aquesta resolució, manifestant-se a les parts el bon fi de l'arbitratge i procedint-se seguidament a l'arxiu de l'expedient.

Expedient núm. 24/2004 (no tramitada)

ASSUMPTE: Escrit de queixa del senyor R. Saball contra el setmanari comarcal "La Veu de la Segarra" en relació a unes cartes al director publicades suposadament en reiterades ocasions i signades pel portaveu de PxC a l'Ajuntament de Cervera, el qual fa qualificacions injurioses i acusacions sobre els veïns de la Paeria de Cervera.

Donar compte de la resolució de la presidència arxivant l'escrit de queixa del senyor R. Saball contra el setmanari comarcal "La Veu de la Segarra" per unes cartes al director publicades suposadament en reiterades ocasions i signades pel portaveu de PxC a l'Ajuntament de Cervera, el qual fa qualificacions injurioses i acusacions sobre els veïns de la Paeria de Cervera.

Atès que en data 3 de desembre aquesta presidència va resoldre l'admissió a tràmit de l'escrit de queixa i que es demanés la legitimació del mateix, i que el demandant va manifestar sobre aquesta petició del CIC que volia consultar-ho per tal de fer la queixa de manera individual o amb el conjunt de veïns.

Atès que un cop passat el termini fixat i reclamada la legitimació al senyor Saball aquest va contestar en data 29 de desembre que no volien continuar amb la queixa.

Aquesta presidència resol:

No demanar al·legacions al director del mitjà com s'havia acordat i arxivar l'expedient donant-ne compte de l'expedient a la propera reunió del Ple del CIC per al coneixement dels assistents.

Expedient núm. 25/2004

ASSUMPTE: Escrit de queixa de la Coordinadora d'Osona contra la Tortura per uns articles del senyor Salvador Sostres apareguts a la seva columna del diari Avui i al diari electrònic "E-notícies", donat que creuen que ofenen repetidament a les dones, els palestins i els presos catalans.

Donat que l'esmentat escrit va entrar a l'ordre del dia de la reunió plenària del CIC celebrada el passat 25 de gener d'enguany i que els assistents van arribar per unanimitat al següent acord, segons transcripció literal de la corresponent acta:

«Que es comuniqui a la Coordinadora d'Osona contra la Tortura que després d'haver examinat els articles objecte de la queixa el CIC pren nota de l'esmentada reclamació. No obstant, en aquest cas, no es detecta que hi hagi hagut una transgressió del Codi Deontològic de per tractar-se d'uns articles d'opinió.

El CIC agraeix aquesta aportació que juntament amb altres queixes permetrà fer una declaració respecte a l'actuació d'aquest col·laborador i d'altres que actuen de la mateixa manera.»

Aquesta presidència resol:

Donar compte d'aquesta resolució a l'esmentada entitat que formula la queixa.

En data 25 de maig de 2005

Expedient núm. 4/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa de SOS Racisme contra els diaris 'ABC', 'El Mundo', 'La Razón' i el 'Canal 3/24' perquè utilitzen en les seves informacions l'expressió 'immigrant il·legal' o 'il·legal' les quals vulnera el Codi Deontològic.

Vist l'escrit de queixa i les informacions corresponents dels diaris, les quals efectivament inclouen expressions com 'il·legal' o 'immigrant il·legal' i tenint en compte que respecte al Canal 3/24 a la queixa assenyala el dia i hora en què la locutora va incloure aquesta expressió a l'informatiu.

Donat que, tal com es manifesta a la queixa, el CIC en data 11 d'abril de 2000 en una actuació d'ofici va acordar el terme il·legal, aplicat a immigrants és incorrecte i vulnera el Codi Deontològic.

Atès que les persones mai poden ser il·legals perquè això suposaria negar a un ser humà la categoria de subjecte de dret pel fet que l'aplicació inadequada d'aquest qualificatiu implica menyspreu en la dignitat i la pròpia imatge i que l'ús d'aquesta paraula per a designar de forma exclusiva i continuada el col·lectiu de treballadors que emigren significa un tracte discriminatori i afavoreix a estereotips que criminalitzen la imatge d'aquestes persones en la consciència col·lectiva.

Donat que en reiterades ocasions el Ple del CIC ha acordat que l'ús de l'expressió immigrant il·legal o el terme il·legal aplicats a les persones és incorrecte i vulnera el criteri 12 del Codi Deontològic que disposa "actuar amb especial responsabilitat i rigor en cas d'informacions o opinions amb continguts que puguin suscitar discriminacions per raons de sexe, raça, creences, extracció social i cultural, evitant expressions o testimonis vexatoris o lesius per a la condició personal dels individus i de la seva integritat física i moral".

Aquesta presidència resol:

- I. Que els diaris ABC, El Mundo, La Razón i el Canal 3/24 al incorporar expressions que poden ser lesives per a les persones han vulnerat el criteri 12 del Codi Deontològic.
- II. Donar compte de l'esmentada resolució i del citat acord pres pel CIC en data 11 d'abril de 2000 a aquests mitjans i acompanyar també la informació sobre la campanya per a l'eradicació en els mitjans de comunicació de l'ús del terme il·legal amb relació a les persones.
- III. Donar compte d'aquesta expedient a la propera reunió que celebri el Ple del CIC.

Expedient núm. 6/2005 (no admès a tràmit)

ASSUMPTE: Escrit de queixa del senyor Antoni Valls contra El Periodico per haver publicat una carta al director en data 17 de març de 2005 signada per ell i de la qual considera n'han modificat el contingut, fet que qualifica com a censura.

Atès que en data en 31 de març es va informar al reclamant de que s'havia rebut el seu escrit de queixa i que es portaria a estudi per que es considerés si entrava aquest assumpte dins de les competències del CIC.

Atès que en data 25 de maig de 2005 el Ple del CIC va celebrar una reunió en la qual figurava aquest expedient i que es va acordar no admetre a tràmit l'esmentada queixa per considerar que no hi havia prou fonaments que fessin pensar en una possible vulneració del Codi Deontològic.

Aquesta presidència resol:

Donar compte al senyor Antoni Valls de la no admissió a tràmit del seu escrit de queixa per al seu coneixement i als efectes oportuns i arxivar el citat expedient.

Expedient núm. 7/2005

ASSUMPTE: Donar compte de la resolució de la presidència sobre l'escrit de queixa d'Antoni Fernández per un article publicat en portada i pàgines interiors pel diari METRO on s'utilitza l'expressió "immigrant il·legal" i "il·legals", l'ús de les quals transgredeix el criteri 12 del Codi Deontològic. El diari METRO, per la seva banda, també fa unes consideracions en relació a aquest assumpte.

Vist l'escrit de queixa i les informacions corresponent al diari METRO, les quals efectivament inclouen expressions com 'il·legals' o 'immigració il·legal'.

Donat que, tal com es manifesta a la queixa, el CIC en data 11 d'abril de 2000 en una actuació d'ofici va acordar el terme il·legal, aplicat a immigrants és incorrecte i vulnera el Codi Deontològic.

Atès que les persones mai poden ser il·legals perquè això suposaria negar a un ser humà la categoria de subjecte de dret pel fet que l'aplicació inadequada d'aquest qualificatiu implica menyspreu en la dignitat i la pròpia imatge i que l'ús d'aquesta paraula per a designar de forma exclusiva i continuada el col·lectiu de treballadors que emigren significa un tracte discriminatori i afavoreix a estereotips que criminalitzen la imatge d'aquestes persones en la consciència col·lectiva.

Donat que en reiterades ocasions el ple del CIC ha acordat que l'ús de l'expressió immigrant il·legal o el terme il·legal aplicats a les persones és incorrecte i vulnera el criteri 12 del Codi Deontològic que disposa "actuar amb especial responsabilitat i rigor en cas d'informacions o opinions amb continguts que puguin suscitar discriminacions per raons de sexe, raça, creences, extracció social i cultural, evitant expressions o testimonis vexatoris o lesius per a la condició personal dels individus i de la seva integritat física i moral".

Aquesta presidència resol:

I. Que el diari METRO al incorporar expressions que poden ser lesives per a les persones ha vulnerat el criteri 12 del Codi Deontològic.

II. Donar compte de l'esmentada resolució i del citat acord pres pel CIC en data 11 d'abril de 2000 a aquests mitjans i acompanyar també la informació sobre la campanya per a l'eradicació en els mitjans de comunicació de l'ús del terme il·legal amb relació a les persones.

III. Donar compte d'aquesta expedient a la propera reunió que celebri el Ple del CIC.

Expedient núm. 12/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa de SOS Racisme contra els diaris METRO i Qué! per incloure a una informació de dates 23 de març i 13 d'abril respectivament la expressió "immigrant il·legal" o "il·legal"; i contra l'emissora Catalunya Informació per utilitzar la mateixa expressió en el seu informatiu de data 18 d'abril de 2005.

Vist l'escrit de queixa i les informacions corresponents als diaris METRO i Qué! les quals efectivament inclouen expressions com 'il·legals' o 'immigració il·legal'. Donat que, tal com es manifesta a la queixa, el CIC en data 11 d'abril de 2000 en una actuació d'ofici va acordar el terme il·legal, aplicat a immigrants és incorrecte i vulnera el Codi Deontològic.

Atès que les persones mai poden ser il·legals perquè això suposaria negar a un ser humà la categoria de subjecte de dret pel fet que l'aplicació inadequada d'aquest qualificatiu implica menyspreu en la dignitat i la pròpia imatge i que l'ús d'aquesta paraula per a designar de forma exclusiva i continuada el col·lectiu de treballadors que emigren significa un tracte discriminatori i afavoreix a estereotips que criminalitzen la imatge d'aquestes persones en la consciència col·lectiva.

Donat que en reiterades ocasions el ple del CIC ha acordat que l'ús de l'expressió immigrant il·legal o el terme il·legal aplicats a les persones és incorrecte i vulnera el criteri 12 del Codi Deontològic que disposa "actuar amb especial responsabilitat i rigor en cas d'informacions o opinions amb continguts que puguin suscitar discriminacions per raons de sexe, raça, creences, extracció social i cultural, evitant expressions o testimonis vexatoris o lesius per a la condició personal dels individus i de la seva integritat física i moral".

Aquesta presidència resol:

I. Que el diari METRO i Qué! al incorporar expressions que poden ser lesives per a les persones han vulnerat el criteri 12 del Codi Deontològic. No obstant, és d'aplicació en aquest assumpte les consideracions que va fer el director del diari METRO en un expedient anterior (veure expedient núm. 7/2005), les quals es tindran en compte per part del Ple del CIC.

II. Que l'emissora de ràdio Catalunya Informació també ha vulnerat el criteri 12 del Codi Deontològic.

III. Donar compte de l'esmentada resolució i del citat acord pres pel CIC en data 11 d'abril de 2000 a aquests mitjans i acompanyar també la informació sobre la campanya per a l'eradicació en els mitjans de comunicació de l'ús del terme il·legal amb relació a les persones.

IV. Donar compte d'aquest expedient a la propera reunió que celebri el Ple del CIC.

En data 20 de setembre de 2005

Expedient núm. 10/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa de SOS Racisme contra el diari "20 Minutos" per un breu publicat el dia 31 de març amb el títol "Más paro porque hay más inmigración", per considerar que vulnera el criteri 12 del Codi Deontològic en el tractament periodístic que realitza.

Es dona compte de les cartes del diari "20 Minutos" en relació amb aquest assumpte i del seu últim escrit en el qual manifesta que ha decidit interposar una demanda judicial contra l'entitat SOS Racisme.

El Ple del CIC, tenint en compte aquest últim escrit del diari, acorda tancar provisionalment l'expedient donat que segons el Reglament intern la Fundació el CIC s'abstindrà d'intervenir quan l'assumpte estigui pendent d'una resolució judicial, com el director del mitjà ha manifestat que és el cas.

Expedient núm. 15/2005 (no admès a tràmit)

ASSUMPTE: Petició al CIC per part de l'Assemblea AVE Pel Litoral per que posi en estudi la manca d'informació als mitjans de comunicació que hi ha sobre aquesta entitat en relació a fets que consideren noticiables i que comuniquen a través de notes de premsa.

De conformitat amb la presidència i la secretaria general, el Ple del CIC acorda que no pertoca l'actuació del Consell de la Informació en aquest cas i que li sigui informat a la part interessada.

Expedient núm. 16/2005

ASSUMPTE: Donar compte de l'escrit de queixa de SOS Racisme contra diversos mitjans de comunicació per l'ús de l'expressió "immigrant il·legal".

D'acord amb el que ja es va resoldre en la reunió de data 25 de maig de 2005, s'acorda aplicar la doctrina feta anteriorment per aquest Consell i arxivar l'esmentada queixa juntament amb la resta d'expedients relacionats.

Expedient núm. 18/2005

ASSUMPTE: Donar compte de la no admissió a tràmit de l'escrit de queixa presentat pel senyor Alex Jover com a portaveu familiar per considerar que una part important de mitjans de comunicació no han difós una sentència condemnatòria contra el Dr. Garcia Valdecasas, fet que qualifica com censura.

Expedient núm. 19/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa del senyor Marc González demanant la intervenció del CIC contra les actuacions habituals d'algunes televisions locals com Mola TV que dins de les seves programacions anuncien suposats xats enganyosos.

Vist el correu electrònic enviat en data 7 de juny de 2005 i tenint en compte que el mitjà principal objecte de la queixa és la emissora Mola Televisió, la qual s'ha adherit al Consell de la Informació de Catalunya aquest mateix any.

Aquesta presidència resol:

Que es doni trasllat de la queixa al director de Mola TV per tal que pugui fer les consideracions que estimi oportunes.

Expedient núm. 20/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa traslladat pel Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya enviat per la senyora Montserrat Pujades indicant que la revista "Páginas Naranjas" inclou fotografies amb un alt contingut pornogràfic i que els menors hi tenen un accés fàcil a la mateixa perquè la seva distribució és gratuïta.

En la reunió del Ple del CIC es va indicar que l'assumpte de la queixa tracta d'un fet lamentable però que correspon al camp de la publicitat i que examinant el contingut de la publicació es pot considerar que l'àmbit d'actuació del CIC no pot arribar a aquest tipus de mitjans que no són informatius sinó publicitaris.

El Ple del CIC ha acordat, doncs, donar compte també al Departament de Benestar Social i Família de que el CIC no pot intervenir en aquest assumpte perquè trameti la seva queixa al departament o entitat que correspongui. No obstant, i tenint en compte el tipus d'imatges publicades, se li va donar trasllat de la queixa al director de la publicació per que fes les consideracions que estimés oportunes, sense que fins a la data es rebés cap tipus de resposta.

El Consell de la Informació de Catalunya, però, vol donar el seu suport moral a les actuacions que vulgui portar a terme el Departament de Benestar i Família i li ha assenyalat la possibilitat de que adrecin un escrit a l'organització AUTOCONTROL (Asociación para la Autoregulación de la Comunicación Comercial) que regula aquesta mena de continguts.

En data 4 d'octubre de 2005

Expedient núm. 27/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa de SOS Racisme contra el diari Qué! per unes informacions publicades el dia 11 de juliol de 2005 que poden vulnerar els criteris 1, 2, 7, 10 i 12 del Codi Deontològic.

Atès que l'escrit de queixa fa referència a dues informacions diferents publicades el mateix dia al diari i que no estan relacionades amb el mateix assumpte.

Aquesta presidència resol:

- I. Obrir dos expedients diferents en relació amb aquest escrit de queixa per facilitar la tramitació de l'expedient i notificar-ho a l'entitat per que en properes ocasions separi els assumptes encara que corresponguin a un sol diari.
- II. Incorporar al nou expedient (núm. 35/2005) una còpia de la queixa i l'article corresponent.
- III. Que en relació a la notícia publicada a la pàgina 2 que fa referència a l'ús de la paraula "islamista", el CIC ja es va trobar amb un altre cas similar l'any 2004 arran d'una queixa presentada per la Directora General d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya.
- IV. Que tenint en compte aquests antecedents i que és aplicable en part en aquest cas, posar en coneixement del diari dit escrit on es demana que "quan en les informacions dels mitjans de comunicació es tractin assumptes relacionats amb el terrorisme, es procedeixi a denominar-lo (...) no com a terrorisme "islàmic"

o "fonamentalisme islàmic" ni "islamista", tenint en compte que la majoria de grups fonamentalistes estan en contra de la violència".

En data 13 de desembre de 2005

Expedient núm. 13/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa de SOS Racisme contra el programa de City TV, Arucitys, per considerar que en l'emissió del dia 16 de novembre de 2004 es va parlar d'immigració, i més concretament de determinats col·lectius, d'una manera negativa i xenòfoba i que van adreçar una carta al director del mitjà sobre la qual no han rebut resposta.

Donat que en data 18 de maig, l'expert en seguretat del programa Arucitys va adreçar al CIC un email en resposta a les al·legacions sol·licitades al mitjà però que no va acompanyar l'enregistrament del citat programa i que en el seu escrit manifesta:

"L'espai al que fa referència la queixa és una secció dedicada a la seguretat ciutadana i en concret en la del dia citat, es parlava d'un informe que havia fet públic la "Jefatura de Policia Nacional". Aquest document és un informe que la policia elabora anualment i en el que es descriuen les nacionalitats dels delinqüents segons les especialitats delictives.

En cap moment del programa es va parlar de la immigració amb un caràcter xenòfob, simplement ens vam fer ressò d'un document (...) No vam fer cap discriminació racista i ens vam basar en documentació oficial. Per això creiem que amb aquesta explicació pot quedar ben entesa la nostra voluntat que no és altra que parlar de seguretat sempre amb informació veraç i contrastada".

Un cop analitzada la queixa i respecte a l'emissió del programa, ni el Consell de la Informació de Catalunya ni el Consell de la Audiovisual de Catalunya, el qual ha facilitat els programes emeses, han trobat el tall concret que ha motivat la queixa.

Donat que davant la impossibilitat de trobar el contingut de referència es va contactar amb SOS Racisme per que facilités més dades o bé fes les consideracions pertinents i que en resposta manifesten que "sabem que la queixa va arribar al sr. Alfonso Arús, director del programa, però no la va contestar directament si no que va fer alguna referència en obert. Nosaltres no tenim més informació que aquesta i entenem les dificultats per tramitar aquest cas. Si no podem fer res més tanquem l'expedient".

Aquesta presidència resol:

- Que tenint en compte la resposta del mitjà i la de SOS Racisme, es pot considerar que el programa "Arucitys" ja ha pres nota de la queixa i de l'advertiment del CIC en donar-los a conèixer l'expedient.
- Que no és necessari continuar amb la tramitació de l'expedient tenint en compte les dificultats per trobar el tall concret del programa de referència.

Expedient núm. 23/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa traslladat pel Col·legi de Periodistes de Catalunya i enviat per la Sindica de Greuges de Barcelona relacionada amb el malestar de diverses entitats que treballen en el camp de la prostitució per la Defensa dels Drets del col·lectiu de treballadores sexuals per unes imatges incloses a

l'informatiu de TV3 i Canal 3/24 que sense autorització mostren a persones que exerceixen aquesta professió.

Vist l'escrit de queixa presentat per la Plataforma comunitària: Treball Sexual i Convivència i el vídeo traslladat per la mateixa entitat.

Aquesta presidència resol:

1. Que "d'acord amb l'article 9 del Codi Deontològic, el qual assenyala la necessitat de "respectar el dret de les persones a la seva pròpia intimitat i imatge", la raó assisteix plenament a la persona que ha presentat la queixa i el tema s'agreuja, en aquests moments, per l'ordenança que proposa l'ajuntament, que criminalitza encara més l'exercici de la prostitució. Les imatges difoses per TV-3 són lamentables i per la seva violència ofenen la dignitat de totes les dones, sobretot la de les agredides, però no es pot ignorar la cautela que han adoptat els responsables de l'emissió de les escenes de prostitució al carrer, que difuminen la claredat de les cares que apareixen en la gravació, fins el punt que les fa difícilment identificables. Una enquesta feta entre mitja dotzena de persones així ho reconeix.

És perfectament comprensible la sensibilització que ha provocat la dita ordenança municipal, però s'ha d'entendre també que, en referència al segon punt, es fa difícil la tasca d'emetre un judici sobre si els comentaris "en off" són verídics i s'ajusten a la realitat dels fets. Referent a l'expressió "nombroses baralles...", per a nosaltres és impossible discernir qui te raó, si els que consideren que es magnifica el problema o els que creuen que informen adequadament.

Per tots aquest motius, acceptant que el problema mereixia un tractament més acurat, la queixa queda sense efecte per a aquest Consell de la Informació de Catalunya".

2. Que es doni compte a les parts implicades de l'esmentada resolució als efectes oportuns i que es posi en coneixement del Ple del CIC a la propera reunió.

Expedient núm. 34/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa de la senyora Anna Maria Coll contra un reportatge emès per la cadena de televisió BTV titulat "Nablus, la ciutat fantasma" el dia 27 d'agost pel tractament informatiu parcial que dona sobre els palestins i l'exercit israelià.

Vist l'escrit de queixa i el contingut del reportatge de la data de referència, el qual va ser lliurat pel Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

Atès que s'ha efectuat la transcripció de les parts més importants tant del programa com del mateix reportatge i s'han analitzat el tractament que s'ha donat tenint en compte la petició de la queixa.

Donat que es van sol·licitar les al·legacions oportunes a Barcelona Televisió i que fins a la data no s'ha rebut resposta.

Aquesta presidència resol:

I. "Del contingut del documental titulat "Nablus, la ciutat fantasma", referent al conflicte israelià-palestí, emès per la cadena local BTV, es pot donar tota la raó a les persones que han presentat la queixa, si es prescindeix d'un fet fonamental. Efectivament és sectari, pren partit al costat dels lluitadors palestins, fins al punt que el realitzador i càmera al mateix temps, rebut declaracions que li fa algun

soldat jueu, mentre el mecanisme de gravació esta funcionant. Durant els tres quarts d'hora que dura el testimoni recollit, en cap moment es veu el més mínim intent d'objectivitat. I això no és greu, perquè no es tracta d'un treball periodístic, sinó de propaganda. La gravetat radica en no haver advertit prèviament a l'espectador del que anava a veure.

No enganya l'autor, que tant al començar com al acabar diu que el treball forma part d'una "campanya militant de protesta", a fi de "molestar als soldats israelians", que forma part d'un "compromís polític personal", perquè la dels palestins és "una causa justa." Ell mateix declara que no és periodista i que difícilment podria ser-ho en aquell tema, amb el compromís pel davant.

Si alguna responsabilitat hi va haver en la emissió del documental correspon a la conductora, que no va fer explícit el pertinent avís sobre el caràcter d'aquell treball. Fent constar que era el resultat d'un ànim partidista i de propaganda, militant, era quan se li podia reconèixer un valor. Mai sense que aquells criteris, decisius en el contingut, quedessin ben clars".

II. Que es doni compte a les parts implicades de l'esmentada resolució i que s'informi per al seu coneixement en el proper Ple del CIC.

Expedient núm. 36/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa del senyor J.M. Pascual contra el programa Cròniques Marcianas de Telecinco i el programa "Zapping de Zapping" de City TV (3 i 4.9.05) per l'aparició d'una fotografia del seu germà que va utilitzar el primer programa sense el seu consentiment i falsejant la seva identitat, fet que afecta el seu honor i el de la seva família.

Vist l'escrit de queixa del senyor Pascual i tenint en compte les dificultats tècniques amb què es va trobar el Consell per a fer el visionat del vídeo aportat pel reclamant durant la reunió que va celebrar el Ple del CIC.

Atès que s'ha transcrit el contingut íntegre del tall del programa i que s'ha comprovat que la queixa està fonamentada.

Aquesta presidència resol:

- Que el format televisiu sobre el que actuen tant "Cròniques Marcianas" com "Zapping de zapping" correspon al terreny de l'entreteniment i no es pot considerar informació en cap cas. Per aquest motiu, el CIC no hauria d'intervenir en aquest assumpte donat que surt de les seves competències.
- No obstant, tenint en compte que es veu clarament que s'han fet afirmacions i donat dades imprecises que poden lesionar o menysprear la dignitat de la persona que apareix a la fotografia de la imatge i que s'han utilitzat mètodes poc dignes per enregistrar les imatges, el Consell de la Informació de Catalunya dóna la raó al senyor Pascual.
- Així mateix, es posarà en coneixement del Consell de l'Audiovisual de Catalunya aquesta queixa per que faci les gestions que estimi oportunes.

Expedient núm. 39/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa de SOS Racisme contra els diaris "Metro Directe" i "20 Minutos" per utilitzar en les seves informacions paraules com "avalancha", "llegada masiva" o "oleada" referint-se als immigrants, conceptes que consideren poc adequats per a referir-se a persones i que poden vulnerar el criteri 12 del Codi Deontològic.

Vist l'escrit de queixa presentat pel senyor Xavier González Ramos en representació de SOS Racisme on s'aporten a més les còpies de les informacions dels esmentats diaris.

Donat que segons es fonamenta a l'esmentada queixa els diaris Metro i 20 Minutos utilitzen termes com "avalancha", "allau", "llegada masiva", "oleada" o "focos de entrada".

Tenint en compte que aquestes expressions són emprades pels mitjans de comunicació no només en el context de la immigració sinó en altres àmbits socials sense que es denoti violència ni perillositat i que la seva utilització no comporta que hi hagi discriminació ni una clara vulneració del criteri 12 del Codi Deontològic.

Aquesta presidència resol:

Que no s'admeti a tràmit la queixa per les raons exposades i que es doni compte d'aquesta resolució a les parts per al seu coneixement.

Expedient núm. 41/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa de SOS Racisme contra el diari "20 Minutos" per una notícia publicada el dia 14 de setembre de 2005 la qual inclou dades imprecises i no contrastades referides als immigrants que hi ha a Girona i que pot vulnerar el criteri 12 del Codi Deontològic.

Vist l'escrit de queixa presentat pel senyor Xavier González Ramos en representació de SOS Racisme on s'aporta la còpia de l'esmentada informació i còpia de les dades demogràfiques aportades per l'Idescat.

Donat que comparant les dades d'Idescat facilitades per l'entitat i llegint el contingut del breu informatiu sí que pot haver una confusió respecte al sentit que se li vol donar a la notícia.

Tenint en compte que aquesta imprecisió no és prou significativa com per considerar que s'ha vulnerat el criteri 12 del Codi Deontològic.

Aquesta presidència resol:

- Que el diari "20 Minutos" en la publicació de l'esmentat breu no ha vulnerat el Codi Deontològic.
- Que es comuniqui a les parts aquesta resolució, fent una menció especial al mitjà per que recordi que cal ser més precís donat que una mala interpretació de les dades pot alimentar pensaments d'aversion respecte a la immigració.

Expedient núm. 42/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa de SOS Racisme contra el diari Metro Directe per una notícia publicada el dia 9 de setembre de 2005 on s'inclou la nacionalitat d'uns individus quan no és un fet rellevant en la informació i que al tractar-se de fets delictius comporten una alta càrrega de negativitat.

Tenint en compte que el motiu de la queixa ja s'ha tractat en reiterades ocasions per part del Consell de la Informació de Catalunya i que segons el CIC és

d'aplicació l'acord de l'expedient núm. 21/2005 basat també en el que ja es va prendre en data 20 d'octubre de 1997.

Aquesta presidència resol:

1. Que la utilització per part del diari de paraules com "gitano" o conceptes relacionats per designar en titulars o notícies a un individu o banda d'individus que han comès actes delictius és discriminatòria.
2. Que quan el tractament que donen els mitjans de comunicació a les informacions entra dins d'un context discriminatori a fi de cridar l'atenció del lector, el que es provoca, com en aquest cas, és que els ciutadans tinguin una actitud negativa respecte al fet migratori i als immigrants.
3. El CIC recomana als mitjans de comunicació que actuïn "amb especial responsabilitat i rigor en el cas d'informacions o opinions amb continguts que puguin suscitar discriminacions per raons de gènere, raça, creences o extracció social o cultural", es a dir, evitant-se en tot cas les generalitzacions i l'etiquetatge de les persones per trets diferencials, ja siguin ètnics, religiosos, econòmics o socials".
4. Que es doni compte de l'esmentada resolució en el proper Ple del CIC i que es notifiqui a les parts.

Expedient núm. 45/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa de SOS Racisme contra els diaris gratuïts Què!, Metro Directe i 20 Minutos per uns titulars apareguts el dia 20 de setembre en els quals es parla de la "mafia bulgara" quan també hi havia implicats espanyols, per la qual cosa consideren que es podria haver vulnerat el criteri 12 del Codi Deontològic.

Vist l'escrit de queixa formulat pel senyor Xavier González Ramos en representació de SOS Racisme en el qual aporta còpia dels articles citats.

Tenint en compte que el CIC no considera necessari en aquest demanar al·legacions als mitjans al·ludits a la queixa atès el fonament de la mateixa.

Aquesta presidència resol:

- Que no es pot considerar que hi hagi en aquest cas una clara vulneració del criteri 12 del Codi Deontològic.
- Que en tot cas el que hi hagut és una falta de precisió en les persones detingudes, pel que es desprèn de les mateixes informacions, que no es pot demostrar que sigui discriminatòria.
- Que es doni compte a SOS Racisme i als mitjans sobre els que s'ha formulat la queixa per que per al seu coneixement.

Expedient núm. 46/2005

ASSUMPTE: Escrit de queixa de SOS Racisme contra els diaris Metro Directe i 20 Minutos per incloure la nacionalitat en les seves notícies de dates 7 i 14 d'octubre (en el cas de Metro) i 22 de setembre (en el cas de 20 Minutos), quan no es tracta d'un fet rellevant en la informació i, que estant relacionat amb actes delictius, comporten una alta càrrega de negativitat.

Tenint en compte que el motiu de la queixa ja s'ha tractat en reiterades ocasions per part del Consell de la Informació de Catalunya i que segons el CIC és

d'aplicació l'acord de l'expedient núm. 21/2005 basat també en el que ja es va prendre en data 20 d'octubre de 1997.

Aquesta presidència resol:

1. Que la utilització per part del diari de paraules com "gitano" o conceptes relacionats per designar en titulars o notícies a un individu o banda d'individus que han comès actes delictius és discriminatòria.
2. Que quan el tractament que donen els mitjans de comunicació a les informacions entra dins d'un context discriminatori a fi de cridar l'atenció del lector, el que es provoca, com en aquest cas, és que els ciutadans tinguin una actitud negativa respecte al fet migratori i als immigrants.
3. El CIC recomana als mitjans de comunicació que actuïn "amb especial responsabilitat i rigor en el cas d'informacions o opinions amb continguts que puguin suscitar discriminacions per raons de gènere, raça, creences o extracció social o cultural", es a dir, evitant-se en tot cas les generalitzacions i l'etiquetatge de les persones per trets diferencials, ja siguin ètnics, religiosos, econòmics o socials".
4. Que es doni compte de l'esmentada resolució en el proper Ple del CIC i que es notifiqui a les parts.

PROPOSTA DE REFORMULACIÓ DEL CRITERI 1 DEL CODI DEONTOLÒGIC DE LA PROFESSIONI PERIODÍSTICA A CATALUNYA, TOT MANTENINT LA DISTINCIÓ ENTRE INFORMACIÓ (MÉS INTERPRETACIÓ) I OPINIÓ

(Proposta presentada a la reunió extraordinària celebrada pel Ple del CIC el dia 4 d'octubre de 2005 en la qual es va acordar el següent segons transcripció de l'acta corresponent:)

“S'arriba a l'acord de que es faci el següent redactat per a l'article 1 del Codi Deontològic:

“Observar sempre una clara distinció entre les informacions i opinions. Cercar sempre la màxima coincidència possible entre la informació i la realitat, evitant tota confusió o distorsió deliberada dels fets així com la difusió de conjectures i rumors com si fossin notícies contrastades”

Aquest text serà elevat al degà del Col·legi de Periodistes de Catalunya per que la Junta Directiva del mateix prengui nota del que es proposa per a una major eficàcia en les tasques del Consell de la Informació de Catalunya”).

I. Resum

Es pot informar de manera objectiva? És possible fer una distinció entre la informació i l'opinió? L'article primer del Codi deontològic dels periodistes catalans és així de contundent: *“Observar sempre una clara distinció entre els fets i les opinions o interpretacions [en cursiva en l'original], evitant tota confusió o distorsió deliberada entre les dues coses, així com la difusió de conjectures i rumors com si es tractés de fets”*. Però alguns sectors acadèmics i també periodístics consideren que l'objectivitat no existeix i que ni tan sols és desitjable. No hi ha manera, diuen, de distingir entre la informació i l'opinió. El problema de l'objectivitat o de la fiabilitat periodística coincideix amb un vell dilema molt present en la filosofia de la ciència: el de com conèixer la realitat i com aproximar-se a la veritat. L'autor d'aquesta proposta de canvi en el criteri primer rebutja el subjectivisme i aposta pel realisme crític de Popper. El model: una distinció entre el fet, la informació/interpretació i l'opinió, com a base d'un periodisme que cerqui el rigor i la màxima correspondència entre la informació i la realitat. La nova proposta del criteri primer del Codi deontològic: *“Observar una clara distinció entre les informacions/interpretacions i les opinions. Cercar sempre la màxima coincidència possible entre la informació i la realitat. No induir que el públic identifiqui, de manera absoluta, la informació amb la realitat i amb la veritat. Evitar tota confusió o distorsió deliberada entre aquests conceptes, així com la difusió de conjectures i rumors com si es tractessin de fets”*.

II. Argumentari

El periodisme, com moltes altres activitats intel·lectuals, es troba en un moment de gran desconcert. Oscil·la entre la necessitat d'administrar el coneixement complex i la servitud d'un mercat que es desplaça cap a la banalitat, la intranscendència i el divertiment. Manté les velles i rígides estructures acadèmiques i professionals davant d'una societat que es transforma a un ritme vertiginós, impulsada pels grans descobriments científics i les novetats tecnològiques. No sap com respondre als reptes de la complexitat.

I tot això succeeix precisament quan la societat global està immersa, segons la majoria dels experts, en una fase de transformació. S'esdevé en una etapa batejada amb el nom d'era de la informació o societat del coneixement, l'expansió de la qual gravita al voltant de dos eixos fonamentals i estretament relacionats: la

circulació d'informació mitjançant els canals electrònics, digitals, multimèdia, interactius i integrats en xarxes, i el desenvolupament de l'enginyeria del coneixement. I just en aquest marc, els generadors del coneixement (els científics, els creadors i els humanistes) i els transmissors del coneixement (entre altres, els periodistes) haurien de ser, almenys en teoria, els protagonistes del canvi.

Davant d'aquesta situació de crisi general, algunes anàlisis actuals prefereixen llançar la tovallola i plantegen la necessitat d'un canvi de paradigma que substitueixi el vell model objectivista i, segons ells, en decadència (i que s'ha demostrat inviable) per un model subjectivista, que admeti la inutilitat de l'antiga divisió entre les informacions (presentades sovint com a sinònim de fets) i les opinions. Es tracta d'enterrar per sempre el vell aforisme *facts are sacred and comments are free*. Tot és, diuen, opinió, perquè les notícies transcriuen idees i conceptes, i no es presenten fets al lector, sinó la seva modalitat discursiva. Els fets són objecte de la ciència, perquè, des d'aquesta perspectiva metodològica, poden ser comprovats fàcticament. Les idees, en canvi, pertanyen a l'àmbit de la filosofia del llenguatge i s'identifiquen amb la realitat i amb la subjectivitat.

Sota aquesta capa d'escepticisme militant, s'acomoden ofertes encara més radicals: cap missatge no pot ser objectiu, un fet sense opinió està mutilat, és utòpic pensar que es puguin oferir fets sense valoració, és necessari desemmascarar la retòrica de la fingida objectivitat, el discurs objectivista renuncia a la necessitat d'una reflexió i afavoreix les empreses, tots els textos son intencionals... I així successivament.

En definitiva, com que els mitjans es mostren incapaços d'exercir de manera honesta la seva obligació d'informar, com que la retòrica informativa (la de la falsa objectivitat) amaga finalitats persuasives, com que el subjectivisme impregna gairebé tota l'activitat mediàtica, com que tot és en el fons opinió, implícita o explícita, cal donar per mort el vell paradigma objectivista. En conseqüència, més val ser un subjectivista sincer (i honestament imparcial, afegeixen alguns) que un fals objectivista cínic o, en el millor dels casos, ingenu.

Aquesta visió heteròclita (en el sentit que es desvia de les normes generalment acceptades) posa en qüestió les bases sobre les quals s'han construït la majoria dels codis ètics i deontològics de la professió periodística.

L'article primer del Codi deontològic dels periodistes catalans diu el següent: "*Observar sempre una clara distinció entre els fets i les opinions o interpretacions [en cursiva en l'original], evitant tota confusió o distorsió deliberada entre les dues coses, així com la difusió de conjectures i rumors com si es tractés de fets*".

S'observen en aquest paràgraf problemes conceptuals que tractarem més endavant. Per exemple: la identificació entre els fets i les informacions, i l'equiparació entre la interpretació i l'opinió. No es pot parlar de fets, perquè els fets constitueixen la realitat exterior. Pensem que els fets existeixen, però sabem que són reelaborats pel cervell del periodista i reconstruïts mitjançant el llenguatge. Cal parlar d'informacions i d'interpretacions periodístiques: realitats recons-truïdes i interpretades amb el màxim esforç de coincidència amb la realitat (els fets). La interpretació és el complement inseparable de la informació. Interpretar és situar la informació en el seu context i relacionar-la amb diversos aspectes de l'entorn en el qual té sentit. En periodisme (com en dret) la interpretació no pot ser arbitrària. L'opinió, en canvi, consisteix a emetre judicis de valor sobre la realitat, generalment en defensa de determinades idees. D'aquí la seva condició fonamentalment subjectiva i gairebé sempre persuasiva.

Els subjectivistes, naturalment, no estarien gens d'acord amb aquesta divisió: tot, segons ells, seria opinió.

Personalment, el subjectivisme radical sempre m'ha semblat una idea incongruent, absurda (si tot fos subjectiu no podríem fer res) i, fins i tot, perillosa, perquè obre una via d'aigua per la qual es poden colar la irresponsabilitat i el

sensacionalisme. Morta l'objectivitat, visquin les representacions subjectives portades fins a les últimes conseqüències. Fem del periodisme un exercici literari, en el sentit més novel·lat i creatiu del terme. Només cal veure alguns diaris de Madrid o rellegir nombroses denúncies presentades al Consell de la Informació de Catalunya.

Cal recordar, en primer lloc, que l'objectivitat, tant en el sentit de correspondència amb la realitat com en el de tractament dels fets amb independència de les consideracions, idees, judicis i sentiments propis de l'observador, no és un problema exclusivament periodístic. Totes les àrees del coneixement, científiques i humanístiques, des de la filosofia fins a la biologia, des de la història, l'arqueologia o l'antropologia fins a la paleontologia, la física o la cosmologia, han reflexionat sobre el conflicte entre la percepció de la realitat i la realitat mateixa, i han cercat una resposta eficaç. El problema es planteja constantment en la vida quotidiana. Imaginem un futbolista que no sabés si la pilota és real o no i no en calculés o n'intuís la trajectòria.

Però comencem pel llenguatge. Ningú no nega que el llenguatge constitueix una eina fonamental de l'activitat informativa. També és molt important en l'activitat científica, en tant que la ciència ha de ser comunicada. No hi ha dubte que cal reflexionar, i molt, sobre la coherència entre la paraula i la realitat, com també sobre la correspondència entre la construcció de les imatges i la realitat. La filosofia busca, des de la Grècia clàssica, una relació entre coneixement i llenguatge. I la ciència també.

Però l'exercici del periodisme no és només una operació semàntica. El periodista és també un gestor de la informació i del coneixement: selecciona i jerarquitzava la realitat. Converteix una part ínfima d'allò que s'ha esdevingut (allò que aconsegueix conèixer) en notícia (esdeveniment digne de ser anunciat), en el marc d'un procés d'elecció, classificació i preferència. I fa el mateix amb cada informació en concret: investiga, examina, esmicola, desbrossa, elimina i reconstrueix. Fa el paper d'allò que s'entén com a *gatekeeper* (guardià de la porta). Aquestes tasques, que podríem definir com a funcions de gestió informativa pretextual, amb una càrrega lingüística limitada, ocupen bona part de l'activitat periodística. Es tracta d'un procés d'investigació, anàlisi i producció que hauria de ser molt semblant al treball científic, encara que el periodista no utilitza, per desgràcia, la mateixa metodologia.

I tot això s'escau també abans que el periodista transformi aquesta percepció de la realitat en una construcció lingüística. En el vell model de la revista *Time*, un periodista assistia i/o reunia les dades d'un esdeveniment determinat, un investigador editorial les documentava i un escriptor redactava el text definitiu. La intervenció fonamentalment lingüística constituïa el tercer capítol de l'activitat periodística. ¿Es tractava de la suma de tres subjectivitats en una espècie de supersubjectivitat comuna o de la convergència de tres subjectivitats en busca de l'objectivitat?

¿És impossible conèixer la realitat i encapsular-la objectivament dins de les paraules? Els subjectivistes plantegen dubtes molt seriosos sobre el fet que es pugui parlar de separació neta entre la qualitat d'explicar allò que ha passat i la qualitat d'opinar sobre allò que ha passat. La narració, afirmen, suposa ja una valoració i una forma de redimensionar la facticitat objectiva i material a què s'apel·la. El coneixement que ofereix, conclou, no és científic. Potser és veritat. Però podria ser-ho? Hauria de ser-ho?

La ciència també s'ha plantejat aquest problema i ha trobat una via, mai no definitiva, però útil: la univocitat. És a dir, l'ús de referències només susceptibles de ser enteses o interpretades d'una única manera. En l'àmbit periodístic, consistiria en una tendència més que en una norma rígida: la busca d'aquells recursos lingüístics que assegurin la màxima exactitud possible, la impersonalitat i

la precisió, amb la utilització, si fos necessari, de paraules prèviament definides i acceptades, a partir d'un ús poc freqüent del llenguatge figurat. D'això en direm estil informatiu.

Dèiem, però, que el problema de l'objectivitat periodística coincideix, encara que sigui de lluny, amb un vell dilema molt present en la filosofia de la ciència i en la teoria del coneixement: com es pot conèixer la realitat i com es podem aproximar a la veritat. I la informació demana, com aigua de maig, fer simultànies la claredat, la senzillesa i (a vegades) la divulgació amb un exercici permanent d'exactitud (màxima correspondència amb la realitat), precisió (utilització exacta de dades reals) i veracitat (descriure la realitat amb la mínima alteració possible).

Definim una vegada més l'objectivitat com el tractament informatiu rigorós i amb la màxima precisió d'una realitat concreta, amb independència dels sentiments i de les opinions de l'informador. Això pressuposa que existeix una realitat independent de la consciència i, a més, que aquesta realitat és aprehensible.

Quan es planteja el dilema de l'existència o no de l'objectivitat en la informació, els periodistes en actiu solen quedar perplexos. La majoria pensa que el seu treball és absolutament objectiu (és a dir, reflecteix la realitat). I pràcticament tots actuen com si això fos cert. *"Así ha sido y así se lo hemos contado"*, deia aproximadament l'oració d'acomiadament d'un diari televisiu d'àmplia audiència i no precisament objectiu ni fiable. Els fets són sagrats i les opinions lliures. Molts periodistes rubricarien els seus textos i imatges amb les mateixes paraules, si fos possible.

Dins d'aquest laberint sense sortida aparent entre el subjectivisme i l'objectivisme acrític, una bona solució podria consistir a cercar el punt mitjà. Es pot ser crític amb les pretensions d'objectivitat dels periodistes en actiu, sense deixar de pensar que el rigor, el mètode i la lògica permeten una aproximació a la realitat i a la veritat, encara que sigui de manera relativa. Es pot discutir la sacralització de l'objectivitat sense predicar la seva mort definitiva. Potser podríem parlar de veracitat, o de versemblança, o millor de rigor i honestedat. Tant se val.

Es podria interpretar la veracitat com la tendència a la veritat. I la versemblança com allò que s'assembla més a la veritat. La tasca periodística podria ser concebuda com una activitat en principi subjectiva, però amb mecanismes de validació que permetin una aproximació a la realitat. Perquè la gran amenaça per a aquells que defensen honestament que l'objectivitat no existeix és que els ciutadans actuen com si existís.

Hem dit que la recerca sistemàtica de la veritat és l'objectiu de la ciència i de la filosofia. I l'arma definitiva per a aconseguir aquest objectiu s'anomena raó. I la raó és la capacitat de discórrer mitjançant la intel·ligència. La racionalitat s'oposa a la irracionalitat (allò que no és raonable) i, naturalment, al dogmatisme.

Afinem un mica més el concepte de raó. Entenem la raó com la facultat que permet obtenir coneixements universals gràcies a la funció discursiva i al discerniment. Però la raó també és un principi d'explicació de la realitat.

Per això preferim parlar de recerca de la veritat, i no de possessió de la veritat. Sobre la veritat s'han escrit milers de pàgines al llarg de la història, des de la filosofia clàssica fins al pensament contemporani. Podríem entendre la veritat com la proposició o judici que no pot ser negat racionalment. No està gens malament. Podríem afegir-hi unes gotes de relativisme: la veritat mai no pot ser totalment assolida i, en conseqüència, no hi ha veritats absolutes. Però aquí i ara, també podríem jugar amb les quatre categories presentades per Bertrand Russell: substitució de veritat per asseveració garantida, substitució de veritat per probabilitat, identificació entre veritat i coherència, i equiparació de veritat amb adequació a la realitat. També en podríem dir fiabilitat. El text periodístic ha de ser fiable.

Per aquest camí que estem proposant, ens situem molt més a prop de Karl Popper que dels subjectivistes. Popper era un realista, en el sentit d'oposició a l'idealisme, és a dir, considerava que el món existeix independentment que algú l'observi. El realisme sosté que hi ha un món real independent de la nostra experiència. Aquí també podem anar més enllà: el coneixement existeix en la mesura que s'ajusta a una realitat exterior a la consciència. Només és real allò que és exterior a la consciència, que es limita a copiar i a assimilar allò que existeix prèviament. El corrent que defensa que, per a copsar la realitat, cal una elaboració mental, rep el nom de realisme crític.

Popper era un realista crític.

El subjectivisme diu que la realitat és inabastable. El realisme crític sosté, en canvi, que existeix una realitat i cal cercar-la amb un mètode regulat i sistemàtic. La seva fórmula: observació més experimentació. Popper va batejar l'instrument que permetia apropar-se a la veritat amb el nom de sistema hipoteticodeductiu: a partir d'afirmacions generals de sortida (hipòtesis), que es comproven amb experiments contrastables, s'arriba a la formulació de teoremes que aproximen a la realitat. L'objectiu de la ciència consisteix a capturar aquesta realitat. Hi afegim: el de l'informador (el periodista), també.

Però no sempre es coneix la veritat completa. Es tracta d'apel·lar a les raons i a l'experiència més que a les emocions i a les passions (més pròpies de l'obra creativa). Es tracta d'aplicar la crítica a un mateix i als altres, amb el convenciment que es pot aprendre a partir de les crítiques dels altres.

Popper era un realista crític perquè considerava que mai no es podria tenir la certesa absoluta sobre la validesa absoluta d'una teoria. Cap hipòtesi no és definitiva, per més corroborada que estigui. La ciència és sempre *falsable* (pot ser falsa), la qual cosa no vol dir que sigui falsa. Simplement, s'accepta la possibilitat que un sistema científic sigui refutat per l'experimentació.

Hom pot aduir (i amb molta raó) que el periodista no té temps ni potser aptituds per a aplicar el mètode científic que proposa Popper. El temps de què generalment disposa un periodista impedeix aquest exercici d'investigació, reflexió, comprovació i deducció.

Hom pot també al·legar (i amb molta raó) que l'estructura dels mitjans no afavoreix aquest tipus de pràctica professional. Les empreses cerquen obtenir la màxima producció amb la mínima despesa. S'inclinen més pel periodista tot terreny (en diem generalista), plurifuncional i pluriplatafòrmic que pels experts en àrees temàtiques determinades i amb honradesa intel·lectual.

l'hom pot finalment afegir (i amb molta raó) que els estudis de periodisme actuals no proporcionen les eines necessàries per a poder analitzar la realitat complexa. Se centren més en les habilitats (literàries, orals, audiovisuals i tecnològiques) que en la formació humanística i científica bàsica i en l'expertesa temàtica. És a dir, alguns periodistes poden ser molt bons en la confecció d'una crònica, però incapaços d'interpretar la complexitat. La seva feina es redueix a reproduir els comunicats oficials i a repetir les jerarquies establertes per les rutines burocràtiques. Això sí, s'opina de tot. És a dir, es fa opinàtica (opinió sense fonaments).

Tots aquests arguments es converteixen, sens dubte, en raons de pes. Però ara situem el debat en un altre nivell: el periodista podria ser veraç i tendir a l'objectivitat, però una sèrie de factors, relacionats amb els interessos empresarials, les rutines professionals, l'organització del seu treball, la seva formació universitària i també la seva actitud personal, ho impedeixen. En conseqüència, hauríem de canviar les actituds, les aptituds (fonamentalment basades en una formació inadequada) i les rutines. No cal canviar el paradigma objectivista, només cal reformular-lo.

És cert: molts periodistes pretenen ser objectius sense coneixements ni tampoc mètode. I això és definitivament impossible. Condueix inevitablement a l'error. Molts informadors treballen de memòria i per intuïció. Es fien de les sensacions. Fan servir l'*olfacte*, una mena de sisè sentit desconegut en el món de la ciència. Això sí, redacten bé, tenen un ploma d'or i exhibeixen una bona literatura (gairebé sempre acaben escrivint una novel·la). Son candidats a les acadèmies de la llengua.

Molts empresaris defensen la figura d'un periodista multifuncional, capaç de treballar al mateix temps i a gran velocitat per a diversos mitjans (impresos, audiovisuals, electrònics) amb diversos llenguatges.

S'entén que es parli de subjectivitat en les tasques informatives. A més, per fer tot això no cal ser periodista, sobretot ara que qualsevol ciutadà pot ser productor de continguts. En els centres d'investigació d'intel·ligència artificial es parla de crear un robot periodista, capaç d'obtenir dades en situacions límit o d'alt risc, com en una zona de guerra.

Però si acceptem que la realitat és real i és objectivable, haurem de proposar finalment un model que permeti aplicar el mètode científic. I la incorporació de les noves tecnologies i l'accés permanent a les xarxes permeten dibuixar el periodisme del futur (el gestor i productor de continguts informatius creïbles) com una activitat basada en l'evidència científica, i no en la intuïció, en l'*olfacte* i en el coneixement comú, tal com ara sovint succeeix.

Des de l'expertesa i també des d'un esforç d'aplicar la metodologia d'anàlisi científica, fruit de la voluntat de ser neutral, imparcial i també precís, veraç i fiable, es pot aconseguir una aproximació a la realitat. Perquè, recordem-ho (i mal que pesi als subjectivistes), el periodisme marca l'agenda social i política d'avui, i és una de les bases d'allò que demà serà memòria col·lectiva.

El públic, condicionat pels criteris de noticiabilitat de què disposen els mitjans, estableix el temari dels assumptes més importants. No cal esmentar l'enorme quantitat d'exemples en tots els àmbits i en totes les temàtiques (polítiques, esportives, socials, econòmiques...). Els mitjans construeixen l'agenda social, encara que potser els periodistes no en són gaire conscients.

Els mitjans proporcionen quelcom més que un cert nombre d'informacions i opinions (més publicitat i entreteniments): ofereixen també les categories en les quals els destinataris poden fàcilment classificar les notícies de manera significativa. I els receptors tenen tendència a incloure o a excloure tot allò que els mitjans inclouen o exclouen dels seus continguts, incloent-hi els sistemes de valors, amb la consegüent modificació en la comprensió de la realitat social.

III. Proposta de canvi del criteri 1 del Codi Deontològic

Totes aquestes consideracions permeten replantejar el primer criteri del Codi Deontològic dels periodistes catalans. Recordem-ne la versió original: "*Observar sempre una clara distinció entre els fets i les opinions o interpretacions, evitant tota confusió o distorsió deliberada entre les dues coses, així com la difusió de conjectures i rumors com si es tractés de fets*".

1. En primer lloc, no es pot parlar de fets, perquè els fets constitueixen la realitat exterior. Hem acceptat que els fets existeixen, però sabem que són reelaborats pel cervell i reconstruïts mitjançant el llenguatge. Hem de parlar d'informacions, en el sentit de realitats intermedides, reconstruïdes i interpretades. Des de l'objectivisme crític, repetim-ho, considerem que és necessari cercar una màxima coincidència (o coherència) entre la informació i els fets (entesos com la realitat: allò que realment ha passat).

2. Les informacions i les interpretacions formen d'un tot indivisible, si s'accepta que interpretar és situar la informació en el seu context i relacionar-la amb diversos aspectes de l'entorn en el qual té sentit. Existeix una interpretació pretextual (selecció, jerarquització, ubicació...) i una interpretació textual (temàtica, analítica, ambiental...). Des de l'objectivisme crític, creiem que la interpretació no pot ser mai arbitrària, sinó que ha de provenir de l'aplicació d'una metodologia científica i dels coneixements experts del periodista. En conseqüència, la informació i la interpretació formen un conjunt indissoluble. La condició d'objectivitat relativa (en el sentit de "tendència a") es compliria en tant que existís una màxima adequació possible amb la realitat.

3. L'opinió, en canvi, és significativament diferent: consisteix a emetre judicis de valor sobre la realitat, generalment en defensa de determinades idees. Per això la seva condició fonamentalment subjectiva i gairebé sempre persuasiva. I s'hauria de distingir clarament de la informació i de la interpretació.

Considerem, en definitiva, que el primer criteri del Codi Deontològic hauria de dir el següent:

“Observar sempre una clara distinció entre les informacions/interpretacions i les opinions. Cercar sempre la màxima coincidència possible entre la informació i la realitat. No induir que el públic identifiqui, de forma absoluta, la informació amb la veritat. Evitar tota confusió o distorsió deliberada entre aquests conceptes, així com la difusió de conjectures i rumors com si se tractés de fets”.

Aquesta nova redacció del criteri primer intenta aconseguir un punt de màxim consens sense malmetre l'objectiu bàsic de la informació: la capacitat de correspondència amb la realitat.

* * * *

COMUNICATS ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

INFORMACIONS INCOMPLETES EN ELS ARXIVS DELS MITJANS INFORMATIUS

El Consell de la Informació de Catalunya (CIC), arrel d'una queixa presentada en aquesta Fundació, considera oportú fer una recomanació als mitjans de comunicació per evitar futures situacions com la produïda.

En aquest sentit, el CIC, òrgan que vetlla per l'acompliment dels criteris de l'ètica periodística, demana als mitjans de comunicació que tinguin especial cura amb la informació recollida en els seus arxius, evitant en tot cas que aquestes puguin estar incompletes ja que la manca de contextualització en un cas pot produir la difusió d'afirmacions que no s'ajusten a la realitat i que vulneren el criteri 2 del Codi Deontològic.

Barcelona, 26 de gener de 2005

.....

RESPECTAR L'OFF THE RECORD

El criteri 5 del Codi Deontològic de la professió periodística a Catalunya indica que s'ha de "respectar l'off the record quan aquest hagi estat expressament invocat, d'acord amb la pràctica usual d'aquesta norma en una societat lliure".

El Consell de la Informació de Catalunya, fent extensiva una queixa relacionada amb la vulneració d'aquest criteri, insta una vegada més als mitjans de comunicació a respectar l'"off the record" com una de les normes més elementals de la pràctica periodística.

Barcelona, 26 de gener de 2005

.....

SENTIT I LÍMITS DE LA CONDICIÓ DE "OFF THE RECORD"

La pràctica de l'off the record està subjecte a controvèrsia des de fa temps i el CIC ho ha volgut analitzar des de els seus inicis. Ja a la memòria de l'any 1998-1999 del Consell de la Informació de Catalunya (CIC) es recollia el tema de l'ètica periodística i les fonts d'informació i concretament una reflexió sobre l'off the record i la protecció de les fonts. Es citava el cas de Washington Post que en el seu llibre d'estil incloïa el compromís del diari a revelar sempre la font de tota informació quan sigui possible. No obstant, en el cas de que s'acordés protegir la identitat d'una font, aquesta identitat no podia donar-se a conèixer a ningú, fora del Post.

El criteri cinquè del Codi Deontològic del Consell de la Informació de Catalunya aprovat per la Junta de Govern del Col·legi de Periodistes de Catalunya en la seva reunió plenària del 22 d'octubre de 1992 i presentat al segon Congrés de Periodistes Catalans diu: "5. *Respectar l'off the record* quan aquest hagi estat expressament invocat, d'acord amb la pràctica habitual en una societat lliure".

Com que la infracció d'aquest criteri pot ser una de les raons invocades per presentar una queixa, i de fet s'ha invocat, el Consell de la Informació de Catalunya ha considerat oportú endegar una reflexió sobre el sentit i els límits de l'off the record.

El Código Deontológico de la Profesión Periodística aprovat per l'assemblea general de la FAPE (Federación de Asociaciones de la Prensa de España) a Sevilla el 28 de novembre de 1994 formula el mateix principi d'una manera una mica més àmplia: "16. Con las mismas excepciones previstas para el secreto profesional, el periodista respetará el off the record cuando haya sido expresamente invocado o se deduzca que tal fue la voluntad del informante". Pot ser un exemple el que exposa John C. Merrill, a la seva obra *Journalism Ethics*, d'una font que diu que les paraules "quedaran entre vostè i jo" (between you and me).

L'expressió "off the record" és definida així pel diccionari americà Webster: "not intended for publication; unofficial; confidential". I posa com exemple: "The President's comment was strictly off the record". És a dir, és una cosa que es diu, però no perquè es faci pública, que no es diu amb caràcter oficial, que és confidencial. L'off the record es relaciona doncs amb l'anomenada confidencialitat de les fonts. Les queixes per no haver respectat la confidencialitat de la font eren el 0'1 per cent de les rebudes l'any 2001 per la Press Complaints Commission anglesa, corresponents a la clàusula 15 del Codi, que es refereix precisament a les fonts confidencials.

Els periodistes (explica Jack Fuller a la seva obra *News values*) troben útil prometre confidencialitat per moltes raons de cortesia, amistat o per facilitar la conversa, però la millor raó periodísticament és que així augmenta la quantitat d'informació útil disponible per al públic. Per exemple, una persona espantada pot, sota promesa de confidencialitat, descriure el crim que ha presenciado personalment.

Algunes fonts oficials donen informació als periodistes, però no volen ser identificades personalment i llavors l'ús és trobar una expressió que combini aquesta reserva de confidencialitat amb el servei al públic que és donar referència de la font d'on prové la notícia. A més, s'ha observat que moltes fonts confidencials donen informació perquè en treuen alguna satisfacció o benefici. (Pamela J. Shoemaker & Stephen Reese, *Mediating the Message*).

El diari *The New York Times* ha precisat recentment, el dia 1 de març del 2004, les formes d'atribució de les fonts confidencials. "Una font ha dit" és com dir "algú ha dit". No val. "Una font informada" o "una font solvent" seria millor, encara que val preguntar-se com el *Times* pot citar una font que no sigui informada i solvent. El mal no rau en la paraula "font" sinó en la manera d'especificar-la. La paraula "oficial" demana més especificació. "Font del Senat" seria millor. "Font diplomàtica" és pobre. "Diplomàtica occidental" és millor. "Diplomàtic d'Estats Units" és encara millor. "Un executiu proper a la companyia XYZ" és millor que "una persona familiaritzada amb el cas". I així el *Times* va perfilant els seus criteris, encara que això no el salva de ser enganyat de tant en tant per les seves pròpies estrelles periodístiques.

Joves reporters i persones poc familiaritzades amb les pràctiques periodístiques (observa John Hohenberg, a *The Professional Journalist*) invariablement pregunten perquè volen els reporters que els hi facin revelacions que no poden publicar. Com a resposta, esmenta els avisos de l'entorn del general Eisenhower durant la segona guerra mundial sobre el dia D o les informacions de el FBI sobre un segrest amb l'esperança de salvar la víctima. L' off the record té més sentit com més sòlides són les motivacions.

L'off the record té també caducitat. Hugh C. Sherwood, a *La entrevista*, recorda una entrevista que el general de Gaulle, dos mesos després de dimitir com a

president de la República, va concedir off the record al periodista del *New York Times* C.L. Sulzberger. Quan de Gaulle va morir l'any següent, el periodista va veure's lliure de la condició acceptada i va publicar l'entrevista a la primera pàgina del seu diari.

L'essència de l'off the record és que no es publiqui una cosa que la font ha dit, a petició de la mateixa font, que informa amb aquesta condició. L'essència de la confidencialitat és que no es digui qui ha dit allò, si es publica, però també pot incloure el mateix contingut del missatge i llavors coincideix amb l'off the record. El sentit de la confidencialitat és protegir la identitat de la font i el sentit de l'off the record és que no es digui en aquell moment el que la font explica per coneixement del periodista, com a il·lustració d'un context o informació del rerafons, el background d'un problema o una qüestió. Tant l'un com l'altre es fonamenten en la professionalitat del periodista i en la confiança de la font. Al periodista li convé quedar bé amb la font si vol aconseguir que segueixi rajant. A la font li convé quedar bé amb el periodista si vol que es mantingui obert i sensible a les seves futures informacions de la font. I el públic en definitiva vol saber d'un ve la informació si no se li pot revelar clarament qui ho ha dit.

S'entén que l'off the record és una condició que no solament obliga al periodista, sinó també als seus superiors professionals i al mitjà mateix que ha rebut la informació de la font que la condiona.

Barcelona, 25 de maig de 2005

.....

COMUNICAT ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ SOBRE L'ÚS INCORRECTE DEL TERME ILLEGAL PER A REFERIR-SE ALS IMMIGRANTS

El Consell de la Informació de Catalunya (CIC), arran dels diversos expedients que ha obert sobre el mateix assumpte, i tenint en compte l'acord que ja va prendre en data 11 d'abril de 2000, vol recordar als mitjans que el terme "il·legal" aplicat a immigrants és incorrecte i vulnera els criteris del Codi Deontològic de la professió periodística, per les següents raons:

- Les persones mai no poden ser il·legals, perquè això suposaria negar a un ésser humà la categoria de subjecte de dret.
- L'aplicació inadequada d'aquest qualificatiu implica menyspreu a la dignitat i la pròpia imatge d'aquestes persones.
- L'ús d'aquesta paraula per a designar, de forma exclusiva i continuada, el col·lectiu de treballadors que emigren, significa un tracte discriminatori i afavoreix estereotips que criminalitzen la imatge d'aquestes persones en la consciència col·lectiva.

Barcelona, 27 de juny de 2005

*El Consell de la Informació de Catalunya ha rebut al llarg de l'any 2005 un total de 13 escrits de queixa sobre diversos mitjans que tot i les recomanacions fetes pel CIC encara utilitzaven en les seves informacions aquest tipus d'expressions.

Alguns mitjans informatius com Metro i Catalunya van adreçar un escrit assenyalant, a grans trets, que prenen nota de les queixes formulades en tant que respectaven les normes deontològiques en l'exercici de la professió periodística.

· ACORDS ADOPTATS PEL PATRONAT DE LA FCIC

REUNIÓ DE DATA 26 D'ABRIL DE 2005

Estat de comptes any 2004

- Segons quadre de caixa de la compte del Banc Sabadell

INGRESSOS EFECTIUS DE PATROCINADORS

- Saldo a 31.12.03
(segons extracte del banc) 4.053,49 €
- Cobrat entre l'1-1-04 a 31.12.04
de l'any 2002 2.747,22 €
- Cobrat entre l'1-1-04 a 31.12.04
de l'any 2003 5.220,44 €
- Cobrat entre l'1-1-04 al 31.12.04
de l'any 2004 36.786,16 €
- Interessos BANCARIS 2004 135,61 €
- Import dipòsit a termini ingressat
en compte corrent durant l'any 2004 13.522,77 €

TOTAL INGRESSOS EFECTIUS	62.465,69 €
---------------------------------	--------------------

TOTAL DESPESES EFECTIVES	61.078,88 €
---------------------------------	--------------------

DIFERÈNCIA ENTRE INGRESSOS
I DESPESES 1.386,81 €

*Saldo banc a 31.12.04: 1.386,81 €

SALDO RESULTANT A 31.12.04	1.386,81 €
-----------------------------------	-------------------

DESGLOSSAMENT DE LES PARTIDES

• **INGRESSOS ANY 2004**

COBRAMENTS PENDENTS D'EXERCICIS ANTERIORS A 1.01.04 DE L'ANY 2002

El Mundo Deportivo	1.673,22 €
El Temps (Ed. País Valencià, S.A.)	418,31 €
Intracatalònia, S.A.	418,31 €
Agència EFE	1.074 €

TOTAL 3.583,83 €

DE L'ANY 2003

ABC Catalunya	870,07 €
El Mundo Deportivo	1.740,15 €
EL TEMPS (Ed. País Valencia, S.A)	435,03 €
TV3	2.610,22 €
TOTAL	5.655,47 €

COBRAT ENTRE 1.01.04 I 30.12.04

DE L'ANY 2002

El Mundo Deportivo	1.673,22 €
Agència EFE	1.074 €
TOTAL	2.747,22 €

DE L'ANY 2003

ABC Catalunya	870,07 €
El Mundo Deportivo	1.740,15 €
TV3	2.610,22 €
TOTAL	5.220,44 €

TOTAL COBRAT ANYS 2002-2003	7.967,66 €
------------------------------------	-------------------

COBRAMENTS PENDENTS D'EXERCICIS ANTERIORS A 31.12.04

DE L'ANY 2002

El Temps (Ed. País Valencià, S.A.)	418,31 €
Intracatalònia, S.A.	418,31 €
TOTAL	836,61 €

DE L'ANY 2003

EL Temps (Ed. País Valencià, S.A)	435,03 €
TOTAL	435,03 €

TOTAL PENDENT D'EXERCICIS ANTERIORS	1.271,64 €
--	-------------------

FACTURAT ANY 2004 (AMB IVA)

ABC Catalunya	892,69 €
AVUI (Premsa Catalana, S.A.)	1.339,03 €
DIARI DE GIRONA	764 €
DIARI DE SABADELL (Vallesana de Publicaciones, S.A.)	446,34 €
DIARI DE TERRASSA (J.S. Soria, S.L.)	446,34 €
EL 9 NOU (Premsa d'Osona, S.A.)	892,69 €
EL MUNDO (Impresiones de Catalunya, S.A.)	892,69 €
EL MUNDO DEPORTIVO	1.785,40 €
EL PAÍS	2.678,08 €
EL PERIÓDICO (Ed. Primera Plana)	2.678,08 €
EL PUNT	892,69 €
EL TEMPS (Ed. País Valencia, S.A.)	446,34 €

LA MAÑANA (Diari de Ponent, S.A.)	446,34 €
LA VANGUARDIA	2.678,08 €
REGIÓ 7 (Ed. Intercomarcales, S.A.)	892,69 €
SEGRE	892,69 €
SPORT (Ed. Deportivas Catalanas, S.A.)	1.785,40 €
CATALUNYA RÀDIO	892,69 €
COM RÀDIO (Ag. Comunicació Local)	892,69 €
COPE Catalunya (R. Popular, S.A.)	892,69 €
ONDA RAMBLA CATALUNYA	892,69 €
Ràdio Nacional de Espanya	892,69 €
SER Catalunya (Sociedad Española de Radiodifusión, S.A.)	892,69 €
BTV (Informació i Comunicació de Barcelona, S. A.)	892,69 €
CORPORACIÓ CATALANA DE RADIO I TELEVISIÓ (TV3)	2.678,08 €
TVE	2.678,08 €
AG. CATALANA DE NOTÍCIES INTRACATALONIA	446,34 €
AGÈNCIA EFE	1.145,99 €
EUROPA PRESS Catalunya	1.145,99 €
ASS. CATALANA DE LA PREMSA COMARCAL	446,34 €
APPEC	446,34 €
UPIFC (Unió de Prof. de la Imatge i Fotografia de Cat.)	185,97 €
COL·LEGI DE PERIODISTES DE CATALUNYA	4.284,93 €
METRO DIRECTE	2300 €
TOTAL:	42.856,46 €

COBRAT FINS AL 31.12.04

ABC Catalunya	892,69 €
AVUI (Premsa Catalana, S.A.)	1.339,03 €
DIARI DE GIRONA	764 €
DIARI DE SABADELL (Vallesana de Publicaciones, S.A.)	446,34 €
DIARI DE TERRASSA (J.S. Soria, S.L.)	446,34 €
EL 9 NOU (Premsa d'Osona, S.A.)	892,69 €
EL MUNDO (Impresiones de Catalunya, S.A.)	892,69 €
EL MUNDO DEPORTIVO	1.785,40 €
EL PAÍS	2.678,08 €
EL PERIÓDICO (Ed. Primera Plana)	2.678,08 €
EL PUNT	892,69 €
LA MAÑANA (Diari de Ponent, S.A.)	446,34 €
LA VANGUARDIA	2.678,08 €
REGIÓ 7 (Ed. Intercomarcales, S.A.)	892,69 €
SEGRE	892,69 €

SPORT (Ed. Deportivas Catalanas, S.A.)	1.785,40 €
CATALUNYA RÀDIO	892,69 €
COM RÀDIO (Ag. Comunicació Local)	892,69 €
ONDA RAMBLA Catalunya	892,69 €
Ràdio Nacional de Espanya	892,69 €
SER Catalunya (Sociedad Española de Radiodifusión, S.A.)	892,69 €
BTV (Informació i Comunicació de Barcelona, S. A.)	892,69 €
CORPORACIÓ CATALANA DE RADIO I TELEVISIÓ (TV3)	2.678,08 €
TVE	2.678,08 €
AGÈNCIA EFE	1.145,99 €
EUROPA PRESS CATALUNYA	1.145,99 €
ASS. CATALANA DE LA PREMSA COMARCAL	446,34 €
APPEC	446,34 €
UPIFC (Unió de Prof. de la Imatge i Fotografia de Cat.)	185,97 €
METRO DIRECTE	2.300 €

TOTAL COBRAT:	36.786,16 €
----------------------	--------------------

COL·LEGI DE PERIODISTES DE CATALUNYA (en concepte de despeses pendents de l'any 2003)	4.284,93 €
---	------------

PENDENT DE COBRAMENT ANY 2004 EN DATA 31.12.04

EL TEMPS (Ed. País Valencia, S.A.)	446,34 €
COPE Catalunya (R. Popular, S.A.)	892,69 €
AG. CATALANA DE NOTÍCIES INTRACATALONIA	892,69 €
TOTAL:	2.231,72 €

• **DESPESES ANY 2004**

- Despeses PENDENTS corresponents a l'any 2003 que figuren a l'any 2004	
Seguretat Social	1.811,08 €
IRPF	833,68 €
Nòmines (pagades amb taló)	1.233,86 €
Taxi desembre	308,40 €
TOTAL	4.187,02 €

DESPESES EFECTIVES ANY 2004

Personal administratiu

Sous fixos i salaris	24.655,56 €
Seguretat Social (empresa i treballador)	8.980,78 €

TOTAL: _____ **33.636,34 €**

Impostos

IRPF	2.560,30 €
IVA	5.326,10 €
Impost de Societats	0 €

TOTAL: _____ **7.886,40 €**

Lloguer i manteniment

Lloguer Rbla. Catalunya 10 4-4	2.518,68 €
Subministraments (telèfon, electricitat, aigua)	2.518,68 €
Reparacions i conservació	0 €
Neteja	393,65 €
Mobiliari d'oficina	0 €

TOTAL: _____ **5.431,01 €**

Materials diversos

Material d'oficina i informàtic	338,47 €
Correspondència	243,64 €
Servei d'impremta	785,40 €
Equip informàtic	1.007,60 €
Llibres i anuaris	0 €

TOTAL: _____ **2.425,11 €**

Despeses Patronat i CIC

Despeses transport	2.792,30 €
Representació	0 €
Servei administració	1.506,28 €
Gestoria, auditoria de comptes i notaries	1.653,99 €

TOTAL: _____ **5.952,57 €**

Altres despeses i imprevistos

Despeses financeres	43,52 €
Altres despeses avançades pel CPC de pagaments en efectiu o lloguers (material oficina pagat en efectiu, certificats correus)	1.566,91 €

TOTAL: _____ **1.610,43 €**

TOTAL DESPESES EFECTIVES	
DURANT L'ANY 2004:	61.078,88 €

Així mateix, el Ple del Patronat dóna per aprovat l'informe de l'auditoria sobre l'exercici de l'any 2004 en el que hi figura el balanç de situació, el compte de resultats i la memòria econòmica, a fi i efecte de poder trametre la documentació corresponent a la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques de la Generalitat de Catalunya.

Pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'any 2005

Ingressos

CONCEPTE	EXERCICI 2004 (€) (amb.IVA)	INCREMENT %	PREVISIONS 2005 (amb IVA)
----------	--------------------------------	----------------	------------------------------

Aportacions mitjans 2004

ABC Catalunya	892,69 €	3,2	921,25 €
AVUI	1.339,03 €	3,2	1.381,88 €
DIARI DE GIRONA	764 €	3,2	788,44 €
DIARI DE SABADELL	446,34 €	3,2	460,62 €
DIARI DE TERRASSA	446,34 €	3,2	460,62 €
EL 9 NOU	892,69 €	3,2	921,25 €
EL MUNDO	892,69 €	3,2	921,25 €
EL MUNDO DEPORTIVO	1.785,40 €	3,2	1.842,52 €
EL PAÍS	2.678,08 €	3,2	2.763,78 €
EL PERIÓDICO	2.678,08 €	3,2	2.763,78 €
EL PUNT	892,69 €	3,2	921,25 €
EL TEMPS	446,34 €	3,2	460,62 €
LA MAÑANA	446,34 €	3,2	460,62 €
LA VANGUARDIA	2.678,08 €	3,2	2.763,78 €
REGIÓ 7	892,69 €	3,2	921,25 €
SEGRE	892,69 €	3,2	921,25 €
SPORT	1.785,40 €	3,2	1.842,52 €
CATALUNYA RÀDIO	892,69 €	3,2	921,25 €
COM RÀDIO	892,69 €	3,2	921,25 €
COPE CATALUNYA	892,69 €	3,2	921,25 €
ONDA RAMBLA CATALUNYA	892,69 €	3,2	921,25 €
RNE	892,69 €	3,2	921,25 €
SER CATALUNYA	892,69 €	3,2	921,25 €
BTV (Informació i Comunicació de Barcelona, S.A.)	892,69 €	3,2	921,25 €

CORPORACIÓ CATALANA DE RADIO I TV	2.678,08 €	3,2	2.763,78 €
TVE	2.678,08 €	3,2	2.763,78 €
AG. CATALANA DE NOTÍCIES INTRACATALONIA	446,34 €	3,2	460,62 €
AGÈNCIA EFE	1.145,99 €	3,2	1.182,65 €
EUROPA PRESS CATALUNYA	1.145,99 €	3,2	1.182,65 €
ASS. CATALANA DE LA PREMSA COMARCAL	446,34 €	3,2	460,62 €
APPEC	446,34 €	3,2	460,62 €
UPIFC (Unió de Prof. de la Imatge i Fotografia de Cat.)	185,97 €	3,2	191,92 €
COL·LEGI DE PERIODISTES DE CAT.	4.284,93 €		9.061,92 €
METRO	2.300 €	3,2	2.373,59 €
TOTAL:	42.856,46 €		48.867,58 €

Despeses			
CONCEPTE	ANY 2004	INCREM%	PREVISIONS 2005
A. Despeses de personal			
Sous fixos i salaris	24.655,56 €		19.107,06 €
Seguretat Social	8.980,78 €		7.560 €
TOTAL:	33.636,34 €		26.667,06 €
Impostos			
IVA	2.560,30 €	3,2	2.642,23
IRPF	5.326,10 €		5.326,10
TOTAL:	7.886,40 €		7.968,33
B. Lloguer i manteniment			
Rbla. Catalunya 10 4-4	2.518,68 €	3,2	2.599,27 €
Subministraments (telèfon, aigua, electricitat)	2.518,68 €	3,2	2.599,27 €
Reparacions i conservació	0		0
Neteja	393,65 €		393,65 €
Mobiliari d'oficina	0		
TOTAL:	5.431,01 €		5.592,20 €
C. Materials diversos			
Material d'oficina i informàtic	338,47 €	3,2	349,30 €

Correspondència	243,64 €	3,2	251,44 €
Servei d'impremta	785,40 €	3,2	810,53 €
Equip informàtic	1.007,60 €		1.007,60 €
TOTAL:	2.375,11 €		2.418,87 €
D. Despeses Patronat i CIC			
Despeses transport	2.792,30 €	-100	0
Representació	0		0
Servei administració	1.506,28 €	3,2	1.554,48 €
Gestoria, auditoria de comptes i notaries	1.653,99 €	-30	1.157,79 €
TOTAL:	5.952,57 €		2.712,27 €
E. Altres despeses i imprevistos			
Altres despeses (avançades pel CPC)	1.566,91 €	-50	783,45 €
Despeses financeres	43,52 €		43,52 €
TOTAL:	1.610,43 €		827 €
TOTAL:	56.891 €		46.185,73 €

RESULTATS	
TOTAL INGRESSOS PREVISTOS:	48.867,58 €
TOTAL DESPESES PREVISTES:	46.185,73 €
RESULTAT PREVIST:	2.681,85 €

Inscripció del Patronat al Registre de Fundacions de la Generalitat

S'informa als patrons de la FCIC de l'escrit de la Generalitat de data 23 de febrer en el qual s'informa de que han estat inscrits en el Registre de Fundacions els canvis en la composició del Patronat. Els vocals assistents es donen per informats i manifesten la seva conformitat

El CIC, dins del criteris de valoració de la Generalitat per la concessió als mitjans de subvencions.

Sol·licituds d'adhesions al CIC

Es dona compte de l'escrit de la Generalitat de Catalunya informant de que han inclòs l'adhesió al CIC com a criteri de valoració de la subvenció a emissores de ràdio i televisió i a empreses periodístiques editores de premsa digital en català o aranès. Els patrons valoren la bona voluntat en que es faci aquest tràmit i consideren que de cara a anys posteriors l'adhesió al CIC podria ser un mèrit i no un requisit a l'hora de valorar les esmentades subvencions.

En relació amb el darrer punt, s'informa als patrons de les sol·licituds d'adhesió al CIC i les altes efectives com a associats al CIC realitzades fins el dia de la data, segons el següent detall:

- Petició d'adhesió al CIC de "Catalonia Today".
- Petició d'adhesió al CIC de "ContraPunt Diari de Mollet".
- Petició d'adhesió al CIC de la revista "Guia Expres".
- Alta com a soci de "Mola Televisió".
- Alta com a soci de la publicació mensual "Aran Informació".
- Alta com a soci de "Segre Ràdio" i "Lleida Televisió".
- Alta com a soci del setmanari "Tribuna Maresme".
- Alta com a soci de l'Associació de Mitjans de Comunicació Local de Barcelona ("La Marina" i "Sants- Montjuïc Ràdio").
- Alta com a soci de l'entitat Taula de Comunicació (publicació "A Prop").

Igualment es dóna compte de les sol·licituds de la publicació Canvi 16, Editorial de Periodistes (que gestiona El Triangle, entre d'altres revistes), L'Independent de Gràcia i L'Independent de Barberà), El Camp de Tarragona, Olot Televisió i Ràdio Olot, Iniciativas Digital Media i el Grup TLB (Ràdio Intereconomia, Styl FM i Styl Classics, Canal 4 de Berga i TLB Televisió).

Regularització de la situació de El Temps

En relació als mitjans actualment adherits al CIC, es dóna compte al Patronat de les factures pendents que no ha abonat El Temps des de l'any 2002 i les diverses gestions realitzades per la presidència i la secretaria general per si correspon donar de baixa a aquesta publicació.

El Ple del Patronat acorda fer una última gestió contactant amb l'editor del mitjà, senyor Eliseu Climent, per informar de que si no regularitza la seva situació envers el CIC, es procedirà a donar de baixa al mitjà.

Aprovació de la memòria del CIC i presentació Infocic

Es presenta l'esborrany de la memòria corresponent a l'any 2004 en la qual figuren els expedients resolts durant l'exercici i l'estat de comptes i pressupost, així com les ressenyes dels acords de l'any anterior, entre d'altres continguts.

Així mateix, es presenta també el número tres de l'informatiu on-line INFOCIC (www.infocic.org) que ha de substituir al que actualment està penjat a la web.

El Ple del Patronat aprova per unanimitat tant la memòria com l'informatiu on-line i acorda que es facin les gestions oportunes per tirar endavant els dos projectes.

* * * *

REUNIÓ DE DATA 14 DE DESEMBRE DE 2005

Estat de comptes del primer semestre de l'any 2005 i del tercer trimestre segons caixa de la compte d'ordre del Banc Sabadell

* Segons quadre de caixa de la compte del Banc Sabadell

INGRESOS EFECTIUS DE PATROCINADORS

- Saldo a 31.12.04

(segons extracte del banc i estat de comptes 2004) 1.386,81 €

• Cobrat entre l'1-1-05 i el 30.06.05 de l'any 2002	836,62 €
• Cobrat entre l'1-1-05 i el 30.06.05 de l'any 2003	435,03 €
• Cobrat entre l'1-1-05 i el 30.06.05 de l'any 2004	892,68 €
• Cobrat entre l'1.1.05 i el 30.06.05 de l'any 2005	40.480,28 €
• Interessos BANCARIS 2005	4,45 €
• Altres ingressos	36 €

TOTAL INGRESSOS EFECTIUS	44.071,87 €
---------------------------------	--------------------

TOTAL DESPESES EFECTIVES	25.137,75 €
---------------------------------	--------------------

RESULTAT DEL SEMESTRE (<i>quadrat amb el balanç del compte corrent del Banc de Sabadell en data 30.06.05</i>)	18.934,12 €
--	--------------------

DESGLOSSAMENT DE LES PARTIDES

• **INGRESSOS 1ER SEMESTRE ANY 2005**
COBRAMENTS PENDENTS D'EXERCICIS ANTERIORS A 1.01.05

DE L'ANY 2002

EL TEMPS (Ed. País Valencià, S.A.)	418,31 €
INTRACATALÒNIA	418,31 €
TOTAL	836,62 €

DE L'ANY 2003

EL TEMPS	435,03 €
TOTAL	435,03 €

DE L'ANY 2004

COPE CATALUNYA	892,69 €
INTRACATALÒNIA	446,34 €
EL TEMPS	446,34 €
TOTAL	1.785,37 €

COBRAT ENTRE 1.01.05 I 30.06.05

DE L'ANY 2002	
EL TEMPS	418,31 €
INTRACATALÒNIA	418,31 €
TOTAL	836,62 €
DE L'ANY 2003	
EL TEMPS	435,03 €
TOTAL	435,03 €
DE L'ANY 2004	
INTRACATALONIA	446,34 €
EL TEMPS	446,34 €
TOTAL	892,68 €
TOTAL COBRAT ANYS 2002-2004	2.164,33 €

FACTURAT ANY 2005 (AMB IVA)

ABC Catalunya	921,25 €
AVUI (Premsa Catalana, S.A.)	1.381,88 €
DIARI DE GIRONA	788,44 €
DIARI DE SABADELL (Vallesana de Publicaciones, S.A.)	460,62 €
DIARI DE TERRASSA (J.S. Soria, S.L.)	460,62 €
EL 9 NOU (Premsa d'Osona, S.A.)	921,25 €
EL MUNDO (Impresiones de Catalunya, S.A.)	921,25 €
EL MUNDO DEPORTIVO	1.842,52 €
EL PAÍS	2.763,78 €
EL PERIÓDICO (Ed. Primera Plana)	2.763,78 €
EL PUNT	921,25 €
EL TEMPS (Ed. País Valencia, S.A.)	460,62 €
LA MAÑANA (Diari de Ponent, S.A.)	460,62 €
LA VANGUARDIA	2.763,78 €
REGIÓ 7 (Ed. Intercomarcales, S.A.)	921,25 €
SEGRE	921,25 €
SPORT (Ed. Deportivas Catalanas, S.A.)	1.842,52 €
CATALUNYA RÀDIO	921,25 €
COM RÀDIO (Ag. Comunicació Local)	921,25 €
COPE Catalunya (R. Popular, S.A.)	921,25 €
ONDA RAMBLA CATALUNYA	921,25 €
Ràdio Nacional de Espanya	921,25 €
SER Catalunya (Sociedad Española de Radiodifusión, S.A.)	921,25 €

BTV (Informació i Comunicació de Barcelona, S. A.)	921,25 €
CORPORACIÓ CATALANA DE RADIO I TELEVISIÓ (TV3)	2.763,78 €
TVE	2.763,78 €
INTRACATALONIA	460,62 €
AGÈNCIA EFE	1182,65 €
EUROPA PRESS Catalunya	1182,65 €
ASS. CATALANA DE LA PREMSA COMARCAL	460,62 €
APPEC	460,62 €
UPIFC (Unió de Prof. de la Imatge i Fotografia de Cat.)	191,92 €
COL·LEGI DE PERIODISTES DE CATALUNYA	9.061,92 €
METRO DIRECTE	2373,59 €
TRIBUNA MARESME	460,62 €
ARAN INFORMACION	460,62 €
Associació de Mitjans de Com. Local (Sants-Montjuic-radio I la Marina)	460,62 €
MOLA TV	460,62 €
Segre Ràdio	460,62 €
Lleida Televisió	921,25 €
Taula de Comunicació	460,62 €
CANVI 16	460,62 €
Editorial de Periodistes (El Triangle ...)	921,25 €
DEBARRIS (l'Independent de Gràcia i Independent de Barberà)	460,62 €
El Camp de Tarragona	460,62 €
Olot Televisió	921,25 €
Ràdio Olot	460,62 €
Iniciativas Digital Media (IDM)	921,25 €
Diari Blanc i Blau	460,62 €
Localia TV	921,25 €
Catalunya Informació (augment de l'aportació)	818,75 €
Televisió Comtal (2005, abona la meitat)	460,62 €
TOTAL	59.820,02 €

COBRAT FINS AL 30.06.05

AVUI (Premsa Catalana, S.A.)	1.381,88 €
DIARI DE SABADELL (Vallesana de Publicaciones, S.A.)	460,62 €
DIARI DE GIRONA	788,44 €
DIARI DE TERRASSA (J.S. Soria,	460,62 €

S.L.)	
EL 9 NOU (Premsa d'Osona, S.A.)	921,25 €
EL MUNDO (Impresiones de Catalunya, S.A.)	921,25 €
EL MUNDO DEPORTIVO	1.842,52
EL PAÍS	2.763,78 €
EL PERIÓDICO (Ed. Primera Plana)	2.763,78 €
EL PUNT	921,25 €
LA MAÑANA (Diari de Ponent, S.A.)	460,62 €
LA VANGUARDIA	2.763,78 €
REGIÓ 7 (Ed. Intercomarcales, S.A.)	921,25 €
SPORT (Ed. Deportivas Catalanas)	1.842,52 €
CATALUNYA RÀDIO	921,25 €
COM RÀDIO (Ag. Comunicació Local)	921,25 €
ONDA RAMBLA Catalunya	921,25 €
Ràdio Nacional de Espanya	921,25 €
CORPORACIÓ CATALANA DE RADIO I TELEVISIÓ (TV3)	2.763,78 €
TVE	2.763,78 €
AGENCIA EFE	1.182,65 €
EUROPA PRESS CATALUNYA	1182,65 €
INTRACATALONIA	460,62 €
ASS. CATALANA DE LA PREMSA COMARCAL	460,62 €
APPEC	460,62 €
METRO DIRECTE	2.373,59 €
TRIBUNA MARESME (Abonada ½)	230,31 €
Associació de Mitjans de Com. Local (Sants-Montjuic-radio I la Marina)	460,62 €
Taula de Comunicació	460,62 €
CANVI 16	460,62 €
DEBARRIS (l'Independent de Gràcia i Independent de Barberà)	460,62 €
El Camp de Tarragona	460,62 €
Col.legi de Periodistes de Catalunya	3.400 €
TOTAL:	40.480,28 €

• **DESPESES 1er SEMESTRE ANY 2005**

- Despeses PENDENTS corresponents a l'any 2004 que figuren a l'any 2005

Seguretat Social	1.251,48 €
IRPF	1.078,09 €

Lloguers novembre/desembre 2004	419,78 €
Subministraments novembre/desembre 2004	419,78 €
TOTAL: _____	3.169,13 €

DESPESES EFECTIVES 1ER SEMESTRE ANY 2005

Personal administratiu

Sous fixos i salaris	7.956,47 €
Seguretat Social (empresa i treballador)	3.226,03 €
TOTAL: _____	11.182,50 €

Impostos

IRPF (1er trimestre)	812,52 €
IVA (1er trimestre)	5.632,07 €
Impost de Societats	0 €
Cànon Generalitat	30 €
TOTAL: _____	6.474,59 €

Lloguer i manteniment

Lloguer Rbla. Catalunya 10 4-4	1.299,63 €
Subministraments (telèfon, electricitat, aigua)	1.299,63 €
Despeses telèfon directe i ADSL	308,33 €
Reparacions i conservació	0 €
Neteja (gener-maig 05)	138,23 €
Mobiliari d'oficina	0 €
TOTAL: _____	3.045,82 €

Materials diversos

Material d'oficina i informàtic	253,16 €
Correspondència	1,98 €
Servei d'impremta	60,40 €
Equip informàtic	0 €
Llibres i anuaris	0 €
Fotocòpies	75,63 €
TOTAL: _____	391,17 €

Despeses Patronat i CIC

Despeses transport	0 €
Representació	0 €
Servei administració	777,22 €
Notaries	97,32 €
TOTAL: _____	874,54 €

Altres despeses i imprevistos **0 €**

TOTAL DESPESES EFECTIVES
1ER SEMESTRE ANY 2005: 25.137,75 €

* * *

ESTAT DE COMPTES 3er TRIMESTRE
ANY 2005

* Segons quadre de caixa de la compte del Banc Sabadell

INGRESSOS EFECTIUS DE PATROCINADORS

- Saldo anterior a 30.06.05
(segons extracte del banc i estat de comptes 2004) **18.934,12 €**
- Cobrat entre el 30.06.05 i el 30.09.05
de l'any 2005 **5.386,59 €**
- Interessos BANCARIS TRIMESTRE 2005 **25,20 €**
- Altres ingressos **7 €**

TOTAL INGRESSOS EFECTIUS **5.418,70 €**

TOTAL DESPESES EFECTIVES **12.933,30 €**

*RESULTAT EN DATA 30.09.05 (quadrat amb el
balanç del compte corrent del Banc de Sabadell en data
30.09.05)* **11.419,50 €**

DESGLOSSAMENT DE LES PARTIDES

• **INGRESSOS 3ER TRIMESTRE ANY 2005**

ANY 2005

COBRAT ENTRE EL 30.06.05 I 30.09.05

MOLA TELEVISIÓ	460,62 €
LLEIDA TELEVISIÓ	921,25 €
RÀDIO SEGRE	460,62 €
DIARI SEGRE	921,25 €
CADENA SER	921,25 €
UPIFC	191,92 €
GRAMAPRESS (1/2)	230,31 €
EL TEMPS	460,62 €
CATALUNYA RÀDIO	818,75 €
TOTAL:	5.386,59 €

• **DESPESES 3ER TRIMESTRE 2005**

DESPESES EFECTIVES 3ER TRIMESTRE ANY 2005

Personal administratiu

Sous fixos i salaris	5.420,70 €
Seguretat Social (empresa i treballador)	1.937,30 €

TOTAL: _____ **7.358 €**

Impostos

IRPF (2n trimestre)	829,26 €
IVA (2n trimestre)	1.086,94 €
Impost de Societats	0 €

TOTAL: _____ **1.916,20 €**

Lloguer i manteniment

Lloguer Rbla. Catalunya 10 pral.	649,80 €
Subministraments (telèfon, electricitat, aigua)	649,80 €
Despeses telèfon directe i ADSL	288,74 €
Reparacions i conservació	0 €
Neteja (juliol i setembre 05 figura a l'octubre)	0 €
Mobiliari d'oficina	0 €

TOTAL: _____ **1.588,30 €**

Materials diversos

Material d'oficina i informàtic	
Correspondència	171,48 €
Servei d'impremta	462,29 €
Equip informàtic i web	1.392 €
Llibres i anuaris	0 €
Fotocòpies	0 €

TOTAL: _____ **2.025,70 €**

Despeses Patronat i CIC

Despeses transport	0 €
Representació	0 €
Servei administració	0 €
Notaries i gestors	42,77 €

TOTAL: _____ **42,77 €**

Altres despeses i imprevistos

Despeses financeres	2,41 €
---------------------	--------

**TOTAL DESPESES EFECTIVES
3ER TRIMESTRE ANY 2005:** _____ **12.933,30 €**

El Ple del Patronat dóna per aprovats els comptes corresponents a l'exercici 2005 fins al 30 de setembre. També s'informa als assistents del previsible saldo a final d'any tenint en compte el que es disposa fins ara en el compte corrent i les despeses pendents d'abonar.

Comparativa entre els ingressos i despeses del primer semestre de 2005 i el pressupost general de l'any

	Comptes 1er semestre 05	Pressupost 05
Personal	11.182,50 €	26.667,06 €
Impostos	6.474,59 €	7.968,33 €
Lloguer i manteniment	3.045 €	5.592,20 €
Materials diversos	391,17 €	2.418,87 €
Patronat i CIC	874,54 €	2.712,27 €
Altres (despeses pendents 2004)	3.169,13 €	827 €
TOTAL	25.137,75 €	46.185,73 €

*L'augment de despeses ve donada pels següents apartats:

- Impostos: IVA (correspon a l'augment de factures emeses) i el nou cànon de la Generalitat (30 €)
- Lloguer i manteniment: Despeses derivades del telèfon directe i ADSL.
- Despeses pendents d'exercici anterior

COMPARATIVA D'INGRESSOS	
1er semestre 05	Pressupost
44.071,87 €	48.867,58 €

- La diferència ve donada per l'augment d'adhesions de col·laboradors del CIC al llarg del primer semestre del 2005

Pressupost corresponent a l'any 2006 amb la previsió d'ingressos i despeses de la FCIC i els increments previstos

A la reunió del Ple, queda aprovat per unanimitat el pressupost corresponent a l'any 2006 segons la previsió feta i tenint en compte que sobre els increments previstos no es tenen les xifres que es refereixen a l'IPC. Els patrons assistents expressen el seu reconeixement per la gestió econòmica realitzada per la presidència i la secretaria general i celebren la contenció en les despeses, manifestant que a criteri de la presidència i de la secretari general, s'haurien d'utilitzar els mitjans econòmics previstos per a les despeses de representació. També celebren que s'hagi ampliat durant l'exercici el nombre de mitjans de comunicació i entitats adherides al CIC, el qual ha passat de 34 mitjans a 45.

Situació de El Temps

“El Temps” com a mitjà adherit al CIC ha regularitzat la seva situació, en tant que ha abonat les factures pendents corresponents als exercicis 2002, 2003 i 2004, així com la de l'exercici actual i que ja no és pertinent donar de baixa del CIC a aquesta publicació.

Canvis en el Patronat

S'han produït canvis tant en el deganat del Col·legi d'Advocats de Barcelona, com a la Universitat Pompeu Fabra i a la Universitat Autònoma de Barcelona (de la mateixa manera que s'acaba de produir en el Col·legi de Periodistes de Catalunya) i procedeix a la renovació dels esmentats càrrecs i que sigui comunicat a la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques per tal que siguin inscrits els canvis en la composició del Patronat en el Registre de Fundacions.

Conveni de col·laboració amb el Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC)

El CIC té pendent de signatura un protocol de col·laboració amb el Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) per tal d'agilitzar l'actuació i rebre suport en la tramitació d'alguns expedients que puguin tenir entrada relacionats amb continguts audiovisuals.

Participació del CIC a la jornada organitzada per la FAPE a Madrid on es va tractar sobre els models europeus d'autoregulació periodística

El president informa sobre la seva participació a la Jornada organitzada per la FAPE a Madrid on es va tractar sobre els models europeus d'autoregulació periodística, on va parlar sobre les activitats del CIC i la seva trajectòria durant els quasi 10 anys de funcionament. També va participar a la reunió amb un informe el conseller Manuel Parés. La seva intervenció a la jornada juntament amb la del president estan penjades a la web del CIC (www.periodistes.org/cic) a l'apartat d'actualitat.

Propostes per a la celebració del 10 aniversari del CIC

Donat que durant el 2006 el CIC complirà els seus 10 anys d'activitat, es sol·licita als patrons que facin propostes sobre actes per a celebrar l'aniversari, les quals han de servir per donar major projecció a les activitats del Consell com a entitat al servei de la ciutadania.

Sorgeixen idees com que es realitzi un balanç sobre l'activitat portada en els 10 anys pel CIC o que es realitzi una reunió de defensors del lector i de representants del comitès de redacció dels diferents mitjans de comunicació, propostes que queden en estudi.

▪ **RESSENYES DELS ACORDS DEL CIC CORRESPONENTS A L'ANY 2004**

Expedient núm. 19/2003

Demanda: El senyor J.J. Nevado formula una queixa pel contingut d'una crònica de data 4 de juliol de 2003 titulada 'Violines para la posguerra de Mostar' publicada per La Vanguardia, estimant que s'ha vulnerat el criteri 1 i 2 del Codi Deontològic. Un cop es va resoldre per via judicial l'assumpte de referència (per la demanda interposada pel violinista de l'orquestra simfònica de Londres afectat en el cas contra el senyor Nevado), per petició del reclamant la presidència va resoldre la reobertura de l'expedient.

Ponència: L'autor de l'article de La Vanguardia fa referència a un fet real, atenent-se a dades plenament objectives. La informació que conté dit article ha estat obtinguda d'una manera honesta, limitant-se a donar els detalls d'un assumpte judicial. En aquest sentit, no incumbeix al CIC pronunciar-se en relació amb la resolució judicial sinó amb el contingut de la informació publicada.

Acord: El Ple del CIC estima que la crònica apareguda a La Vanguardia no ha vulnerat cap criteri del CD.

Expedient núm. 21/2003

Demanda: Escrit de queixa de J. Rocher, president de la Organització d'Usuaris i Treballadors de la Química i el Clor (AMICLOR) contra el diari METRO per un article publicat el dia 22 de setembre de 2003 titulat "L'arquitectura ecológica comienza a abrirse paso en España", per considerar que vulnera el criteri 1, 2 i 3 del CD al incloure's una falsedat informativa.

Al·legacions: La col·laboradora que va signar el reportatge manifesta que es van incloure opinions de diferents persones relacionades d'una manera o d'altra amb el tema. En concret sobre una de les declaracions objectes de la queixa, la periodista reconeix que no és certa la afirmació que fa que parla sobre prohibicions del PVC quan es tracta de restriccions.

Ponència: La declaració a la que es fa referència va entre cometes i per això la contundent afirmació que es fa no pertany a l'autor del reportatge sinó d'algun altre personatge. No obstant, per evitar que el lector pugui interpretar que la frase respon a una realitat contrastada, la mateixa hauria d'incloure el nom de la persona que l'ha pronunciat. D'altra banda, la importància del tema del reportatge i la rotunditat de les afirmacions feien molt aconsellable que les opinions haguessin estat contrastades.

Acord: El Ple del CIC estima que el diari ha vulnerat el criteri 1 i 2 del CD i pel que fa a la petició de que s'apliqui el criteri 3 s'estima que procedeix la rectificació per part del diari de conformitat amb el dret de rectificació.

Expedient núm. 23/2003

Demanda: El regidor del PP a l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat, J.J. Díez Crespo, presenta una queixa contra un reportatge de la Televisió de l'Hospitalet emès el dia 19 de setembre de 2003 per considerar que s'ha vulnerat el criteri 6 del CD en un tema dedicat al problema de les places dures i de si és factible o no plantar arbres per oferir zones d'ombra.

Al·legacions: El mitjà manifesta que la periodista no va sol·licitar cap entrevista amb el reclamant sinó que va ser ell qui va demanar fer declaracions i que

aquesta va respondre que no era necessari perquè l'objectiu de la informació era explicar les raons tècniques de la existència de places dures a l'Hospitalet.

Ponència: Hi ha dues versions diferents, la del regidor del PP que afirma que la periodista li va convidar a donar el seu parer del tema però que en saber de qui es tractava li va dir que no podia recollir la seva opinió; i la versió del director del mitjà ja exposada. Sembla evident que si la periodista fa un reportatge sobre aquesta problemàtica i es troba al representant de la oposició l'havia de fer intervenir al reportatge.

Acord: El Ple del CIC acorda que s'ha vulnerat el criteri 6 del CD en l'apartat que diu: "pel que fa als assumptes relacionats amb les administracions públiques, el dret fonamental a la informació ha de prevaler sempre per damunt de qualsevol restricció que vulneri injustificadament el principi de la transparència a la que estan obligats".

Expedient núm. 30/2003

Demanda: La Coordinadora d'Associacions per a la Llengua Catalana (CAL) es queixa per un article publicat pel diari "El 9 Punt" (21.10.03) per vulnerar els criteris 1 i 2 i per una entrevista de la mateixa data del "Diari de Sabadell" per creure que vulnera els criteris 1, 2, 11 i 12 del CD, ambdues referents a l'agressió d'un jove skin a Sabadell.

Pel que fa al diari "El 9 Punt" es fonamenta en què l'article afegix dades sobre un comunicat de CAL que desprenen una idea incorrecta. Sobre el "Diari de Sabadell" creuen que el periodista mostra gratuïtament la seva opinió sense contrastar cap mena d'informació, incita a més a la violència, i no actua amb responsabilitat ni rigor a l'hora de mostrar les informacions o opinions que poden suscitar discriminacions.

Al·legacions: El diari "El 9 Punt" manifesta que va publicar una informació contrastada dels fets posant-hi el major nombre possible d'elements de judici però la versió no es va obtenir a través del comunicat del CAL sinó que la font era la pròpia entitat. El diari no es va limitar a publicar el comunicat.

Acord: Respecte al diari "El 9 Punt" s'estima que no s'ha vulnerat cap criteri del CD i en relació a l'entrevista del "Diari de Sabadell" s'ha vulnerat el criteri 12 del CD.

Expedient núm. 32/2003

Demanda: La Koordinadora d'Osona kontra la Tortura i l'explotació laboral es queixa per una notícia de portada i un titular del diari "La Marxa de Catalunya" (31.10.03) per considerar que utilitza sistemàticament les informacions relatives a la immigració de manera tendenciosa i que això ha creat alarma social. La informació parla de la inquietud de veïns de Torelló per la possibilitat de que s'instal·li una mesquita al barri, per la creença que s'estan fent obres.

Al·legacions: No s'han formulat

Ponència: Si la informació publicada fos un rumor, incompliria clarament el Codi Deontològic. No sembla, però, ésser així donat que es parla d'unes preguntes que fa al Consistori de Torelló amb nom i cognoms. El que es podrien considerar rumors són les paraules sobre la inquietud dels veïns però és evident que deuen existir quan es fan obres i l'Ajuntament ha obert consultes, el que confirma que hi ha una base real sobre la informació. Tampoc s'aprecia cap paraula que ataqüi la religió musulmana o que fomenti l'odi racial.

Acord: El Ple del CIC acorda que no s'ha vulnerat el CD.

Expedient núm. 34/2003

Demanda: El director de l'escola IES Joan Fuster considera que el diari METRO ha vulnerat el criteri 2 del CD per una notícia (27.11.03) titulada en portada: "Dos

'skins' apallissen un noi de 14 anys a la porta de l'institut Joan Fuster de BCN" i en pàgines interiors "Apallissat un menor de 14 anys a la sortida de l'institut".

Al·legacions: El cap de redacció del diari considera que no s'ha vulnerat el CD donat que la notícia va arribar a través de la mare d'uns dels companys de l'agredit, es va trucar després al mateix noi que va explicar els fets i a petició del redactor els pares del menor van confirmar la versió donada. S'arriba a l'acord de publicar els fets sense citar noms. Entre d'altres fets per esbrinar, també es contacta amb el servei d'urgències de l'Hospital de Sant Pau que confirma que es va atendre al menor.

Ponència: L'escrit de queixa no argumenta quines són les dades no contrastades ni els elements de la notícia que perjudiquen la imatge de la institució pública. A les al·legacions del mitjà, però, es demostra la veracitat de la informació contrastada amb el font, amb el mateix agredit i amb els pares que tutel·len el menor. La ponència estima que no es causa dany o descrèdit a la institució pública, ni es tracta d'afirmacions o dades imprecises i sense base suficient. Es podria fer la reflexió de si és imprescindible citar explícitament el nom de la institució quan se l'ha de relacionar amb qüestions al marge de les acadèmiques per no perjudicar la seva imatge com a centre escolar

Acord: El Ple del CIC acorda que no s'ha vulnerat el CD.

Expedient núm. 35/2003

Demanda: B.Tolosa es queixa contra Oriol Ribet, periodista del diari "El Punt" per considerar que en un article signat per ell relacionat amb un accident de trànsit causat el dia 14 d'octubre a la C-32, en el qual va morir el seu marit s'han vulnerat els criteris 1, 2, 3 i 9 del CD.

A més del titular, que segons indica inculpa directament a una persona de l'accident i dona credibilitat a les declaracions d'un testimoni es queixa per la publicació de tot tipus de dades sobre la víctima de l'accident.

Al·legacions: El periodista respon a la queixa afirmant que la línia de tractament del diari és la d'identificar els protagonistes d'un fet noticiable. Considera que la versió del conductor implicat és estrictament informativa. Tampoc es pot dir que la informació no estigués contrastada ja que la consulta a les fonts policials es fa evident en tot moment i creu que es deixa clar que la versió creïble és la policial.

Consideracions: El cap de l'Oficina Portaveu dels Mossos d'Esquadra va informar que es va fer pública una nota informativa.

Amb el titular publicat el lector pot deduir que el conductor de dit cotxe era el que va provocar l'accident, però el titular es basa en l'opinió d'un conductor implicat i en la pròpia informació dels Mossos d'Esquadra es desmenteix posteriorment. Les informacions de l'article es basen més en supòsits o presumpcions dels implicats que no pas en la versió oficial. En relació a posar nom i cognoms del conductor del vehicle és recomanable que es posin les inicials però el mitjà considera que no ha comès cap falta, cosa en aquest cas admissible, donat que no és cap deshonra, sinó una desgràcia fortuïta, patir un accident de trànsit.

Acord: El Ple del CIC acorda que s'ha vulnerat el criteri 1 i 2. Respecte al criteri 9, el CIC acorda que no es vulnera per estimar que una esquela mortuòria és pública. No obstant, es posa en evidència que al utilitzar les dades de l'esquela per a la informació donada era recomanable consultar amb la família afectada.

Expedient núm. 37/2003

Demanda: La presidenta de l'Institut Català de la Dona es queixa per un reportatge publicat al diari "Segre" titulat en portada '150 lleidatanes recorren a la inseminació artificial per procrear' (23.11.03) i en pàgines interiors ' La inseminació artificial ha deixat 150 lleidatanes embarassades aquest any', per la insensibilitat amb què es tracta el tema. Es fonamenta en: l'eliminació del subjecte

al titular, la utilització de la paraula “dotzena” i del verb “inseminar”, així com del terme “mares solteres”.

Al·legacions: El director del mitjà considera que no hi ha eliminació de subjecte ja que es parla de lleidatanes com a subjecte de la notícia. La expressió “inseminació artificial” és una forma de fecundació assistida que expressa la tècnica usada pels especialistes però no només és utilitzada pels animals. La referència a l’expressió “dotzena” com a cosificació de les dones diu que fa riure perquè en mitjans s’utilitza per citar manifestants o ocupants, per exemple. Per últim afirma que no es pot extreure de l’article un conclusió pejorativa de les dones.

Ponència: El terme “lleidatanes” no modifica el sentit de la notícia, essent plenament acceptable la omissió del subjecte. La utilització passivament a una frase del verb “inseminar” fa referència a dones embarassades i en cap cas denota un altre sentit. La utilització del cardinal “dotzena” està normalment acceptada a l’hora de referir-se a persones i per últim utilitzar el terme de “mares solteres” no implica que el seu ús generalitzat en els mitjans sigui obsolet.

Acord: El Ple del CIC acorda que no s’ha vulnerat el criteri 12 del CD.

Expedient núm. 1/2004

Demanda: La presidenta de l’Ateneu Popular Julia Romera es queixa contra el butlletí municipal de l’Ajuntament de Santa Coloma per entendre que vulnera els drets a la llibertat d’expressió i d’informació d’aquesta entitat i el criteri 6 del CD. Les causes estan en què l’Ajuntament ha deixat de publicar les activitats de l’Ateneu, que es publicaven cada setmana, arran d’una denúncia pública que va una de les entitats associades sobre la pujada de sous dels polítics i de càrrecs de confiança.

Al·legacions: L’Ajuntament justifica la no publicació de les activitats de l’Ateneu per falta d’espai i la voluntat de mantenir espais de continguts diferents.

Ponència: Cap publicació té el dret d’exercir censura, però al mateix temps ningú no pot discutir-hi el dret de seleccionar i publicar les notícies i comentaris segons el seu criteri. La ponència manifesta la dificultat de resoldre un conflicte de drets en el que cada part té la seva raó però la citada llei de silenci del butlletí arran d’una denúncia no està provada. No es pot obligar al butlletí municipal a fer-se ressò de les activitats d’una institució concreta tot i que és un principi general i desitjable que tota publicació pública doni compte dels màxims actes.

Acord: El Ple del CIC acorda que no s’ha vulnerat el criteri 6 del CD. No obstant, seria desitjable que des de la direcció de L’Ajuntament Informa tingués una especial cura en la publicació de les activitats de les entitats locals.

Expedient núm. 2/2004

Demanda: J.M. Riera es queixa contra el diari “El País” per no publicar dues cartes al director arran d’un article sobre el que no estava conforme (22.12.03) titulat “Los psiquiatras empiezan a recibir casos de psicosis producidos por consumo de éxtasis”.

Al·legacions: Segons el director del diari, es tracta d’un article divulgatiu que demana l’opinió de diferents especialistes amb experiència en la matèria. Per no crear confusió, l’article defuig les afirmacions categòriques i es limita a exposar les opinions que uns especialistes tenen sobre aquesta matèria. En qualsevol cas, afirma que l’article no pretén enganyar ni tergiversar la qüestió, i deplorem que el lector n’hagi extret aquesta impressió.

Ponència: Es tracta d’un article divulgatiu ben fonamentat, cita les seves fonts que sovint posa entre cometes. Sosté una tesi però matisa que no està confirmada. Sembla, a més, oportuna la seva publicació tota vegada que es tracta d’un fet presumit que, encara que no pugui provar-se, és important.

Acord: El Ple del CIC acorda que no s'ha vulnerat el CD i pel que fa a que no s'hagin publicat dues cartes al director, la publicació dels escrits dirigits a aquesta secció correspon a la lliure decisió del mitjà.

Expedient núm. 4/2004

Demanda: SOS Racisme es queixa per unes informacions publicades a "El Periódico" i "METRO" (4.11.03) per considerar que poden haver vulnerat el criteri 2 al incloure a la notícia, referent a l'atac d'uns skinheads a un ciutadà d'origen guineà, expressions de caràcter imprecís i sense base suficient que poden lesionar la dignitat de les persones.

Al·legacions: "El Periódico" no va formular al·legacions i el diari METRO respon que va publicar un teletip de l'Agència Europa Press però no es recullen cap de les expressions que denuncia l'entitat.

Ponència: L'article, en el cas de "El Periódico", cita que han estat les fonts policials les que han donat informació dels fets i antecedents de l'agredit.

Acord: El Ple del CIC acorda que no s'ha vulnerat el CD.

Expedient núm. 9/2004

Demanda: El cap de Llista d'Iniciativa per Catalunya (ICV-EUiA) de Sant Boi de Llobregat, es queixa contra la revista local Tribun@baix perquè ha publicat una carta anònima amb comentaris injuriosos, dins d'un article signat per Ramon Álvarez, fet que considera que vulnera els criteris 1 i 2 del CD.

Al·legacions: El director del mitjà afirma que no es tracta d'un anònim donat que persones conegudes i qualificades d'ICV els van fer entrega del document (extretes de l'ordinador de l'organització) i la mateixa Comissió Política Local d'ICV va confirmar que els documents sortien de "casa seva". Manifesta a més que el mitjà va intentar contactar amb les persones implicades abans de publicar la notícia, sense èxit.

Consideracions: Altres mitjans que van rebre l'esmentat comunicat no el van publicar considerant que el mateix no estava signat i ningú responia del mateix; ni tampoc van tenir ocasió de contrastar la informació. En el cas de Tribun@baix, aquest no va exigir l'acreditació de les persones que formulaven el comunicat de denúncia, com era la seva obligació. Tampoc va contrastar la informació tot i els intents abans de publicar la notícia suposant que s'havien negat els implicats a confirmar-la o desmentir-la, tenint aquests el dret a fer-ho. Per últim, en el comunicat de la Comissió Política Local d'ICV no es confirma ni desmenteix quines són les responsabilitats sobre els documents "anònims".

Acord: El Ple del CIC acorda que s'ha vulnerat el criteri 1 i 2 del CD.

Expedient núm. 18/2004

Demanda: Queixa de l'Àrea de Benestar Social de l'Ajuntament de Palafrugell i l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal del Baix Empordà contra el diari "El Punt" per un article publicat el 10.6.04, sobre el qual manifesten el seu desacord invocant els principis de confidencialitat i protecció dels menors. La informació té origen en la denúncia de la menor d'una menor al jutjat i es tracta d'un tema tan delicat com són els abusos sexuals.

Al·legacions: El diari va renunciar a formular al·legacions.

Ponència: L'informe presentat pels reclamants està prou fonamentat. La informació es presenta amb un to de truculència cridanera que queda augmentada pel titular. També hi ha un espedaçament on es fa un esment al serveis socials que ha motivat una de les queixes i que no ha aclarit el diari. Tenint en compte que els fets van ocórrer l'any 2000 i que les presumptes víctimes menors, tenen més capacitat intel·lectual per adonar-se'n de la situació. El diari ha presentat els fets d'una manera sensacionalista, sense cura i oblidant

el deure de protegir els menors quan la informació els pot danyar moralment i deformar la seva evolució psíquica, i que en cap cas és ètic tot allò que és contrari a les bones costums, a la salut moral de les persones, com ara la morbositat, l'escàndol i la vulgaritat expressiva.

Acord: El Ple del CIC acorda que s'ha vulnerat el criteri 2 i 11 del CD.

* * * *

▪ SELECCIÓ DE CONSULTES DIVERSES FETES A LA FCIC DURANT L'ANY 2005

	Nom o entitat	Data	Consulta
1	Periodista	11.01.05	Vol saber si és normal que unes entitats a les que vol entrevistar per un documental li demanin a priori que signi un paper on es compromet a no difondre determinades dades i d'altres aspectes.
2	ConSORCI de la Zona Franca (Departament Comunicació)	12.01.05	Sol.liciten informació sobre dret a la informació i Codi Deontològic. Es fa consulta a la biblioteca del CPC i se'ls hi envia exemplar del Codi
3	No identificats	13.01.05	Es personen a la seu de la FCIC per saber com presentar una queixa contra "El Mundo" si ja han probat de fer la rectificació i fan cas omís.
4	Martí (funcionari Ajuntament)	21.01.05	Vol saber què pot fer si s'ha publicat una entrevista sobre ell que ha estat distorsionada i que ha estat publicada en un mitjà diferent del que li van comentar i si pot obligar al mitjà a que li donin la cinta. També vol saber si podem fer que rectifiquin.
5	No identificat	24.01.05	Vol saber si pot penjar en una web uns articles signats i unes fotografies que apareixen en una altra pàgina d'internet sense demanar autorització
6	M ^a Jose Crespo (Centro de Coordinación de Emergenc Generalitat Valenciana)	1.2.05	Necessiten x la fira Laboralia de Valencia un periodis. ta que parli sobre ètica i mitjans en catàstrofes amb múltiples víctimes (arran de l'expedient sobre accident de Sòria) Passarà la info per email
7	Europa Press	2.05	Email demanant saber de quina queixa es refereix la qüestió de l'off the record
8	El País (documentació)	10.02.05	Volen saber si la declaració del CIC sobre els arxius dels mitjans es refereix a El País i en quin sentit està fet.

9	Publicació universitària	14.2.05	Volen saber si poden posar una secció a la revista on es posin muntatges de fotografies que estan retocades semblant a la secció El Burladero de La Vanguardia (resposta: han d'especificar a la secció amb un títol per exemple que no es tracta d'informació sinó d'una secció d'humor)
10	No identificat	16.02.05	Consulta sobre com poden presentar una queixa i la tramitació. També volen saber si trigaran molt en saber si ha estat admesa a tràmit
11	Empresa d'hostesses	17.02.05	Vol incloure en un butlletí unes fotos que van fer ells sobre on surt Ferran Adrià i unes hostesses i vol saber si han de demanar permís als que surten a la foto pel tema del dret a la pròpia imatge. Són imatges d'un acte públic.
12	Ajuntament de Mataró	3.03.05	Sol.liciten per email assessorament sobre com evitar la reiterada utilització fraudulenta de la seva imatge corporativa en cartelleria
13	M. Sans (fotoperiodista)	22.03.05	Comenta que ha sortit publicada una fotografia feta per ell en un llibre sense el seu consentiment i que posa el seu nom i copyright. Facilito contacte de la UPIFC pq li assessorin sobre tema drets d'autor pq el CIC no ho recull en el Codi Deontològic
14	Oficina d'Atenció ciutadana de Badalona	23.03.05	Comenta que ha rebut una queixa sobre les portades de les revistes pornogràfiques que surten als kioscos i vol orientació sobre legislació en aquest tema o quina entitat pot assessorar sobre aquest tema.
15	publicació Som garrigues	5.04.05	Volen saber si és deontològicament correcte incloure, en un reportatge que fan sobre un col.lectiu que es dedica a pintar grafitis de denúncia, una fotografia que li han passat on apareixen tres membres del col.lectiu encaputxats i al costat d' una taula amb armes (si és apologia del terrorisme)
16	no identificat	6.04.05	Vol saber com pot posar una queixa contra un programa de Catalunya Radio que ha posat una informació

			no contrastada.
17	no identificat	7.04.05	Sol·licita l'adreça del CIC, com pot presentar una queixa i quins tràmits segueix.
18	periodista	10.05.05	Es persona per saber com presentar una queixa contra la revista Enderrock perquè considera que vulnera el Codi Deontològic
19	no identificada	18.05.05	Truca per manifestar malestar per un article aparegut a l'AVUI de S.Sostres i vol saber com pot presentar una queixa. Eniarà la queixa per FAX
20	Stop Accidents	20.10.05	Demanen assessorament per crear un Codi Deontològic o recomanacions pels mitjans sobre el tractament dels accidents de trànsit i el respecte a les víctimes.
21	No identificat	27.05.05	Vol saber quina llei fa referència al dret de publicar informacions contractades i fonamentades donat que la seva empresa va fer una nota de premsa i un mitjà de Lleida ha distorsionat el sentit de la nota. Se li informa de que al marge de fer una carta al director que es el que vol fer pot presentar queixa al CIC
22	No identificat	27.05.05	Vol saber com es pot fer per controlar els continguts que apareixen en algunes revistes d'adolescents que fomenten comportaments i actituds perjudicials. Se li demana articles que reflecteixen la qüestió i que adrexi un escrit al CIC
23	Pintor (referència a El Periodico)	30.05.05	Vol saber quines vies té per queixar-se contra la revista Bon Art per no haver rectificat informacions equivocades sobre la seva persona. Presentarà queixa al CIC
24	Depart de Benestar i Família de la Generalitat	06.05	Han rebut una queixa sobre la revista Pàginas Naranjas per unes fotografies pornogràfiques que apareixen. S'indica que li donin traslladat al CIC per donar-ne tràmit ja que conté part d'informació i és una revista gratuïta.
25	Depart. De Benestar i Família de la Generalitat	06.05	Reben una queixa sobre els continguts d'un llibre infantil. Se li informa quines són les competències del CIC i com pot actuar segons la Llei del Menor.

26	No identificat	12.07.05	Col.labora en una revista d'Esparraguera fent uns articles d'opinió sota pseudònim i a una carta de rèplica a un d'ells una persona relacionada amb el Consell de Redacció ha desvelat la seva identitat. Vol saber com pot actuar contra aquesta persona i el mitjà que ha publicat la seva carta.
27	Professor U. Extremadura	18/07/05	Es professor d'ètica i periodisme que vol tenir informació del CIC i disposar de les últimes memòries amb els acords que s'han adoptat
28	No identificat	20.07.05	Vol saber que hauria de fer per fer una queixa sobre un article d'opinió del diari METRO que parla despectivament dels homosexuals però no sap si actuarà per+ via judicial o a través del CIC
29	Televisió de Sitges	set 05	Truquen per saber si és ètic incloure una entrevista pactada un cop al mes amb l'alcalde de Sitges si es tracta d'una emissora municipal
30	No identificada	set 05	Vol saber com fer una queixa per unes informacions aparegudes a diversos diaris sobre les manifestacions per la Narcosala donat que les dades no són correctes ni algunes parts de la informació
31	Of. Ciutadà Badalona	set 05	Vol saber si el CIC pot trametre una queixa sobre unes imatges aparegudes a Cronicas Marcianas i difoses per City TV també que vulneren el honor de la persona que apareix
32	Ofic. Gais i Lesbianes	oct-05	Volen saber com fer una queixa sobre uns continguts homòfobs que apareixen en un joc d'un pàgina web Se li adreça a l'IQUA
33	Mare	17.10.05	Els pares d'una escola volen fer una queixa contra el "Diari de Girona" per unes informacions publicades
34	Periodista	11.11.05	Vol saber què pot fer si l'alcalde de la població on treballa com a periodista d'una ràdio publica li prohibeix informar de determinades informacions
35	Mitjà local	15.11.05	Comenta que li han posat una denúncia per haver

			publicat dues cartes iguals signades per diferents per-
			sones que finalment no volien que surtissin publicades
			i que el mitjà va decidir incloure-les. Vol assessorament
36	Entitat esportiva	17.11.05	Vol saber que pasos pot seguir per demanar que recti-
			fiqui un mitjà de Sant Andreu de Llavaneres que ha
			publicat una entrevista amb dades errònies i a una
			persona que actualment ja no està vinculat a l'entitat.
			(via rectificació al mitjà, denúncia o queixa al CIC)
37	No dades	16.11.05	Consulta sobre el Consell estatal de la Informació
			(Consejo Deontológico)
38	Casal d'infants del Raval	12.05	Volen saber com fer una queixa per un reportatge
			emés pel programa d'Ana Rosa Quintana que diu
			falsedats sobre el col·lectiu de romanesos.